

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΓ'

Παρασκευή 19 Μαΐου 2017

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 8305, 8347
2. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Β. Γιόγιακα, Ι. Αντωνιάδη, Μ. Γεωργιάδη και Ι. Μανιάτη, σελ. 8343
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Δημοτικό Σχολείο Παμφίλων Λέσβου, το 46ο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά, το 11ο Δημοτικό Σχολείο Χαϊδαρίου, το Δημοτικό Σχολείο Μεγάρων, δέκα στελέχη Γερμανικής Επιτροπής ανταγωνισμού και το 6ο Δημοτικό Σχολείο Ναυπάκτου, σελ. 8305, 8307, 8310, 8341
4. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:
Ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, σελ. 8305 – 8314
5. Τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, σελ. 8314
6. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 8335, 8339, 8340, 8345

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών με αριθμό από 1893 έως 1934, σελ. 8315 – 8327
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 8328 – 8332
3. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 22 Μαΐου 2017, σελ. 8333
4. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Υγείας:
 - i. σχετικά με τα υψηλά ποσοστά μη ενδεδειγμένων ιατρικά καισαρικών τομών, σελ. 8334
 - ii. με θέμα «διαστάσεις παίρνει το αντιεμβολιαστικό κίνημα και στην Ελλάδα», σελ. 8341
 - β) Προς τον Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
 - i. σχετικά με την παράταση υποβολής δηλώσεων σε αγρότες που υπέστησαν ζημιές από τον παγετό στον Δήμο Αγιάς του Νομού Λάρισας, σελ. 8335
 - ii. σχετικά με τα προβλήματα μη ομαλής καρποφορίας οπωροφόρων δέντρων σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδας, σελ. 8337
 - γ) Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με θέμα «τροπολογία σκάνδαλο για τους τραπεζίτες», σελ. 8339
 - δ) Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με την αναβάθμιση και την αξιοποίηση του αρχαιολογικού πολιτιστικού προϊόντος του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, σελ. 8344

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ Γ. , σελ. 8305 - 8337
ΛΥΚΟΥΔΗΣ Σ. , σελ. 8337 - 8347

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ Ι. , σελ. 8310, 8311
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Ι. , σελ. 8308, 8309
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 8309
ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ Γ. , σελ. 8305, 8313
ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ Κ. , σελ. 8306
ΔΑΝΕΛΛΗΣ Σ. , σελ. 8314
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 8311
ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΣ Ι. , σελ. 8306
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Γ. , σελ. 8312, 8313
ΣΑΡΙΔΗΣ Ι. , σελ. 8313
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Ι. , σελ. 8309

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ Γ. , σελ. 8335
ΛΥΚΟΥΔΗΣ Σ. , σελ. 8339, 8340, 8345

Γ. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 8336, 8337, 8338, 8339
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 8337, 8338, 8339
ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 8334, 8335
ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ Λ. , σελ. 8344, 8345
ΚΟΝΤΟΝΗΣ Χ. , σελ. 8339, 8340, 8341
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 8336
ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ Κ. , σελ. 8341, 8342
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 8339, 8340, 8341
ΞΑΝΘΟΣ Α. , σελ. 8334, 8335, 8342, 8343
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Μ. , σελ. 8344, 8345

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ Π. , σελ. 8311, 8312

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΓ'

Παρασκευή 19 Μαΐου 2017

Αθήνα, σήμερα στις 19 Μαΐου 2017, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.16', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΡΕΜΕΝΟΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 18-5-2017 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΚΒ' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 18 Μαΐου 2017, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του ν.4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις».)

Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Προεισαγωγικά να πω ότι τη σημερινή συνεδρίαση τιμούμε με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Ελληνικής Βουλής, πρώην Πρόεδροι της Βουλής, διακεκριμένοι εκπρόσωποι του ποντιακού ελληνισμού και των σωμάτων του.

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεώρεα, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι εννιά μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Δημοτικό Σχολείο Παμφίλων Λέσβου και το 46° Δημοτικό Σχολείο Πειραιά.

Καλωσορίζουμε τα παιδιά!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με τον ν.2193/1994 η Ελληνική Βουλή αναγνώρισε τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και καθόρισε τη 19η Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης. Ήταν μία απόφαση που θεωρούμε ότι αποτελεί έκφραση σεβασμού και τιμής στην οδύνη των θυμάτων, προσπάθεια να διατηρηθεί η ιστορική μνήμη, αλλά και ευκαιρία να κατανοηθεί καλύτερα η Ιστορία και ιδιαίτερα στις πιο σκοτεινές πτυχές της, κάτι που συνιστά αναγκαία προϋπόθεση, προκειμένου δραματικές εμπειρίες, όπως αυτή που σήμερα μνημονεύουμε, να παραμείνουν οριστικά στο παρελθόν.

Επιτρέψτε μου να πω σε αυτό το σημείο ότι δεν εργαλειοποιούμε σκοτεινές σελίδες της Ιστορίας, προκειμένου να εξάψουμε

πάθη ή να ερεθίσουμε εκλογικά ακροατήρια, ούτε αθροίζουμε γενοκτονίες, προκειμένου να πυροδοτήσουμε ρατσιστικά αντανακλαστικά. Όμως, πρέπει να πούμε ότι δεν βάζουμε κάτω από το χαλί της Ιστορίας το δράμα ενός ολόκληρου λαού.

Προϋπόθεση για οποιεσδήποτε καλές σχέσεις, για οποιαδήποτε συνεννόηση είναι οποιoσδήποτε να συμφιλιωθεί με το παρελθόν του, όσο οδυνηρή και αν είναι αυτή η διαδικασία, η οποία, όμως, ταυτόχρονα μπορεί να αποτελέσει και μία κάθαρση ενός ιστορικού δράματος.

Η διαδικασία συγκρότησης των εθνών-κρατών υπήρξε σκληρή και συχνά βίαιη. Είχε πολύ αίμα, ιδρώτα και δάκρυα. Στην περίπτωση της Τουρκίας, η διαμόρφωση του σύγχρονου τουρκικού κράτους πάνω στα ερείπια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, της μιας από τις τέσσερις αυτοκρατορίες που διαλύθηκαν στη διάρκεια του Μεγάλου Πολέμου, σήμαινε διωγμό, εκτοπισμό ή και εξόντωση των πληθυσμών που ήταν εθνοτικά και θρησκευτικά διαφορετικοί.

Για τους Έλληνες του Πόντου σήμανε εκατοντάδες χιλιάδες δολοφονημένους, εκτοπισμένους, πρόσφυγες.

Έχει σημασία να θυμόμαστε, έχει σημασία η ιστορική μνήμη, χωρίς φανατισμό, χωρίς μισαλλοδοξία, με σεβασμό στην ιστορική αλήθεια και στα πάθη των ανθρώπων.

Έχει σημασία να θυμόμαστε τις δραματικές συνέπειες του εξάλλου εθνικισμού και την αξία των δικαιωμάτων, των ελευθεριών, της ανεκτικότητας απέναντι στο διαφορετικό, της ειρηνικής συνύπαρξης των λαών. Ιδιαίτερα σήμερα, που όλα αυτά που προανέφερα δοκιμάζονται σκληρά στη γειτονική Τουρκία και η ευρύτερη περιοχή ζει μία περίοδο εξαιρετικής έντασης, πρωτοφανών ανακατατάξεων και παρατεταμένης αστάθειας.

Έχει σημασία να ζητούμε τα αίτια των μαζικών εγκλημάτων και των ανθρωπιστικών καταστροφών. Η κατανόησή τους, με οδηγό την ιστορική αλήθεια, είναι από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για να αποτρέψουμε την επανάληψή τους στο μέλλον. Αν και δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι η Ιστορία τελικά διδάσκει, έχει σημασία να προσπαθούμε, όσο μπορούμε, να βγάξουμε συμπεράσματα από το παρελθόν και έχει σημασία, όσο δύσκολο και αν είναι αυτό, τα ίδια τα κράτη να αντιμετωπίζουν κριτικά τις επιλογές τους και να αναγνωρίζουν τις ευθύνες τους για τα γεγονότα, όσο τραγικά και αν ήταν αυτά, όπως αυτά για τα οποία σήμερα συζητούμε. Θα ήταν μια πολύ πιο υγιής βάση για τις σχέσεις τους με τους άλλους στον σημερινό και αυριανό κόσμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τιμούμε με σεβασμό τα θύματα. Αναλογιζόμαστε τις θυσίες. Εκφράζουμε τον μεγάλο σεβασμό μας στους αγώνες των Ελλήνων Ποντίων για επιβίωση και προκοπή. Από αυτό το τελευταίο αντλούμε αισιοδοξία για το μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Κωνσταντίνος Γαβρόγλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ (Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι, η Ελληνική Βουλή τιμά σήμερα τη μνήμη της Γενοκτονίας του ποντιακού ελληνισμού. Είναι μία ημέρα μνήμης που θεσμοθετήθηκε το 1994, εβδομήντα χρόνια μετά τα γεγονότα στα οποία αναφέρεται. Πρόκειται για τα τραγικά γεγονότα της περιόδου 1914 - 1923, στη διάρκεια, δηλαδή, του Α' Παγκοσμίου πολέμου και του ελληνοτουρκικού πολέμου που ακολούθησε.

Ο απολογισμός σε νεκρούς και εκτοπισμένους ήταν χωρίς προηγούμενο. Σε τουλάχιστον 350.000 εκτιμάται ότι ανέρχονται οι νεκροί, αν και κανείς δεν μπορεί να υπολογίσει με ακρίβεια. Αμέτρητοι οι εκτοπισμένοι, οι βασανισμένοι, οι πρόσφυγες, τμήματα μιας εικόνας που συνθέταν παρόμοια βάσανα των υπόλοιπων χριστιανών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Όσοι γλίτωσαν, πήραν τον μαρτυρικό δρόμο της προσφυγιάς. Άφησαν πίσω τους τους νεκρούς. Άφησαν πίσω τους τους θρυλικούς πια τόπους: Τραπεζούντα, Σούρμενα, Κερασούντα, Σινώπη, Αμισός, Σάντα Κοτύωρα, Τρίπολη, Ριζούντα, Αργυρούπολη, Πουλαντσάκη, Οινόη, Νικόπολη, Ινέπολη, Σεβάστεια, Όφιοι, Αμάσεια, Ματσούκα.

Πήραν οι ζωντανοί τον δρόμο της προσφυγιάς και μετά από αμέτρητες κακουχίες ήρθαν σε μια χώρα βουτηγμένη στις αντιφάσεις της, σε μία χώρα φτωχή, αλλά τελικά σε έναν τόπο αφιλόξενο. Όμως επιβίωσαν, με το πείσμα τους, και μεγαλούργησαν.

Πρόκειται για μία τραγική περίοδο. Το γεγονός του 1914 δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Ήταν η κορύφωση ενός κλίματος αμοιβαίας δυσπιστίας και εχθρότητας, που είχε αρχίσει να οικοδομείται από τις αρχές του 20ού αιώνα όταν ήταν πια φανερό ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία πιθανότατα θα διαλυόταν.

Όσο πύκνωναν οι εθνικές διεκδικήσεις στην περιοχή τόσο βάραινε και ο πόνος που επιβαλλόταν στους πληθυσμούς. Μαζικές εκποτίσεις, γενοκτονίες, εθνοκαθάρσεις και карабάνια προσφύγων είχαν διαμορφώσει το υπόβαθρο και τη γενικευμένη βία που θα συνόδευε το ξέσπασμα του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Ήταν μία περίοδος όπου όλες οι βεβαιότητες χάθηκαν ή, ακόμη πιο ειρωνικά, αντιστράφηκαν. Η ελπίδα των προηγούμενων χρόνων είχε μετατραπεί σε εφιάλη.

Δεν είναι άκαιρο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφερόμαστε στο ευρύτερο πλαίσιο ούτε υποβιβάζει στο παραμικρό τα όσα υπέφεραν οι Πόντιοι αλλά και οι άλλες κοινότητες της εποχής. Συχνά περιχαρακωμένοι πίσω από πολιτικές ατζέντες και παγιωμένα σχήματα, διστάζουμε να ενσκήψουμε σε διαδικασίες που θα μας επέτρεπαν την ιστορική κατανόηση γεγονότων που έχουν βρει τον δρόμο τους στην εθνική μνήμη. Τα τραγικά γεγονότα που σημάδεψαν την πορεία του ποντιακού ελληνισμού ανήκουν ανάμεσα σε αυτά. Διστάζουμε, φαίνεται, φοβούμενοι ότι η ίδια η διαδικασία που θα επέτρεπε την κατανόησή τους θα τα αποκαθίλωνε, θα μετρίαζε τη μοναδικότητα της τραγωδίας. Δεν θα έπρεπε. Διότι η διαδικασία μέσα από την οποία αναγνωρίζεται και τιμάται ουσιαστικά το παρελθόν ακολουθεί ακριβώς την αντίθετη πορεία, την πορεία δηλαδή της επανοικείωσης με αυτό μέσα από διαδικασίες που ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να αναψηλαφίσουν την ιστορική συγκυρία, την εμπειρία των ανθρώπων που βίωσαν το γεγονός, τον τρόπο που οι μικρές και τραγικές ιστορίες μολιάζονται μέσα στη μεγάλη, μέσα από μια τέτοια διαδικασία που οδηγεί στην ενσυναίσθηση.

Τότε θα καταλαβαίναμε ότι η τραγικότητα της περιόδου 1914-1923 δεν αφορά μόνον τους νεκρούς. Αφορά ακριβώς και τη μεταχαιμακότητα της στιγμής όπου ο παλιός κόσμος δεν είχε ακόμη πεθάνει και ο καινούργιος δεν είχε ακόμη γεννηθεί.

Πρόκειται για μία διαδικασία μέσα στην οποία χανόταν κάθε βεβαιότητα, όπου ο γείτονας μετατρέποταν σε εχθρό, όπου το παρελθόν ξαναγραφόταν ώστε να αποκλείονται οι μέχρι πρότινος σύνοικοι, όπου η βία άτακτων σωμάτων βάθαινε τα συναισθήματα αποξένωσης κι εχθρότητας και σκλήραινε τις διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα σε κοινότητες που συμβίωναν για αιώνες.

Ας αναστοχαστούμε, λοιπόν, τα τελευταία χρόνια του ποντιακού ελληνισμού στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, πέρα από τυπι-

κούς και νομικούς όρους. Να δούμε την ίδια την τραγική εμπειρία αυτών των ανθρώπων, να μη μείνουμε όμως σε αυτήν, να δούμε και την αντίστασή τους. Ελάχιστοι αναφέρονται στο ότι οι άνθρωποι αυτοί, ολόκληρες οικογένειες με μωρά παιδιά, πήραν τα βουνά και αντιστάθηκαν στις εξοντωτικές πορείες.

Ας μη χάνουμε από την οπτική μας ότι η ελπίδα για το αύριο είναι αυτή που τους επέτρεψε να αντέξουν ακόμη και τις πιο σκληρές στιγμές αυτών των διωγμών. Οι μαρτυρίες είναι συγκλονιστικές. Είναι πολύ σημαντικό να κρατάμε μαζί με την τραγικότητα της εμπειρίας και τον τρόπο που οι άνθρωποι δεν έμειναν αμέτοχοι στην Ιστορία. Προσπαθούσαν να επηρεάσουν την εξέλιξη των πραγμάτων. Ας ενσκήψουμε, λοιπόν, στο παρελθόν όχι μόνο ως ένδειξη τιμής προς όσους υπέφεραν και αδικήθηκαν, αλλά κυρίως για να κατανοήσουμε και να βαθύνουμε την ιστορική μας σκέψη.

Το ποντιακό έθιμο του «Θωμά σα Ταφία» έρχεται από πολύ βαθιά και από πολύ μακριά. Την Κυριακή του Θωμά συγγενείς και φίλοι των νεκρών συγκεντρώνονται στα κοιμητήρια και πάνω στους τάφους των αγαπημένων τους παραθέτουν γεύμα προς τιμήν τους. Με αυτόν τον συγκλονιστικό τρόπο επικοινωνίας με τους αγαπημένους τους που πια δεν είναι μαζί τους, ο λαός αυτός μας θυμίζει κάθε φορά τη δύναμη της ίδιας της ζωής.

Δεν υπάρχει, όμως, μεγαλύτερη αναγνώριση και μεγαλύτερος φόρος τιμής απέναντι στη μνήμη τραγικών συμβάντων του παρελθόντος από το να κατορθώσουμε να διακρίνουμε τις διαφορετικές μορφές που μπορεί να έχει η επανάληψή τους και βεβαίως να την αποτρέψουμε. Τότε μόνο θα έχει αποδοθεί ουσιαστική δικαιοσύνη στους νεκρούς της Γενοκτονίας.

Αυτή, όμως, η δέσμευση να αποτραπούν παρόμοια γεγονότα, αυτή η προσπάθεια να κατανοήσουμε τους λόγους που οδήγησαν σε γενοκτονίες, εθνοκαθάρσεις, σφαγές και αποκλεισμούς, αυτή λοιπόν η δέσμευση να αποτραπούν αυτά τα γεγονότα αποτελεί μια κολτούρα ενδυνάμωσης της ίδιας της δημοκρατίας, αποτελεί μια κολτούρα απερίφραστης καταγγελίας του ρατσισμού.

Γι' αυτό και η καταγγελία της Γενοκτονίας των Ποντίων πρέπει να είναι συνώνυμη με τη δέσμευση στη δημοκρατία και τον αγώνα ενάντια σε κάθε είδους ρατσισμό, αλλιώς η καταγγελία αυτή αποτελεί μια κοινωνικά ανέντιμη στάση.

Η μνήμη του αγώνα και του ξεριζωμού του ποντιακού ελληνισμού είναι μια μνήμη ζωντανή στην ελληνική κοινωνία, ιδιαίτερα τις τελευταίες δεκαετίες. Είναι, επίσης, μια μνήμη στην οποία φαίνεται ότι συναινούν άνθρωποι από διαφορετικούς πολιτικούς χώρους και από διαφορετικές γενιές, μία μνήμη που στο παρελθόν είχε αποκλειστεί κυρίως λόγω της απόκλισης των πολιτισμικών τους χαρακτηριστικών έτσι όπως διαμορφώθηκαν στο πέρασμα των αιώνων.

Σήμερα, η καθολική της αποδοχή και ο εθνικός της χαρακτήρας είναι η ζωντανή απόδειξη ότι οι κοινωνίες μας πρέπει να λειτουργούν συμπεριληπτικά και όχι αποκλείοντας κοινότητες που κατά περίπτωση βρίσκονται στο όριο της ετερότητας. Ας έχουμε αυτή τη δημοκρατική επιταγή κατά νου μπροστά στις σύνθετες προκλήσεις του παρόντος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Θεοφύλακτος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Υπουργοί, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, πρώην Πρόεδροι της Βουλής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου κάποια μέρα, που είναι η μέρα της Γενοκτονίας των Ποντίων, να ξεκινήσω παραθέτοντας αυτούσιους κάποιους στίχους από το πασίγνωστο πλέον τραγούδι του γνωστού, διάσημου νευροχειρουργού και πρόωρα χαμένου, με κατγωγή από την Ξηρολίμνη Κοζάνης, Χρήστου Αντωνιάδη: «Την πατρίδα μ' έχασα, άκλαψα και πόνεσα. Λύουμαι κι αροθυμώ, ν' ανασπάλω κι επορώ. Τα ταφία μ' έχασα ντ' έθαψα κι ενέσπαλα. Τ' εμετέρτς αναστορώ, και 'ς σο ψυόπο μ' κουβαλώ».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τιμούμε εδώ στον ναό της δημοκρατίας την 98^η επέτειο της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού, επειδή όπως τονίζει ο Έλνι Βίτσελ, «ο δήμιος σκοτώνει πάντα δυο φορές, τη δεύτερη φορά με τη λήθη». Διότι ακριβώς δεν

πρέπει να υπάρξει γενοκτονία της μνήμης.

Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου πραγματοποιήθηκε, όπως ανέφερε και ο κύριος Υπουργός, με σφαγές και εκτοπισμούς εναντίον ελληνικών πληθυσμών στην περιοχή του Πόντου από το κίνημα των Νεότουρκων κατά την περίοδο 1914-1923 και εκτιμάται ότι στοίχισε τη ζωή περίπου σε τριακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες έως και τριακόσιες ογδόντα δύο χιλιάδες Ελλήνων, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία. Είναι γενοκτονία που θεωρείται τμήμα της γενοκτονίας του ελληνισμού της Ανατολής και που πραγματοποιήθηκε παράλληλα με γενοκτονίες εις βάρος και άλλων πληθυσμών, δηλαδή των Αρμενίων και των Ασσυρίων, με αποτέλεσμα οι επιμέρους αυτές διώξεις-γενοκτονίες να θεωρούνται ως τμήματα μιας ενιαίας γενοκτονικής πολιτικής.

Η διαδικασία εξόντωσης των ελληνικών πληθυσμών του Πόντου διακρίνεται ιστορικά σε τρεις συνεχόμενες φάσεις: Πρώτον, από την έναρξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου ως την κατάληψη της Τραπεζούντας από τον ρωσικό στρατό, δηλαδή 1914 με 1916, η δεύτερη τελειώνει με το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, 1916-1918 και η τελευταία ολοκληρώνεται με την εφαρμογή του Συμφώνου για την ανταλλαγή των πληθυσμών Ελλάδας και Τουρκίας, 1918-1923.

Ποιος ήταν, όμως, ο ελληνισμός του Πόντου; Από την Άλωση της Τραπεζούντας το 1461 από τους Οθωμανούς και μετά δεν αλλοιώθηκε το φρόνημα και η ελληνική συνείδηση των Ποντίων και γρήγορα κυρίαρχαν στην οικονομική ζωή της περιοχής, ζώντας κυρίως στα αστικά κέντρα. Η οικονομική ανάκαμψη συνδυάστηκε με τη δημογραφική και πνευματική τους άνοδο. Το 1865 οι Έλληνες του Πόντου ανέρχονταν σε διακόσιες εξήντα πέντε χιλιάδες ψυχές, το 1880 σε τριακόσιες τριάντα χιλιάδες και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα υπερδιπλασιάστηκαν και άγγιζαν τις εκατόσιες χιλιάδες Ποντίους.

Παράλληλη ήταν και η αύξηση των σχολείων. Το 1860 υπήρχαν εκατό σχολεία στον Πόντο, ενώ το 1919 υπολογίζονται σε χίλια τετρακόσια ένα, ανάμεσά τους και το περίφημο Φροντιστήριο της Τραπεζούντας. Εκτός από σχολεία υπήρχαν πολλά τυπογραφεία, περιοδικά, εφημερίδες, λέσχες και θέατρα, που τόνιζαν το υψηλό τους πνευματικό επίπεδο και το οποίο από τις επόμενες γενιές Ποντίων ήρθε και εδώ στην Ελλάδα.

Θα ήθελα να αναφέρω ενδεικτικά κάποια σημαντικά στιγμιότυπα της Γενοκτονίας: Ας πούμε για τον Λίμαν Φον Σάντερς, τον Γερμανό στρατηγό που ήταν ο εμπνευστής του σχεδίου γενοκτονίας των χριστιανικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας και του Πόντου. Για τις υπηρεσίες του θα αμειφθεί από τους Τούρκους με τον τίτλο του πασά. Ήταν ο άνθρωπος που ενέπνευσε στους αρχηγούς των Νεότουρκων Εμβέρ και Ταλλαάτ τη βασική αρχή της πολιτικής φιλοσοφίας, ότι «σε κάθε χώρα την ισχύ του έθνους τη φέρει η ομοιογένεια του πληθυσμού της», καθώς και το σύνθημα «Η ισλαμική Τουρκία για τους Ισλάμηδες Τούρκους».

Τα «αμελέ ταμπορού», τα τάγματα θανάτου. Η στρατολόγηση των Ελλήνων στα «αμελέ ταμπορού» ήταν ένα σατανικό σχέδιο που απέβλεπε στην εξόντωση του αρσενικού ελληνικού πληθυσμού, σχέδιο του Λίμαν Φον Σάντερς. Στρατολογούσαν ολόκληρο τον ανδρικό πληθυσμό εκτός από γέροντες και παιδιά. Τους υποχρέωναν να σπάζουν πέτρες για δώδεκα ώρες την ημέρα με στέρηση τροφής και ύπνου. Οι παγωνιές, οι βροχές, η τρομερή ζέση το καλοκαίρι, οι αρρώστιες έφεραν το αποτέλεσμα που προέβλεψε ο Γερμανός αξιωματούχος λέγοντας: «Με το σύστημα που σας προτείνω ο θάνατός τους είναι βέβαιος, αλλά πριν πεθάνουν θα προσφέρουν για το έθνος τις πολύτιμες υπηρεσίες. Επιπλέον, οι γυναίκες δεν θα γεννούν παιδιά και έτσι θα λυθεί το δημογραφικό σας πρόβλημα, ενώ η μισητή και άτιμη αυτή ράτσα θα ξεκληριστεί, οι δε περιουσίες των Γιουνάν θα περάσουν στο δημόσιο, δηλαδή σε όλους...». Ανακάλυπταν, λοιπόν, οι Τούρκοι τότε πολύ πριν από τον Χίτλερ τα στρατόπεδα του θανάτου.

Εκτοπισμοί, λευκές σφαγές. Η δεύτερη μέθοδος εξαφάνισης των χριστιανών ήταν οι εκτοπισμοί. Μέσα στον χειμώνα τα γυναικόπαιδα και οι γέροι οδηγούνταν χιλιάδες χιλιόμετρα προς τον θάνατο. Οι άνδρες καθ' οδόν απάγονταν και εκτελούνταν. Πρόκειται για πράγματα που τα είχε αναφέρει και ο πρόξενος Χόρτον στο γνωστό βιβλίο του «Η κατάρα της Ασία», όπου αναφέρει: «Η

μακρά γραμμή που οδηγεί προς τον θάνατο...». Τέτοιες αφηγήσεις υπάρχουν σε κάθε οικογένεια, όπως και στη δική μου.

Στην Πλατεία Ωρολογίου της Σαμφούντας η τουρκική διοίκηση κρέμασε εκατοντάδες Ποντίους. Ο πασίγνωστος και φρικαλέος Τοπάλ Οσμάν ήταν ο εκτελεστής του ποντιακού ελληνισμού, ο αιμοσταγής δολοφόνος. Οι τσέτες του αδόστακτο εγκληματίες, που πολλές φορές με τις πράξεις τους προκαλούσαν τη φρίκη και την απέχθεια ακόμα και των ομόθρησκών τους Τούρκων.

Η περιοχή της Πάφρας γενοκτονείται ολοσχερώς. Οι άνδρες σφάζονται και τα γυναικόπαιδα στέλνονται εξορία μέσα στον χειμώνα. Μετά τον Απρίλιο του 1920 ο Κεμάλ εξαπολύει γενικευμένες διώξεις, δίνοντας το τελειωτικό χτύπημα στον ελληνισμό της Ανατολής. Το σύνθημα του Κεμάλ είναι «Ουδείς Τούρκος θα προστατέψει χριστιανό κατά την εξόντωσή του...». Έτσι οι Τούρκοι φανατισμένοι θέλουν να αφανίσουν τους Έλληνες με κάθε τρόπο.

Είναι χαρακτηριστική η διαταγή της γενικής διοίκησης του Κεμάλ που λέει: «Κάθε στρατιώτης πρέπει να κάνει το καθήκον του και να σκοτώσει τέσσερις με πέντε Έλληνες για το μεγαλείο της πατρίδας. Όλοι οι άνδρες διατάσσονται να συμμορφωθούν με αυτή τη διαταγή...». Και πόσα άλλα! Στην Αμάσεια τα εγκληματικά δικαστήρια. Οι εξορίες των τραπεζούντιων Ελλήνων, η Κολάδα του Διαβόλου, που στις 3 Ιουλίου του 1921 οκτακόσια παλικάρια σφάχτηκαν στον δρόμο για το Ζόγκουρλου από τον Τοπάλ Οσμάν.

Το 1994 η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε ομόφωνα την ανακήρυξη της 19^{ης} Μαΐου ως «Ημέρα Μνήμης για τη Γενοκτονία των Ελλήνων στον Μικρασιατικό Πόντο». Επίσης, το 1998 -να μην το ξεχνάμε- ψηφίστηκε ομόφωνα η 14^η Σεπτεμβρίου ως «Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος».

Η επιστημονική αναγνώριση της Γενοκτονίας έρχεται τον Δεκέμβριο του 2007 από τη Διεθνή Ένωση Μελετητών Γενοκτονιών, International Association of Genocide Scholars, που αναγνώρισε επίσημα τη Γενοκτονία των Ελλήνων και εξέδωσε σχετικό ψήφισμα. Λίγα κράτη, αλλά και αρκετές πολιτείες των ΗΠΑ έχουν αναγνωρίσει τη Γενοκτονία και νομίζω ότι είναι χρέος της Βουλής μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και των Ομάδων Φιλίας να υποβάλουν τέτοιο αίτημα στους συναδέλφους των άλλων χωρών να αναγνωρίσουν τη Γενοκτονία την οποία σήμερα τιμούμε.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι η αλησμόνητη πατρίδα του Πόντου μετουσιώνεται και ανασταίνεται σήμερα μέσα από τον χορό, τη γλώσσα και το τραγούδι. Οι νεκροί, οι εκτοπισμένοι, οι βασανισμένοι αγκαλιάζουν όχι μόνο στο άκουσμα των λόγων και των μνημόσυνων, που είναι βεβαίως απαραίτητα, αλλά κάθε φορά που χιλιάδες χέρια Ποντίων και μη, ενώνεται και υψώνονται, χορεύοντας και τραγουδώντας στα ανταμώματα που διοργανώνουν οι αμέτρητοι ποντιακοί σύλλογοι ανά την Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Αγαλιάζουν κάθε φορά που χιλιάδες Πόντιοι, νέοι, μεγαλύτεροι αλλά και μικρά παιδιά σχηματίζουν τους ατέλειωτους κυκλικούς χορούς της πατρίδας μας σερίοντας τα σώματά τους στο άκουσμα της ποντιακής λύρας και μετουσιώνοντας τις θύμησης σε αστείρευτη ενέργεια. Κάθε φορά που οι Πόντιοι συρρέουν και κατακλύζουν το ιστορικό μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη Βαξελάνω στα μέρη μου, στον Ελλήσποντο Κοζάνης και την Παναγία Σουμελά στο Βέρμιο και τόσα μοναστήρια που ανιστορήθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, «η Ρωμανία κι αν πέρασεν ανθεί και φέρει και άλλο».

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας», δεκαενέα μαθητές και μαθήτριες και μια εκπαιδευτικός συνοδός τους από το 11^ο Δημοτικό Σχολείο Χαϊδαρίου.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κ. Αντωνιάδης από τη Νέα Δημοκρατία έχει τον λόγο.

Παρακαλώ, κύριε Αντωνιάδη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, κύριοι Πρόεδροι της Βουλής, κατ' αρχάς καλημέρα σας.

Επιτρέψτε μου πριν ξεκινήσω την ομιλία μου να καλωσορίσω τους εκλεκτούς προσκεκλημένους, οι οποίοι τιμούν με την παρουσία τους το Κοινοβούλιό μας, ιδιαίτερως όμως, τρία πρόσωπα ξεκινώντας από τον κ. Αντρίου Γούλφορντ Πρόεδρο της IAGS, Πρόεδρο δηλαδή της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών. Mr Andrew, welcome to Greece, welcome to our Parliament.

(Χειροκροτήματα)

Να καλωσορίσω, επίσης, τον Περιφερειάρχη Αττικής και Νήσων και εκπρόσωπο της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος τον κ. Βαρυθυμιάδη Γιώργο και εκ μέρους της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Ποντίων Ελλήνων την κ. Βαρυθυμιάδη και όλα τα υπόλοιπα στελέχη εκπροσώπους του Ποντιακού Ελληνισμού.

(Χειροκροτήματα)

«Μάζεψαν τον κόσμο έναν-έναν τους χωριανούς και τους έβαλαν σε ένα σπίτι σιμά στην εκκλησία, άντρες, γυναίκες, παιδιά, γέροι, μωρά. Έδωσαν φωτιά στο σπίτι και τους έκαψαν ζωντανούς. Προτού τους κάψουν ζωντανούς διάλεξαν τέσσερις πέντε νέες γυναίκες να τις κρατήσουν για τον εαυτό τους. Μετά έβαλαν φωτιά στο σπίτι. Άναψε η φωτιά. Οι φωνές έφταναν στον ουρανό. Το σπίτι ήταν του κοντού του Κότα.

Από τα χωριά που είχαν μείνει ανέπαφα έως τώρα λεηλατήθηκαν άλλα είκοσι οχτώ και πυρπολήθηκαν, ενώ γυναίκες και παιδιά, βρέφη, κορίτσια υποχρεώνονταν να διανυκτερεύουν στην ύπαιθρο, υπέστησαν κτηνώδη μεταχείριση και πολλοί από αυτούς αρρώσταιναν και εκατοντάδες πέθαιναν. Πολλά παιδιά έχασαν τους γονείς τους, περιπλανώνταν άσκοπα και έχουν πεθάνει στον δρόμο από την πείνα και το κρύο. Θάβεται μόνο ένα μέρος από αυτά, ενώ τα πτώματα των υπολοίπων θρέφουν τα όρνια και τα κοράκια.»

Τον Δεκέμβριο του 1916 ο Αυστριακός πρέσβης στην Κωνσταντινούπολη ενημέρωνε την κυβέρνηση του για τα τελευταία γεγονότα στον Πόντο και συγκεκριμένα στη μαρτυρική Αμισό. Στις 11 Δεκεμβρίου του 1916 λεηλατήθηκαν πέντε χωριά, κατόπιν κάηκαν, οι κάτοικοι εκτοπίστηκαν. Στις 12 Δεκεμβρίου του 1916 στα περίχωρα της πόλης καίγονται χωριά. Στις 14 Δεκεμβρίου ολόκληρα χωριά καίγονται μαζί με σχολεία και εκκλησίες. Στις 17 Δεκεμβρίου στην περιφέρεια Σαμψούντας έκαψαν έντεκα χωριά, η λεηλασία συνεχίζεται, οι χωρικοί κακοποιούνται και άλλα και άλλα και άλλα, που δεν τα χωράει ανθρώπινος νους. Η λογική σταματά. Και μετά το κενό». Ο Αυστριακός Υποπρόξενος στην Αμισό ενημερώνει τον Υπουργό Εξωτερικών της Αυστρίας για τις αποφάσεις του μπουτσαρίφη Αμισού Ραφέτ μπέη.

Στις 28 Νοεμβρίου του 1916 μου είπε ο Ραφέτ μπέης «Πρέπει να τελειώσουμε με τους Έλληνες. Έστειλα στα περίχωρα τάγματα να σκοτώσουν κάθε Έλληνα που συναντούν στον δρόμο».

Χιλιάδες εκατοντάδες ντοκουμέντα στα αρχεία των Μεγάλων Δυνάμεων εκείνης της εποχής. Τα ντοκουμέντα αυτά είναι ζωντανοί μάρτυρες, αιώνιοι κατήγοροι των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν εναντίον ολόκληρης της ανθρωπότητας και όχι μόνο, ενός λαού που το μόνο που διεκδίκησε ήταν το αυτονόητο δικαίωμα να ζήσει στη γη όπου έζησε περισσότερο από τρεις χιλιάδες χρόνια, με συνθήκες ισονομίας, δικαιοσύνης και ελευθερίας.

Οι Νεότουρκοι και αργότερα οι Κεμαλικοί, μετά την απώλεια των βαλκανικών εδαφών, νιώθοντας ανασφάλεια και για τον μικρασιατικό χώρο, αποφάσισαν ήδη από το 1911 τον αφανισμό των χριστιανικών εθνοτήτων. Το 1913-1914 ξεκίνησαν με τους Έλληνες της Ιωνίας, το 1915 με τους Αρμένιους και τους Ασσύριους και το 1916 σειρά είχαν οι Έλληνες του Πόντου.

Ήταν στρατηγικά μεθοδευμένη η πολιτική αφανισμού των Ελλήνων του Πόντου, γιατί η ανεπτυγμένη οικονομία, η ανώτατη ελληνική παιδεία, η βαθιά θρησκευτική συνείδηση και η πολιτισμός ήταν επικίνδυνα όπλα για την ομαλή τουρκοποίηση της πλούσιας περιοχής, συν βεβαίως τη λεηλασία των περιουσιών.

Ο συνήθης τρόπος εξόντωσης ήταν ο εκτοπισμός και τα αμελέταμπουρού, τα τάγματα εργασίας. Ο εκτοπισμός συνήθως γινόταν χειμώνα και με δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Στους εκτοπιζόμενους απαγορευόταν να μεταφέρουν τρόφιμα, ρούχα, στρώ-

ματα, ενώ η πομπή ξεκινούσε με άγνωστο προορισμό. Την ίδια στιγμή στα ελληνικά σπίτια εισέβαλαν και κατέχονταν πλέον από Τούρκους γείτονες. Οι σταθμεύσεις γίνονταν στην ύπαιθρο σε ακατοίκητες περιοχές, ώστε να αποκλείεται ο ανεφοδιασμός. Επιβαλλόταν επίτηδες η απολύμανση σε θερμά λουτρά και η έκθεση τους αμέσως στην παγωμένη ύπαιθρο. Η λεηλασία ψυχών, σωμάτων και περιουσιών στο έπακρο. Ένα Άουσβιτς εν ροή. Ο υπέρμετρος φανατισμός τους τούς είχε οδηγήσει μάλιστα ως το σημείο να επαναφέρουν τη δουλεία και τον εξανδραποντισμό. Ο Τούρκος αστυνόμος του Μπαλούκ Χισάρ διαλαλούσε με δημόσιο κήρυκα τον Ιούλιο του 1915: «Παραδίδω γυναίκες των χριστιανών αντί πέντε λεπτών το κομμάτι».

Η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, που πραγματοποιήθηκε από το κίνημα των Νεότουρκων και των Κεμαλικών, εκτιμάται ότι στοίχισε τη ζωή σε πάνω από τριακόσιες πενήντα χιλιάδες Έλληνες του Πόντου. Οι επιζώντες κατέβηκαν στον Άνω Πόντο, στη Σοβιετική Ένωση, και μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή στην Ελλάδα. Τα γεγονότα αυτά αναγνωρίζονται σήμερα ως Γενοκτονία από το ελληνικό κράτος, τη Γερμανία, την Κύπρο, την Αρμενία, τη Σουηδία, ορισμένες ομοσπονδιακές δημοκρατίες της Ρωσίας, οκτώ πολιτείες των ΗΠΑ, την Αυστραλία, την Αυστρία, την Ολλανδία, αλλά και από διεθνείς οργανισμούς, όπως η Διεθνής Ένωση Μελετητών Γενοκτονιών.

Η Βουλή των Ελλήνων, μετά από εβδομήντα χρόνια σιωπής, μετά από εβδομήντα χρόνια λευκών σελίδων στην ιστορία και μετά από εβδομήντα χρόνια λυκοφιλίας με την Τουρκία, αναγνωρίζει επιτέλους τη Γενοκτονία το 1994 και ψήφισε την 19^η Μαΐου ως ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Αξίζει να μηνμονεύσουμε κάποια ονόματα που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην αναγνώριση της γενοκτονίας:

Μιχάλης Χαραλαμπίδης, ο γεννήτωρ της ιδέας, ο διαμορφωτής μιας θεωρίας και μιας πολιτικής στρατηγικής.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ευθύμης Ευθυμιάδης, πρώην Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων Βορείου Ελλάδος από το 1988. Πρώτος στον αγώνα για τη διεκδίκηση της γενοκτονίας.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ανδρέας Παπανδρέου, ο Πρωθυπουργός που αναγνώρισε τη Γενοκτονία. Και βεβαίως, η Βουλή του 1994, που ομόφωνα αναγνώρισε τη Γενοκτονία.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Φωτιάδης Κωνσταντίνος, ο καθηγητής Ιστορίας που μέσα από τους δεκατέσσερις τόμους τεκμηρίωσε για την ελληνική Βουλή το έγκλημα της Γενοκτονίας.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρχαρίδης Γιώργος, ο άνθρωπος που ίδρυσε την Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος και δίδει εδώ και δεκαπέντε χρόνια αγώνα για τη διεθνή αναγνώριση των Ελλήνων του Πόντου.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα τον οργανωμένο χώρο εκπροσωπούν σε εθνικό επίπεδο η Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος με Πρόεδρο τον Τοπαλίδη Χρήστο και η Διεθνής Συνομοσπονδία Ελλάδος με Πρόεδρο τον Παρχαρίδη Γιώργο. Αμφότερες, μαζί με ομοσπονδίες του εξωτερικού -Ευρώπης, Αμερικής, Αυστραλίας και Ανατολικών κρατών- δίνουν τον αγώνα για τη διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας.

Ολοκληρώνοντας να αναφέρω ότι η γενοκτονία είναι ένα έγκλημα που υπερβαίνει τα όρια των εθνικών κρατών. Είναι έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Η διεθνής κοινότητα οφείλει με όλα τα όργανα που διαθέτει και τους θεσμούς που διαθέτει να προχωρήσει πρώτον, στην αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, για να αναπαυθούν οι ψυχές των γενοκτονημένων αδερφών μας και να αποτραπούν παρόμοια εγκλήματα στο μέλλον.

Δεύτερον, να καταδικάσει την Τουρκία, η οποία ακόμα και σήμερα αρνείται επιμόνως το έγκλημα και ασελγεί πάνω στη μνήμη των αδικοχαμένων αδελφών Ελλήνων του Πόντου.

Ας θεωρηθεί η παραπάνω ομιλία ένα μικρό μνημόσυνο στις ψυχές των αδικοχαμένων αδελφών μας.

Αιωνία τους η μνήμη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Ο κ. Αρβανιτίδης από τη Δημοκρατική Συμπράταξη ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί εκπρόσωποι των ποντιακών σωματείων, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, η 19^η Μαΐου είναι μέρα πένθους και μνήμης. Είναι μέρα πένθους και μνήμης για τη Γενοκτονία τουλάχιστον τριακοσίων πενήντα χιλιάδων Ελλήνων του Πόντου από το 1916 έως το 1923. Είναι μέρα που μας θυμίζει το δράμα των αδελφών μας Ποντίων, ένα δράμα που ζητάει δικαίωση εδώ και έναν ολόκληρο αιώνα.

Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου δεν είναι μόνο ένα απαράγραπτο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Ήταν μια προσπάθεια να ξεριζωθούν βίαια οι σκέψεις, τα ήθη, τα έθιμα και οι παραδόσεις των προγόνων μας. Οι ιδέες, όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν πεθαίνουν. Η κουλτούρα, ο πολιτισμός και το παράδειγμα της ζωής των Ποντίων ζει ακόμα άσβεστο.

Μέρες σαν τη σημερινή τα συναισθήματα είναι πολλά και έντονα. Γνωρίζω καλά πως τα λόγια είναι πολύ φτωχά για να απαλύνουν τον πόνο μιας γενοκτονίας, τον πόνο για εκείνους που εξοντώθηκαν στις επιδρομές, στα τάγματα εργασίας, στις επιστρατεύσεις, στις αγγαρείες, στις βίαιες εκτοπίσεις, στις αναγκαστικές μετοικεσίες, στις πεζοπορίες χιλιάδων χιλιομέτρων. Το θέμα είναι οι πράξεις, οι πράξεις που θα φέρουν την πολυπόθητη δικαίωση, οι πράξεις που θα φροντίσουν να μην ζήσουμε ξανά τέτοια τραγωδία.

Το χρέος της ελληνικής πολιτείας είναι διαρκές σε δυο κατευθύνσεις. Χρειαζόμαστε συντεταγμένες πρωτοβουλίες για τη διεθνή και ευρωπαϊκή αναγνώριση της γενοκτονίας του ποντιακού ελληνισμού, στο πλαίσιο των αρχών του Διεθνούς Δικαίου και των ευρωπαϊκών θεσμών. Χρειαζόμαστε, όμως, μια πραγματική προσπάθεια να μεταλαμπαδεύσουμε στα παιδιά μας το μεγαλείο της ψυχής των Ελλήνων του Πόντου.

Ξέρετε, το μότο ζωής που με συντροφεύει είναι ένα: «Επιτρέπεται να πέσεις, επιβάλλεται να σηκωθείς». Και στη ζωή μου η πράξη αυτή μου χρειάστηκε ουκ ολίγες φορές. Οι Έλληνες του Πόντου είναι για μένα φάρος και πυξίδα. Μας δίδαξαν με το πάθος τους τι σημαίνει αγώνας για επιβίωση, προκοπή, πρόοδο, ευημερία και πολιτισμό. Μας δίδαξαν τι σημαίνει να ξεκινάς από την αρχή, να μην υποκύπτεις, να σηκώνεσαι στα πόδια σου και να τραβάς ξανά μπροστά. Αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι κουλτούρα, είναι πολιτισμός, είναι στάση ζωής. Και αυτή η στάση ζωής, αυτό το παράδειγμα είναι χρέος μας να περάσει στην επόμενη γενιά.

Αν καταφέρουμε, κυρίες και κύριοι, να κάνουμε τα παιδιά μας νικητές της ζωής, τότε θα έχουμε προσφέρει τεράστια υπηρεσία στην πατρίδα, θα έχουμε δείξει έμπρακτα τον σεβασμό μας στους αγώνες και τον πόνο εκατοντάδων χιλιάδων ψυχών που υπήρξαν θύματα της ποντιακής γενοκτονίας. Αν καταφέρουμε να κάνουμε τα παιδιά μας νικητές ζωής, δεν θα έχουμε να φοβηθούμε τίποτα. Και το λέω αυτό σαν παρένθεση με αφορμή την κρίση που βιώνει τα τελευταία χρόνια η πατρίδα μας, μια κρίση που δεν πρέπει να μας κάνει να σκύψουμε το κεφάλι.

Υπό την έννοια αυτή, η παιδεία μας, η επιστημονική γνώση και τεκμηρίωση, η παράδοση που μένει ζωντανή μέσα από τα ποντιακά σωματεία πρέπει να προστατευτούν ως κόρη οφθαλμού.

Πρέπει, τέλος, να θυμόμαστε ότι το ποντιακό ζήτημα για μας είναι ζώσα ιστορία. Δεν είναι μόνο θέμα ιστορικό. Είναι θέμα πολιτικό. Δεν αφορά μόνο το χθες. Αφορά το σήμερα και το αύριο. Οφείλουμε, λοιπόν, ως χώρα να πορευτούμε τον δύσκολο αυτόν δρόμο με βάση την αξία της δημοκρατίας, της συμβολής των λαών και το Διεθνές Δίκαιο. Έχουμε την αλήθεια με το μέρος μας, έχουμε το δίκιο με το μέρος μας και η δικαιοσύνη πάντα σε αυτή τη ζωή αργά ή γρήγορα αποδίδεται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ο κ. Σαχινίδης από τη Χρυσή Αυγή έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Ορίστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη. Μια μικ-

ρή παράλειψη, λόγω των περικοπών που έκανα. Ξέχασα να αναφέρω ένα σημαντικό γεγονός, το οποίο δείχνει και την ποιότητα της δημοκρατίας μας. Το 2013, πρέπει να αναφέρουμε, μέσα στον αντιρατσιστικό νόμο επί πρωθυπουργίας Σαμαρά, συμπεριλήφθηκε η ποινικοποίηση της άρνησης των γενοκτονιών. Είναι πολύ σημαντικό, μαζί με όλα τα υπόλοιπα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Τον λόγο έχει ο κ. Σαχινίδης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί καλεσμένοι, τα δάκρυα στα μάτια μας δεν έχουν στεγνώσει ακόμη. Ξεριζωθήκαμε με τη βία από τη γη των προγόνων μας. Μια γη ελληνική, που αυτή η ελληνικότητά της χάνεται στα βάθη της ιστορίας. Πίσω μας αφήσαμε αυτήν τη γη, σπαρμένη με τα ιερά κόκκαλα των προγόνων μας Κρατέλλων, με τα άψυχα κορμιά των αθώων γυναικόπαιδων. Οι πληγές ακόμα και σήμερα είναι ανοιχτές. Οι μνήμες φρέσκιες. Μόλις πριν ενενήντα οχτώ χρόνια.

Γενοκτονία, λοιπόν, του ποντιακού Ελληνισμού. Θα έλεγα όχι μόνο του ποντιακού ελληνισμού, αλλά γενικότερα του Ελληνισμού. Ίσως, είναι, κατά τη δική μου ταπεινή άποψη και γνώμη, όχι σωστό να τιμούμε μόνο τον ποντιακό Ελληνισμό. Υπήρξαν θύματα και του μικρασιατικού Ελληνισμού, υπήρξαν θύματα των Ελλήνων της Καππαδοκίας, αν και έχει οριστεί διαφορετική ημερομηνία από τη σημερινή, στις 17 Σεπτεμβρίου να τιμάται η μνήμη των θυμάτων της Μικρασιατικής Καταστροφής. Θα έπρεπε ο ελληνισμός της Μικράς Ασίας να τιμάται σε μια μέρα. Διότι αριθμητικά τα θύματα που υπήρξαν από αυτές τις γενοκτονίες, από αυτές τις εθνοκαθάρσεις ξεπερνούν ίσως και τα θύματα της γενοκτονίας των αδερφών μας Αρμενίων.

Οι θύτες, οι φίλοι μας οι Τούρκοι. Οι φίλοι μας οι Τούρκοι! Αλήθεια, κατά πόσον μπορεί στην πραγματικότητα να υπάρξει μια ελληνοτουρκική φιλία, όταν εγώ θα δώσω το χέρι μου και θα πρέπει να μετράω αν θα λείπει κάποιο κομμάτι, όταν θα πάρω το χέρι μου πίσω; Αλήθεια, πώς μπορεί να υπάρξει μια ελληνοτουρκική φιλία, όταν θα γυρίσω την πλάτη μου να έχω το νου μου μην φάω πισώπλατη μαχαίρι.

Θύτες, όπως ανέφερα, οι φίλοι μας οι Τούρκοι. Ηθικοί αυτουργοί και ενορχηστρωτές όλης αυτής της ιστορίας. Οι «φίλοι» μας οι Γερμανοί, οι «φίλοι» μας οι Γάλλοι, οι «φίλοι» μας οι Άγγλοι.

Δεν είναι, κύριε Υπουργέ, όπως αναφέρατε πριν και λείπει ο ρατσισμός. Τα κίνητρα και τότε και σήμερα είναι ακριβώς τα ίδια. Τα κίνητρα και τότε και σήμερα είναι η οικονομία, είναι τα λεφτά. Ο πόλεμος και τότε και στις μέρες μας μαινεται ακριβώς για τον ίδιο λόγο. Για τα πετρέλαια της Μοσούλης και για τα νερά του Τίγρη και του Ευφράτη. Αυτά, για να αποκατασταθεί η αλήθεια.

Ελληνοτουρκική φιλία. Έχουμε μεγαλώσει οι περισσότεροι που είμαστε ποντιακής καταγωγής με ιστορίες από την καλομάνα. «Καλομάνα» στα ποντιακά, για όσους δεν γνωρίζουν, είναι η γιαγιά. Η δική μου γιαγιά με καταγωγή από Κερασούντα, ο παππούς από το Καρς. Ξέρετε, ειδικά τα βράδια του χειμώνα θέλαμε να ακούσουμε παραμύθια. Εμείς τα θεωρούσαμε παραμύθια, αλλά ήταν ιερές οι στιγμές, διότι μαθαίναμε ιστορία. Ήμασταν μικροί. Μεγαλώνοντας καταλάβαμε ότι ζούσαμε την ιστορία μέσα από τις αφηγήσεις της καλομάνας. Μεγαλώσαμε με αυτές τις ιστορίες.

Τι μας έλεγαν αυτές οι ιστορίες; Μας μιλούσαν για τον Εύξεινο Πόντο. Όταν αναφερόμασταν στην καλομάνα και της λέγαμε «πες μας γιαγιά για τον Εύξεινο Πόντο», μας διόρθωνε και μας έλεγε ότι «δεν ήταν Εύξεινος Πόντος, ήταν Άξενος Πόντος». Απλώς, στην κουλτούρα των Ποντίων -επειδή θέλουμε και μας αρέσει, διότι είμαστε άνθρωποι πραγματικά με πολιτισμό και με κουλτούρα- θέλαμε να ωραιοποιήσουμε τον Εύξεινο Πόντο, όταν ήταν φουσκωμένος, από Άξενο τον ονομάσαμε σε Εύξεινο.

Οι ιστορίες, λοιπόν, της γιαγιάς τι μας έλεγαν; Θα σας τα πω στα ποντιακά και θα ήθελα όσοι γνωρίζουν να κάνουν μια μετάφραση: «Πουλί' μ με τατήν' ς τήδε κοινό πάκε' χώμαι. Α' σέηνς μοναχά πόνο δάκραι και θάνατο είδαμε». Το μόνο που είδαμε ήταν πόνος, δάκρυα και θάνατος. Ελληνοτουρκική φιλία με αυτούς, λοιπόν, ποτέ και πουθενά.

Ιστορικά εάν καθίσουμε να αναφερθούμε, υπάρχει πληθώρα

βιβλίων, φωτογραφιών και αφηγήσεων από Πόντιους φιλόλογους, από Πόντιους καθηγητές. Πιστεύω ότι είναι ένα τεράστιο κομμάτι. Θα μπορούσαμε να μιλάμε όλη την ημέρα απλά και μόνο για τη Γενοκτονία των Ποντίων.

Θα ήθελα, όμως, εδώ να κάνω και μια επισήμανση προς τον Υπουργό Παιδείας να μην πειράζει τα βιβλία Ιστορίας σε σχέση με την αναφορά στη Γενοκτονία των Ποντίων. Αφήστε ήσυχη, κύριε Υπουργέ, την ιστορία, διότι είναι έγκλημα αυτό που προσπαθείτε να κάνετε για άλλη μια φορά, γιατί η λήθη απέναντι στη Γενοκτονία των Ποντίων είναι μια δεύτερη συνεχόμενη γενοκτονία.

Επίσης, δεν θα πρέπει να λησμονούμε την περίοδο στην οποία αναφέρθηκαν κάποιοι του 1937-1949. Είναι μια περίοδος εθνοκάθαρσης του ποντιακού Ελληνισμού στην τότε Σοβιετική Ένωση. Το 1934 δεν λησμονούμε ότι ο «εθνάρχης» είχε προτείνει τον σφαγέα των Ελλήνων του Πόντου, τον Κεμάλ Ατατούρκ, για Νόμιμα ειρήνης. Ο αγώνας, λοιπόν, για καθημερινή αναγνώριση θα είναι συνεχής, με σεβασμό στην ιερή μνήμη των θυμάτων και με περηφάνια στην καταγωγή μας.

Εάν μου επιτρέπεται η ιεροσουλία να παραφράσω αυτό που ακούστηκε προηγουμένως: Η Ρωμανία κι αν επέρασεν, για να ανθήσει και να φέρει και άλλο θέλει εθνική κυβέρνηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δεκαεννέα μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Δημοτικό Σχολείο Μεγάρων.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δέκα στελέχη γερμανικής Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Ιωάννης Αμανατίδης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αξιότιμοι εκλεκτοί καλεσμένοι, κύριοι πρώην Πρόεδροι της ελληνικής Βουλής, πέρασαν ενενήντα οκτώ χρόνια από τις 19 Μαΐου του 1919. Είναι η μέρα που τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο για την τελειωτική εξόντωση των Ελλήνων σε όλο τον Πόντο, σε μια ατελείωτη πορεία θανάτου, ένα Άουσβιτς εν ροή, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο καθηγητής Πολυχρόνης Ενεπεκίδης.

Μέχρι το 1924 η γη του Πόντου είχε γίνει θέατρο μιας θηριωδίας. Οκτακόσια δεκαπέντε χωριά ανασκάφηκαν, χίλιες εκατόν τριάντα τέσσερις εκκλησίες καταστράφηκαν, εννιακόσια εξήντα σχολεία γκρεμίστηκαν, τριακόσιες πενήντα τρεις χιλιάδες Πόντιοι εξολοθρεύθηκαν, ενώ περισσότερες από τετρακόσιες χιλιάδες ξεριζωμένοι έφτασαν στην Ελλάδα, αφήνοντας πίσω τους έναν πολιτισμό τριών χιλιετιών, προγονικά εδάφη, εκκλησίες, τάφους και σχολεία με μοναδικές αποσκευές τις μνήμες και τον πόνο της καρδιάς τους.

«Επήεν να δεαβαίν' ο νους μί'. Εκλίστα κα' κι εφίλεσα το χώμαν και τα χορτάρια. Εο' κώθα έφυγα και οπίσ' άλλο 'κι ετέρεσα. Τα δάκρεα μ' ετσουρώθαν και η καρδιά μ' πολλά αιματώθεν». Είναι από τη μαρτυρία ενός πρόσφυγα του Πόντου: «Το μυαλό μου πήγε να φύγει, έσκυφα κάτω και φίλησα το χώμα και τα χορτάρια. Σηκώθηκα, έφυγα και πίσω δεν ξανακοίταξα. Τα δάκρυά μου στέρεψαν και η καρδιά μου μάτωσε πολύ.».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η άφιξη των Ποντίων στις νέες πατρίδες ήταν η απαρχή μιας δύσκολης αλλά δημιουργικής απαρχής για τον ποντιακό Ελληνισμό. Εγκαταστάθηκαν κυρίως

στους Νομούς Δράμας, Κιλκίς, Καβάλας, Ξάνθης, Κοζάνης, Πρέβεζας αλλά και στα αστικά κέντρα, Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη. Εκεί άρχισε ένας αγώνας επιβίωσης, προσπαθώντας παράλληλα να διατηρήσουν τον ποντιακό Ελληνισμό, τη μουσική, τη γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμά τους.

Τα πρώτα χρόνια της ζωής τους στη νέα πατρίδα δεν ήταν σίγουρα και τα πιο ευχάριστα. Η μαζική αυτή άφιξη των χιλιάδων προσφύγων προκάλεσε ισχυρό σοκ, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζονται αρχικά με δυσπιστία. Φτάνουν στο σημείο να αμφισβητείται και η ίδια η ελληνικότητά τους και οι Πόντιοι με πίκρα λένε αυτό που λέει και το τραγούδι: «Πατρίδα μ' αραεύω σε αμόν καταραμένος. Σα ξένα είμαι Έλληνας και στην Ελλάδα ξένος.».

(Χειροκροτήματα)

Παρά τις δυσκολίες όμως, οι Πόντιοι με την εργατικότητα, τη θέληση, τη δύναμη της ψυχής τους κατάφεραν με τον χρόνο να ενταχθούν στην ελληνική κοινωνία και να συμβάλουν τα μέγιστα στην ανάπτυξη και την πρόοδο της Ελλάδας σε οικονομικό, πολιτιστικό και κοινωνικό επίπεδο. Με την εισαγωγή νέων καλλιεργειών, την εφαρμογή νέων τεχνικών, η κατάσταση ανατράπηκε τελείως. Δέκα χρόνια μετά η καλλιεργήσιμη γη είχε αυξηθεί κατά 55% και το αγροτικό εισόδημα είχε διπλασιαστεί.

Στον τομέα της βιοτεχνίας και της βιομηχανίας η προσφορά των προσφύγων ήταν ευεργετική. Αναπτύχθηκαν νέοι κλάδοι: μεταξουργία, κεραμική, χαλκουργία, ταπητουργία, αργυροχοΐα, βυρσοδεψία, ενώ στο διάστημα 1923-1930 ιδρύθηκαν πολλές νέες βιομηχανίες. Οι εμπορικές συναλλαγές της χώρας με το εξωτερικό διπλασιάστηκαν.

Τεράστια όμως υπήρξε και η συμβολή στον πνευματικό τομέα. Επιστήμονες, διανοούμενοι, πνευματικοί άνθρωποι από τον Πόντο λάμπρυναν τον χώρο των ελληνικών γραμμάτων.

Κυρίες και κύριοι, γενοκτονία σημαίνει μεθοδική εξολόθρευση, ολική ή μερική, μιας εθνικής, φυλετικής ή θρησκευτικής ομάδας. Πρόκειται για ένα πρωτογενές έγκλημα, το οποίο δεν έχει συνάρτηση με πολεμικές συγκρούσεις. Ο γενοκτόνος δεν σκοτώνει μία ομάδα για κάτι που έκανε, αλλά για κάτι που είναι. Στην περίπτωση των Ελλήνων του Πόντου, των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, των Καππαδοκών, του Ελληνισμού της καθ' Ανατολήν, επειδή ήταν Έλληνες και χριστιανοί.

Ενώ η Γενοκτονία των Εβραίων από τη ναζιστική ηγεσία όχι μόνο αναγνωρίστηκε άμεσα από τη διεθνή κοινότητα, αλλά και ο ίδιος ο Καγκελάριος Βίλι Μπραντ γονάτισε στον χώρο του μαρτυρίου του εβραϊκού Ολοκαυτώματος, η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων προχώρησε αργά το πρώτο διάστημα, αμφισβητούμενα κάποτε βήματα και αργά. Μόνο τα τελευταία χρόνια καταγράφηκε μια σημαντική πρόοδος στην ανάπτυξη παγκόσμιας συνείδησης για την Γενοκτονία των Ελλήνων της Ανατολής.

Ως γνωστόν, η Βουλή μας ομόφωνα καθιέρωσε τη 19^η Μαΐου ως «Ημέρα Μνήμης για τη Γενοκτονία των Ελλήνων στον Μικρασιατικό Πόντο». Η αναγνώριση αυτή, παρ' όλη την εβδομηκονταετή καθυστέρηση, δικαίωσε ηθικά τον ποντιακό Ελληνισμό και συνέδεσε τον σύγχρονο Ελληνισμό με την ιστορική του μνήμη. Κύπρος, Σουηδία, Αρμενία, Ολλανδία, πολλές πολιτείες των ΗΠΑ και της Αυστραλίας την έχουν αναγνωρίσει. Βέβαια, όπως αναφέρθηκαν και οι προηγούμενοι ομιλητές, είναι το ψήφισμα της Διεθνούς Ενώσεως Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών, το οποίο ψηφίστηκε με τη συντριπτική πλειοψηφία του 83% των μελών του.

Όμως οι εικόνες του ξεριζωμού και της βίας δεν έχουν εκλείψει από τη σύγχρονη πραγματικότητα. Το ορθόδοξο χριστιανικό -και όχι μόνο βέβαια- στοιχείο στις εστίες εμπολέμης σύρραξης χρήζει της αρωγής και της προσοχής μας. Η χώρα μας μπορεί να υπερηφανεύεται για τη συμπαγεια και τον αλτρουισμό που συνεχίζει να επιδεικνύει προς επήρρωση της σύνδεσης των σύγχρονων Ελλήνων με την ιστορική τους μνήμη. Η ιστορία μας, η ιστορία του Ελληνισμού, είναι πρώτα απ' όλα ιστορία επιβίωσης και διάκρισης, προσφοράς και ευθύνης αλλά και τόλμης και εθνικής ομοψυχίας απέναντι σε κινδύνους και προκλήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η 19^η Μαΐου δίνει αφορμή, ιδιαίτερα σε εμάς τους Πόντιους, να ανασύρουμε μνήμες και να αναλογιστούμε το χρέος μας απέναντι στα θύματα της γενοκτο-

νίας, τους συγγενείς μας και τους σύγχρονους Πόντιους. Οφείλουμε να γνωρίζουμε και να τιμούμε την ιστορία μας. Οφείλουμε να συνεχίσουμε ενωμένοι να δίνουμε τον αγώνα μας για την επιβίωση της ιστορικής μνήμης, απαλλαγμένοι όμως από αισθήματα προκατάληψης και μισαλλοδοξίας, απέναντι στους υπεύθυνους της γενοκτονίας.

(Χειροκροτήματα)

Πέρυσι απ' αυτό εδώ το βήμα είχα αναρωτηθεί: Μπορούν να γίνουν κι άλλα βήματα; Έγιναν βήματα.

Πρώτο βήμα ήταν -κι επιτρέψτε μου να το πω- η εξαγγελία στον χώρο που παραχωρήθηκε στον Δήμο Παύλου Μελά, μαζί με το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, μουσείο αφιερωμένο στον Ποντιακό και Μικρασιατικό Ελληνισμό.

Δεύτερον, τι μπορεί ακόμα να γίνει; Να γίνει περισσότερο γνωστή στους νέους η οδύσσεια του ποντιακού Ελληνισμού, για το πώς οι Πόντιοι κράτησαν άσβεστο το πανάρχαιο λυχνάρι του Ελληνισμού, θησαυρίζοντάς το με το λάδι των ποντιακών αγώνων, για το πώς διατήρησαν τα ήθη, τα έθιμα, τις παραδόσεις και για το πώς οι Πόντιοι είχαμε και έχουμε στο αίμα μας την αυτοθυσία.

Σε αυτό το σημείο -και μια και υπάρχει η συνολική αντίληψη για το σύνολο των γενοκτονιών που έχουν γίνει στον 20^ο αιώνα- θα πρότεινα αν μπορεί να δει σοβαρά το Υπουργείο Παιδείας να φτιάξει έναν φάκελο με τις γενοκτονίες του 20^{ου} αιώνα και των Αρμενίων. Όπως ακριβώς λέμε για το Ολοκαύτωμα και υπάρχει μάθημα και δραστηριότητες γι' αυτό, πέρα από τις δραστηριότητες και τις ομιλίες που γίνονται στα σχολεία για τις γενοκτονίες, να μπορεί να υπάρχει κι ένας υποστηρικτικός φάκελος για όλα αυτά και τα παιδιά μας με πιο οργανωμένο τρόπο να μπορούν να τα διδάσκονται.

Τρίτον, το να προωθηθούν τα αιτήματα του ποντιακού κινήματος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προϋποθέτει την ενότητα. Μετά λύπης μου και σήμερα και τις άλλες μέρες είδα ότι οι ποντιακές ομοσπονδίες δεν κατόρθωσαν να κάνουν μια κοινή εκδήλωση. Εύχομαι -και θα δουλέψω και σε αυτόν τον τομέα και θα δουλέψουμε όλοι- στα επόμενα χρόνια, μετά από δύο χρόνια, όλοι μαζί οι Πόντιοι να κάνουν μια εκδήλωση.

(Χειροκροτήματα)

Δεν βοηθούν, βέβαια, τοποθετήσεις εδώ, οι οποίες πολύ σωστά ανέφεραν την ΠΟΕ, πολύ σωστά ανέφεραν το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ποντιακού Ελληνισμού, αλλά δεν μπορεί να ξεχνάς και την ΠΟΠΣ, δεν μπορείς να ξεχνάς και την ΠΟΣΕΠ. Χρειάζονται βήματα ενότητας. Σε αυτά τα βήματα ενότητας του ποντιακού κινήματος πρέπει όλοι να συνεισφέρουμε. Αυτή είναι η δύναμή μας, άλλωστε. Οι Πόντιοι είμαστε ενωμένοι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Δεν είμαστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Μπορεί να διαφωνείτε, κύριε Υπουργέ, αλλά η δικιά μου η εκτίμηση είναι ότι είμαστε ενωμένοι, γιατί έχουμε την κοινή γλώσσα, έχουμε τις κοινές παραδόσεις, έχουμε την κοινή θρησκεία και έχουμε όλα αυτά που περάσαμε και οι πρόγονοί μας περάσανε από τότε. Και πρέπει να ενωθούμε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Και με αυτό να κλείνουμε, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Το δύσκολο έργο του τερματισμού της μη αποδοχής της ιστορικής αλήθειας από τη γείτονα χώρα, από την Τουρκία, η οποία θα πρέπει αναμφισβήτητα να συμπορευτεί με τη συγχώρεση, θα πρέπει να αναλάβουν οι ίδιες οι κοινωνίες, σε απευθείας γόνιμο και εποικοδομητικό διάλογο, ώστε τέτοια ειλικρινής προσέγγιση να αποκλείσει το ενδεχόμενο να επαναληφθούν παρόμοιες αποτρόπαιες πράξεις.

Τελειώνω, κυρίες και κύριοι, με δύο στοιχεία.

Αυτός ο διάλογος για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων, σε συνδυασμό με την αναγνώριση και εξαίληψη του ταμπού για την ποντιακή Γενοκτονία, θα συμβάλουν στην αυγή μιας νέας εποχής. Όπως ο Κωστής Παλαμάς έγραψε εκατό χρόνια πριν: «Πλατιά είν' η γη μας για το τράνεμα όλων. Δόξα σε αυτόν που το χέρι σήκωσε πρώτος, όχι για φοβέρα, μα το αντίμαχο χέρι για να σφίξει!».

Κυρίες και κύριοι, θα μου επιτρέψετε να κλείσω δανειζόμενος έναν διάλογο από το βιβλίο του Γ. Καλπούζου «Σέρρα - Η ψυχή του Πόντου». Έχει έναν διάλογο και λέει ο ένας «...εγώ διαλέγω τους ανθρώπους ανεξαρτήτως φυλής» και του απαντάει ο άλλος, ρωτώντας: «Άμα βάνει κανείς πάνω απ' όλα αυτόν τον τρόπο σκέψης,...δεν επιβάλλεται και να μην ξύνει πληγές με όσα στραβά συνέβησαν; Να θωρεί μπροστά;». Και έρχεται η ανταπάντηση: «Κοιτάς μπροστά, όταν δεν ξεχνάς από πού έρχεσαι. Συντελέστηκε, σύμφωνα με τις νέες ορολογίες, τα χρόνια εκείνα γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και προηγουμένως των Αρμενίων και σε άλλους τόπους των Ασσυρίων. Πρόκειται για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και πρέπει να καταγραφούν ως ιστορική αλήθεια. Εάν τα αναμοχλεύεις τούτα σκοπεύοντας να υψώσεις το μίσος, καλύτερα να μην ακουστεί η φωνή σου. Να της βάλεις φίμωτρο. Απεναντίας, δεν πρέπει να σιωπάς εάν πασχίζεις να φανούν τα κακά για να μην ξαναγίνουν.».

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Ο κ. Δελής από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αγαπητοί προσκεκλημένοι, ο βίαιος και βάρβαρος ξεριζωμός των Ελλήνων του Πόντου αλλά και άλλων μειονοτήτων από τις περιοχές του Εύξεινου Πόντου πριν από έναν αιώνα δεν ερμηνεύεται ολοκληρωμένα, αν δεν ενταχθεί στο ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της, αν δεν φωτιστεί το ιστορικό υπόβαθρο εκείνης της περιόδου.

Ο ποντιακός Ελληνισμός τότε βρέθηκε στη δίνη και έζησε στο πετσί του τις συνέπειες της διαμόρφωσης, της ανάπτυξης των εθνικών αστικών κρατών, όπως των νότιων Σλάβων στη Βαλκανική και πιο ειδικά των Αρμενίων, των Αράβων, των Τούρκων, κυρίως στην Εγγύς Ανατολή. Όλα αυτά, μάλιστα, μέσα σε συνθήκες χρόνιας αποσύνθεσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, που εξελισσόταν τότε βεβαίως και κάτω από τη διαρκή και άμεση επέμβαση των ισχυρών καπιταλιστικών κρατών της Ευρώπης.

Μέσα σε αυτό το ιστορικό - γεωγραφικό πλαίσιο και πιο συγκεκριμένα στη βίαιη διαδικασία διαμόρφωσης έθνους-κράτους από την τουρκική αστική τάξη, υπήρξαν άμεσες, καταστροφικές συνέπειες και σχεδιασμένοι διωγμοί των εθνικών μειονοτήτων, ανάμεσά τους φυσικά και της ελληνικής ποντιακής μειονότητας, αλλά και των άλλων πληθυσμών της Θράκης και της Μικράς Ασίας.

Οι συνέπειες, όμως, δεν ήταν ίδιες για όλους. Τους διωγμούς και τα βάσανα τα υπέστησαν κατά κύριο λόγο οι λαϊκοί άνθρωποι, η φτωχολογιά, καθώς αυτοί χρησιμοποιήθηκαν ερήμην τους για άλλους σκοπούς. Οι Έλληνες του Πόντου δεν είχαν απέναντί τους γενικά και αφηρημένα τους Τούρκους, αλλά πριν απ' όλους την τουρκική αστική τάξη, που με το γενικευμένο αιματοκύλισμα επιδίωκε να εκτοπίσει το ανταγωνιστικό, για αυτή, ελληνικό κεφάλαιο.

Απέναντί τους, όμως, είχαν -και ας μη φαινόταν τότε και τόσο καθαρά- και την ελληνική αστική τάξη, που χρησιμοποίησε αδίστακτα τους ελληνικούς και άλλους πληθυσμούς στον Πόντο ως αντιπερισπασμό και ως μέσο πίεσης για τα δικά της ανταγωνιστικά συμφέροντα, εγκαταλείποντάς τους κυριολεκτικά την τελευταία κρίσιμη στιγμή στην τύχη τους.

Αυτοί οι ανταγωνισμοί των αστικών τάξεων, της ελληνικής και της τουρκικής, συνεχίζονται και σήμερα, σε νέο φυσικό πλαίσιο. Εντείνονται μάλιστα και συμπλέκονται και με τους ευρύτερους ανταγωνισμούς των μεγάλων σημερινών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, τροφοδοτώντας την τουρκική επιθετικότητα με την κάλυψη του ΝΑΤΟ, αλλά και την προσπάθεια της ελληνικής αστικής τάξης για την περιβόητη γεωστρατηγική της αναβάθμιση στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Ας επαγρυπνεί, λοιπόν, ο ελληνικός λαός αλλά και όλοι οι γεγονικοί λαοί.

Το τότε αποτέλεσμα των πολιτικών και των ανταγωνισμών αυτών των αστικών τάξεων και των δύο χωρών είναι γνωστό. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι χάθηκαν και περίπου ενάμισι εκατομμύριο ψυχές πήραν τον δρόμο της προσφυγιάς. Οι Πόντιοι που επαναπατρίστηκαν τελικά εγκαταστάθηκαν από τις ελληνικές αρχές κυρίως σε περιοχές της βόρειας Ελλάδας, που σε πολ-

λές περιοχές αποδείχθηκαν οικονομικά ακατάλληλες για τη συντήρησή τους, μιας και τα κριτήρια της εγκατάστασής τους δεν ήταν ανθρωπιστικά, αλλά πολιτικά. Οι συνέπειες του τρόπου με τον οποίο μεταχειρίστηκαν οι αστικές κυβερνήσεις τότε τις προσφυγικές μάζες άφησαν πίσω τους χρόνια προβλήματα, πολλά από τα οποία συνεχίζονται μέχρι τις μέρες μας.

Η προσφυγική αποκατάσταση υπήρξε μια μακρόχρονη τμηματική διαδικασία, η οποία για πολλούς πρόσφυγες θα διαρκούσε ακόμα και μια δεκαετία μετά την άφιξή τους στην Ελλάδα. Σε αυτό συνέβαλλαν και οι συνεχείς μετακινήσεις των προσφύγων, ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια, για να βρουν κατάλληλο τόπο για την εγκατάστασή τους.

Η οικονομική κατάσταση των προσφυγικών μαζών και οι συνθήκες διαβίωσής τους υπήρξαν άθλιες, ενώ οι επιθέσεις εναντίον τους δεν υπήρξαν μόνον φραστικές, καθώς σε πολλές περιπτώσεις έλαβαν ακόμα και τη μορφή της φυσικής βίας από τους λεγόμενους πατριώτες και εθνικόφρονες της εποχής εκείνης. Για αυτό και είναι ιστορική αναίδεια και πρόκληση ο ίδιος ιδεολογικός πολιτικός χώρος σήμερα να προσπαθεί ψηφοθηρώντας να καπηλευτεί τα γνήσια αισθήματα του ποντιακού Ελληνισμού.

Οι κομμουνιστές στο ΚΚΕ έδωσαν και τότε μια τιτάνια μάχη, καταγγέλλοντας τις ψεύτικες διαχωριστικές γραμμές που ήθελε να επιβάλει ο αστικός κόσμος μεταξύ των προσφύγων και των ντόπιων εργαζομένων, στη λογική βεβαίως του «διαίρει και βασιλεύει».

Ο ποντιακός Ελληνισμός, λοιπόν, έζησε στο πετσί του την προσφυγιά και έμαθε τι θα πει να μετακινείται σε εμπόλεμες ζώνες, τι θα πει εξαθλίωση, αρρώστιες, ρατσισμός.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας όλα αυτά τα χρόνια στηρίζει κάθε δίκαιη διεκδίκηση του οργανωμένου ποντιακού κινήματος, όπως και όλες τις διεκδικήσεις του λαού κόντρα στις επιλογές της Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στεκόμαστε στο πλευρό των χιλιάδων ομογενών που ύστερα από τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης και την καπιταλιστική παλινόρθωση εγκαταστάθηκαν στην πατρίδα μας και συνεχίζουν μετά από τόσα χρόνια να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα αποκατάστασης. Θεωρούμε ότι πρέπει να αναδειχθεί και να στηριχθεί από το ελληνικό κράτος η πολιτιστική και πνευματική δραστηριότητα των Ποντίων όλων των γενεών. Η αξιοποίηση της ιστορικής μνήμης από τον λαό οφείλει να οδηγεί στην αποκάλυψη της εθνικιστικής ρητορικής, στην εξουδετέρωση του δηλητηρίου του εθνικιστικού μίσους.

Τέλος, δηλώνουμε ξανά ότι παραμένουμε σταθερά στο πλευρό των ποντιακών οργανώσεων και συλλόγων και στηρίζουμε παντού τις προσπάθειες που κάνουν για τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Τον λόγο έχει ο κ. Λαζαρίδης από τους Ανεξάρτητους Έλληνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω κι εγώ να καλωσορίσω τους εκλεκτούς προσκεκλημένους Έλληνες και ξένους, όπως επίσης και τους εκπροσώπους, τους συμπατριώτες, των ποντιακών φορέων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω τη σημερινή μου τοποθέτηση γι' αυτή τη σημαντική μέρα για όλους εμάς του Ποντίους, από τις χαρακτηριστικές μαρτυρίες δύο Ποντίων γυναικών, οι οποίες δίνουν το στίγμα όλου του παραλογισμού και της πρωτόγνωρης για τα ιστορικά χρονικά, αποτρόπαιης ενέργειας του ξεριζωμού.

Θα σας τα πω στη νεοελληνική, γιατί αν το πω στα ποντιακά, φορτίζω ιδιαίτερα συναισθηματικά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Ποντιακά να το πεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Δεν θα μας φτάσει ο χρόνος, Υπουργέ μου.

Αναφέρει η Παρθένα Πουαρίδου από το Χαψίκιοϊ, περιφέρει της Τραπεζούντας τα εξής: «Εί ρίζα μ', τι να σας πω! Όταν ξεκινήσαμε από την πατρίδα να φύγουμε για την Ελλάδα, τόσο πολύ τα έχασα, που δεν σκέφτηκα να πάρω τίποτα! Μόνο την εικόνα είπα να πάρω και τ' Άγια Λείψανα, για να μας προστατεύουνε

στους δρόμους. Και μ' εκείνα ήρθαμε εδώ στην Ελλάδα. Και το τι τραβήξαμε δεν λέγεται! Τι ταλαιπωρία, τι φτώχεια, τι βάσανα! Ο Θεός μόνο τα ξέρει!...»

Είναι αυτό, κύριε Υπουργέ, που λέγαμε μια μέρα στην Παναγία Σουμελά στην Εκκλησία, που σας είχα πει ότι είχε πει ο παππούς μου τότε, ο παπα-Σάββας ότι «έγκαμε μετ' εμάς τα εικόνες και τ' αλλωμάτά μου, τι δεν άλλο και πόρεσαμε να πέρουμε».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Όσοι ξέρουν αρχαία ελληνικά καταλαβαίνουν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Έτσι έλεγε ο παπα-Σάββας. Έχετε δίκιο, Υπουργέ μου, αλλά φορτιζόμαστε συναισθηματικά οι Πόντιοι, γιατί μας έρχονται στο μυαλό, ξέρετε. Είναι ζωντανές μνήμες όλα αυτά.

Συνεχίζω. Η Κυριακή Σείτανιδου – Αβραμίδου σημειώνει: «Τον χρόνο που θα πήγαινα Α' τάξη στο σχολείο, έκαψαν τα χωριά μας! Το 1913 ή το 1914! Ο Τοπάλ Οσμάν ήταν!

Ήρθαν οι Τούρκοι στρατιώτες και με όπλα και πολυβόλα σκότωναν χωρίς να ξεχωρίζουν άνδρες, γυναίκες ή παιδιά! Ο πατέρας μου έλεγε, ποιος ξέρει πόσο θα μας βασανίσουν πάλι... Φύγαμε με ένα τσουβάλι στον ώμο. Όλα τα θυμάμαι κάθε μέρα και τα μάτια μου είναι πάντα δακρυσμένα!...».

Αυτή η μικρή αναφορά φανερώνει τα πάντα. Δεν μπορούμε, όμως, να αρκεστούμε μόνο σε συγκινητικές περιγραφές, όσο δεν έχουν δικαίωμα όλοι αυτοί που βίωσαν τα τραγικά γεγονότα και όσο εμείς, οι απόγονοί τους, κάθε μέρα ακούμε τους γείτονες από απέναντι, από τα πιο επίσημα χείλη της ηγεσίας τους, να μας προκαλούν.

Χρειάζεται αφ' ενός να κρατήσουμε την ιστορική μνήμη όλης αυτής της τραγικής πορείας. Αφ' ετέρου, όμως, πρέπει να είμαστε έτοιμοι ανά πάσα στιγμή για οποιαδήποτε πρόκληση δεχόμαστε ακόμα και σήμερα. Πρέπει να έχουμε ένα πλήρες ψυχραιμό σχέδιο αντιμετώπισης κάθε κακόβουλης ενέργειας εναντίον μας ως εθνους και ως κράτους, έτσι ώστε να ανταποκριθούμε με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο. Και το έχουμε.

Οι Ένοπλες Δυνάμεις είναι πάντα σε εγρήγορση για την αποτροπή κάθε επιβουλής. Από την άλλη, όλος ο ελληνικός λαός στηρίζει και εμπνέει τόσο τα στρατευμένα νιάτα, όσο και θεσμούς που συμβάλλουν στην ειρήνη, όπως εθελοντές που προσφέρουν υπηρεσίες. Και αναφέρομαι στους διασώστες Σαμαρείτες, στον Ερυθρό Σταυρό, αλλά και στο μεγάλο και σημαντικό έργο της Εκκλησίας μας.

Η γενοκτονία αναφέρεται σε σφαγές και εκτοπισμούς εναντίον ελληνικών πληθυσμών που πραγματοποιήθηκαν από το κίνημα των Νεότουρκων κατά την περίοδο 1914 - 1923. Τα καταγεγραμμένα θύματα είναι τριακόσιες πενήντα τρεις χιλιάδες. Εδώ, όμως, θα μου επιτρέψετε μία παρένθεση. Ο αείμνηστος καθηγητής Πολυχρόνης Ενεπεκίδης σε συζητήσεις που είχαμε επάνω στη Θεσσαλονίκη όταν έκανε την έρευνα του, είπε ότι από τα στοιχεία που μάζεψε από τα Υπουργεία Εξωτερικών της Αυστρίας, της Γερμανίας κ.λπ., βγάζει το συμπέρασμα ότι ο αριθμός των νεκρών πρέπει να ανέρχονταν στις τετρακόσιες χιλιάδες. Επίσημα, όμως, καταγεγραμμένοι είναι τριακόσιες πενήντα τρεις χιλιάδες.

Αυτό σημαίνει, κύριοι συνάδελφοι, ότι καθένας από εμάς τους Ποντίους έχει αφήσει τουλάχιστον από έναν νεκρό πίσω. Και αυτό εξηγεί γιατί από τους παπούδες μας και από τις μανάδες μας μάθαμε όλοι εμείς οι Πόντιοι στο εικονοστάσι, που έχουμε στο σπίτι μας, να έχουμε πάντα αναμμένο το καντήλι μπροστά στις εικόνες. Είναι καντήλι αναμμένο στη μνήμη όλων εκείνων που αφήσαμε πίσω μας.

Οι λιγοστοί επιζώντες κατέφυγαν μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 στην Ελλάδα. Όλα αυτά έζησαν στο πετσί τους οι Έλληνες του Πόντου. Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου θεωρείται τμήμα της ενιαίας γενοκτονίας του Ελληνισμού της Ανατολής, η οποία ήταν μια από τις πρώτες σύγχρονες γενοκτονίες. Είναι η σκόπιμη και συστηματική εξόντωση των ελληνικών πληθυσμών της Ανατολικής Θράκης και της Μικράς Ασίας, Ιωνίας, Καππαδοκίας, Πόντου, Βιθυνίας.

Ήταν ένα προμελετημένο έγκλημα το οποίο η κυβέρνηση των Νεότουρκων έφερε σε πέρας με συστηματικότητα. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήσε ήταν: ο ξεριζωμός, η εξάντληση στις κακου-

χίες, τα βασανιστήρια, η πείνα και η δίψα και τα στρατόπεδα θανάτου στην έρημο. Αυτός που προξενεί τη γενοκτονία δεν εξοιωνεί μια ομάδα για κάτι που έκανε, αλλά για κάτι που είναι. Στην περίπτωση των Ελλήνων του Πόντου εξοντώθηκαν επειδή ήταν χριστιανοί και Έλληνες.

Το κίνημα των μαζικών διώξεων ξεκίνησε στον Πόντο με τη μορφή εκτοπίσεων το 1915. Οι εκτοπίσεις συνεχίζονταν ακατάπαυστα και κατά την εποχή που τα ρωσικά στρατεύματα εισήλθαν στην Τραπεζούντα στις αρχές του 1916. Το 1915 ήταν μια χρονιά ορόσημο για τον ποντιακό Ελληνισμό της Μικράς Ασίας. Τη χρονιά εκείνη και ενώ όλα τα ευρωπαϊκά κράτη είχαν εμπλακεί στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, οι Τούρκοι εκτόνησαν και έθεσαν σε εφαρμογή το σχέδιο εξόντωσης των χριστιανικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας. Τον Ιούνιο αρχίζουν οι πρώτες βιαιοπραγίες εναντίον του ποντιακού στοιχείου. Οι Πόντιοι, όμως, πίστεψαν ότι το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου θα έφερνε το οριστικό τέρμα στα δεινά τους, αλλά διαψεύστηκαν.

Οι εκκλήσεις τους για να συμπεριληφθούν στο ελληνικό κράτος δεν εισακούστηκαν από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, ο οποίος θεωρούσε ότι ο Πόντος ήταν πολύ απομακρυσμένος από τις υπόλοιπες ελληνικές περιοχές, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η υπεράσπισή του από τις τουρκικές επιδρομές.

Σε αντάλλαγμα, πρότεινε να προχωρήσουν οι Πόντιοι στη δημιουργία μιας ομοσπονδίας με τους Αρμένιους και πράγματι ο Αρχιεπίσκοπος Τραπεζούντας Χρύσανθος Φιλιππίδης, μια πολύ σημαντική προσωπικότητα, και ο Πρόεδρος των Αρμενίων Αλέξανδρος Χατισιάν υπέγραψαν τον Ιανουάριο του 1920 συμφωνία για τη δημιουργία ποντοαρμενικού κράτους.

Όμως, τον Νοέμβριο του 1920 ο αρμενικός στρατός ηττήθηκε στο Ερζερούμ από τις δυνάμεις του Κεμάλ, με αποτέλεσμα να συνθηκολογήσουν οι Αρμένιοι και να μείνουν οι Πόντιοι μόνοι τους.

Έκτοτε και μέχρι τον Αύγουστο του 1922, ο Κεμάλ έχοντας εκκαθαρίσει τα δευτερεύοντα μέτωπα στη Μικρά Ασία προχώρησε ανενόχλητος στη σταδιακή εξόντωση του ποντιακού Ελληνισμού.

Οι πόλεις και τα χωριά κάηκαν, οι χωρικοί σφάχτηκαν, ατιμάστηκαν, εξορίστηκαν ή έφευγαν ομαδικά στα δάση και στα βουνά. Όσοι άνδρες συλλαμβάνονταν προωθούνταν στο εσωτερικό της Μικράς Ασίας. Τραγική ήταν και η τύχη των σταυροπηγιακών μονών του Πόντου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Από το καταστροφικό μίσος των Νεότουρκων και τον τυφλό ισλαμικό φανατισμό δεν γλίτωσαν ούτε τα μοναστήρια, τα οποία επί αιώνες είχαν σεβαστεί οι σουλτάνοι και οι κατά τόπους ντερεμπέδες και πασάδες, παραχωρώντας κατά διαστήματα σε πολλά από αυτά υλικά, αλλά και θρησκευτικά προνόμια.

Επισπεύδω την τοποθέτησή μου, γιατί βλέπω ότι έληξε ο χρόνος, κύριε Πρόεδρε.

Οι μόνες που ανέκαθεν υπήρξαν άσυλο των καταδιωγμένων χριστιανών υφίστανται απερίγραπτες επιθέσεις εκ μέρους των Τούρκων τσετέδων. «Δεινή υπήρξε η τύχη της σταυροπηγιακής Μονής Σουμελά. Τη 19^η Απριλίου 1916 οι πατέρες της ιεράς ταύτης μονής, λεηλατηθέντες και απειληθέντες επανειλημμένως διά θανάτου εκ μέρους των Τούρκων, εγκατέλιπον νύκτωρ την Μονή».

«Φρίττει ο νους του ανθρώπου», έγραψε ο Μητροπολίτης Ροδοπόλεως Κύριλλος, «διά τας διαπραχθείσας φρικαλεότητας και τον αριθμόν των θυμάτων ανερχομένων εις χιλιάς τετρακοσίας ογδόντα εφτά ψυχάς, αίτινες εύρον οικτρών θάνατον εν τοις όρεσι, τοις σπηλαίοις και ταις οπαίς της γης, όπου εκρύβησαν ίνα αποφύγωσι την δολοφονον μάχαιραν των σφαγέων». Συγκλονιστικές πραγματικά οι περιγραφές. Ό,τι δεν κατάφερε ο σουλτάνος σε πέντε αιώνες, το πέτυχε ο Κεμάλ σε πέντε χρόνια!

Αντιδρώντας στην καταπίεση των Τούρκων, τις δολοφονίες, τις εξορίες και τις πυρπολήσεις των χωριών τους, οι Ελληνοπόντιοι, όπως και οι Αρμένιοι, ανέβηκαν αντάρτες στα βουνά για να περισώσουν ό,τι ήταν δυνατόν. Μετά τη Γενοκτονία των Αρμενίων, το 1915, οι Τούρκοι εθνικιστές, υπό τον Μουσταφά Κεμάλ, είχαν πλέον όλο το πεδίο ανοικτό μπροστά τους για να εξολοθρεύσουν τους Ελληνοπόντιους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Παρακαλώ, κύριε συ-

νάδελφε, να ολοκληρώσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Τελειώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Ένα εκλεκτό τμήμα του Ελληνισμού ζούσε στα βόρεια της Μικράς Ασίας, στην περιοχή του Πόντου, μετά τη διάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Η οικονομική τους ανάκαμψη συνδυάστηκε με τη δημογραφική και πνευματική τους άνοδο. Το 1860 υπήρχαν εκατό σχολεία στον Πόντο, ενώ το 1919 υπολογίζονται σε χίλια τετρακόσια ένα, ανάμεσά τους και το περίφημο Φροντιστήριο της Τραπεζούντας. Ο «Φάρος της Ανατολής», έτσι λεγόταν το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας. Εκτός από σχολεία, διέθεταν τυπογραφεία, περιοδικά, εφημερίδες, λέσχες, θέατρα κ.λπ., που τόνιζαν το υψηλό τους πνευματικό επίπεδο.

Παράλληλα, οι Έλληνες του Πόντου, ασχολούμενοι με την αγροτική παραγωγή και την κτηνοτροφία στον πρωτογενή τομέα, ήταν πρωτοπόροι για την εποχή τους σε βιολογικές καλλιέργειες, όπως τις ονομάζουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Είστε σαφής, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Τελειώνω σε μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Κλείνοντας, είναι ολοφάνερο ότι όσο καλύτερα γνωρίζουμε το χθες τόσο καλύτερα κατανοούμε το σήμερα. Έτσι, τόσο πιο γρήγορα και σταθερά βαδίζουμε στο αύριο.

Θέλω να κλείσω με τη φράση με την οποία έκλεινε πάντα τις διηγήσεις του ο παπα-Σάββας Λαζαρίδης, ο παππούς μου: «Ει καί τιτε πουλίμ καμμίαν κι θα ανασπάλω». Έτσι κι εγώ κλείνω τη φράση μου με το «Καμμίαν κι θα ανασπάλω».

Σας ευχαριστώ πολύ.

Επίσης, θα ήθελα να καταθέσω για τα Πρακτικά και το ποντιακό άσμα «Η Ρωμανία επάρθη, η Ρωμανία ανθεί και φέρει κι άλλο».

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Λαζαρίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Πάντως, ο παπα-Σάββας θα ήταν κάπως πιο λακωνικός!

Κύριε Σαρίδη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αξιότιμοι προσκεκλημένοι, φίλες και φίλοι, τριακόσιες πενήντα τρεις χιλιάδες ελληνικές ψυχές του Πόντου! Τι πόνο έχει περάσει ο Έλληνας! Τι πόνο κρύβει αυτή η πατρίδα! Πόσο αίμα έχει πέσει, έχει ποτίσει αυτά τα χώματα!

Πριν ορκιστώ Βουλευτής και πριν αναλάβω την ευθύνη της συμμετοχής μου στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Εθνικής Άμυνας, θεωρούσα ήδη πολύ σημαντικό όσοι έχουμε καταγωγή από τον Πόντο τέτοιες μέρες του Μάη, τέτοιες μέρες σαν τη σημερινή να εξηγούμε στα παιδιά μας τι έγινε στον Πόντο, τι συνέβη στους Έλληνες του Πόντου, από ποιον και γιατί.

Σήμερα έχοντας την εμπειρία και τις γνώσεις, που προσφέρει αυτή η Έδρα, η βουλευτική Έδρα, κατανοώντας καλύτερα το μέγεθος της απειλής του τουρκικού αναθεωρητισμού, γνωρίζω πια πως είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση του ελληνικού έθνους το να μαθαίνουν οι νέες γενιές των Ελλήνων το τι έχουν να περιμένουν από τους Τούρκους, εάν τους δοθεί η ευκαιρία.

Το μέγεθος της οργάνωσης αλλά και η πολυπλοκότητα του σχεδιασμού και της εκτέλεσης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου αποδεικνύουν πως τα όσα εγκληματικά έγιναν, έγιναν από το σύνολο του τουρκικού κράτους και όχι μόνο από έναν άνθρωπο. Οι Τούρκοι ως έθνος έχουν επιχειρήσει και πολλές εθνοκαθάρσεις και πολλές γενοκτονίες. Συνεχίζουν αυτές τις συμπεριφορές ακόμα και σήμερα με τους Κούρδους. Ως έθνος με επι- κεφαλής τον Κεμάλ σφάγιασαν δεκάδες χιλιάδες Έλληνες. Δεν είχαν τότε και δεν έχουν και σήμερα κανένα ηθικό ή πολιτισμικό φραγμό. Δεν είχαν και δεν έχουν ούτε συνείδηση ούτε ανθρωπιά.

Η σημερινή ημέρα μνήμης είναι πολύ σημαντική, κυρίως γιατί μας δίνει την αφορμή να σκεφθούμε και να αναρωτηθούμε τι σημαίνει για τον σύγχρονο Ελληνισμό η λέξη «Πόντιος», τι σημαίνει

να έχεις καταγωγή από τον Πόντο.

Πόση από την ψυχή του Ελληνισμού διέσωσαν όσοι ξέφυγαν από την τουρκική βαρβαρότητα; Προσωπικά πιστεύω πως το να κατάγεται από τον Πόντο είναι σπάνια τιμή για κάθε Έλληνα και ταυτόχρονα απόδειξη πως ο Ελληνισμός δεν είναι εύκολο να χαθεί στην λήθη της ιστορίας.

Είναι ευθύνη όλων μας να συνεχίσουν τα παιδιά μας να μαθαίνουν τι συνέβη κατά τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Είναι υποχρέωσή μας να μην ξεχάσουμε ποτέ σε ποιους αναφερόταν ο Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, όταν τον Αύγουστο του 1923 περηφανευόταν από το βήμα της τουρκικής Εθνοσυνέλευσης: «Επιτέλους, τους ξεριζώσαμε».

Η Γενοκτονία των Ποντίων και τα μαθήματα, που μπορεί να πάρει κάθε Έλληνας από την ιστορία του ποντιακού Ελληνισμού, με ακολουθούν στην καθημερινότητά μου και με συμβουλευούν στις αποφάσεις μου. Ακόμα έχω στα αφτιά μου τα λόγια ενός θείου μου, του νεότερου από την οικογένεια: «Με πήρε ο παππούς σου αγκαλιά σαν πιο μεγάλος. Παιδί εγώ και δεν με άφησε. Μέρρες και νύχτες ολάκερες περπατούσαμε. Τα πόδια του είχαν ματώσει. Πονούσε, αλλά δεν έβγαλε άχνα». «Φύγαμε από το σπίτι μας», του είπα, «αφήσαμε το σπίτι μας». «Το σπίτι μας είναι στην καρδιά μας», μου απάντησε, «και εκεί θα μείνει». «Εκεί είναι το σπίτι μας. Να είσαι υπερήφανος για τον παππούλη σου», μου είπε, «για την καταγωγή σου». «Είμαι», του απάντησα.

Είναι ευθύνη μας να μη ξεχάσουμε. Είναι ευθύνη μας να γνωρίζουν οι νεότεροι. Είναι ευθύνη μας να μην σταματήσουμε τον αγώνα, μέχρι να ακουστεί μια «συγγνώμη» από το ίδιο βήμα, που ο Κεμάλ παραδέχτηκε το έγκλημά του εις βάρος του Ποντιακού Ελληνισμού. Να παραδεχθεί τη συγγνώμη γι' αυτό το οποίο έχει γίνει.

Ο Πόντος ζει, είναι μέσα μας, είναι στο αίμα μας. Είναι η κληρονομιά που αφήνουμε στα παιδιά μας, είναι ο αέρας που αναπνέουμε. Τιμή στη μνήμη των θυμάτων της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου!

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ένωσης Κεντρώων)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Τελευταίος, αλλά όχι έσχατος ομιλητής, ο κ. Σπυριδών Δανέλλης από το Ποτάμι.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΑΝΕΛΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, κάθε ημέρα ιστορικής μνήμης, όπως η σημερινή, πρέπει να αποτελεί ευκαιρία αναστοχασμού στην πορεία για εθνική αυτογνωσία, μια διαδικασία αναγκαία για την αποφυγή ανάλογων οδυνηρών καταστάσεων στο παρόν ή στο μέλλον.

Αυτό, βεβαίως, προϋποθέτει την ανάγνωση της ιστορίας, δίχως τους παραμορφωτικούς φακούς της σκοπιμότητας, αναλόγως με τη συγκυρία. Δεν υπάρχει εξάλλου ούτε ένα έθνος που δεν αρέσκεται στην κατασκευή βολικών ιστορικών μύθων, μύθων που είτε υπερτονίζουν τον θετικό ιστορικό ρόλο του είτε διογκώνουν τον αρνητικό ρόλο των ιστορικών του εχθρών είτε εξαφανίζουν από τον δικό τους χάρτη τους μη βολικούς γείτονες.

Και δυστυχώς σε αυτό το πλαίσιο γνωρίζουμε όλοι πως η νεοελληνική πραγματικότητα βρίθκει αντίστοιχων παραδειγμάτων. Η Γενοκτονία των Ποντίων, ωστόσο, δεν ανήκει στον κύκλο των ελληνικών ιστορικών μυθευμάτων. Το αποτύπωμα αυτού του τραύματος είναι εμφανές στην προσφυγική μνήμη, γιατί η καταστροφή του δυναμικού αυτού τμήματος του Ελληνισμού συνέβη πραγματικά, με ανυπολόγιστες συνέπειες για εκατοντάδες χιλιάδες Ποντίους, που μέσα από απίστευτες περιπέτειες έφτασαν απευθείας ή μέσω της Σοβιετικής Ένωσης στις νέες πατρίδες. Και σε αυτή την θλιβερή «Οδύσσεια», η καταμέτρηση των θυμάτων σε απόλυτα νούμερα δεν έχει καμμία απολύτως σημασία.

Αυτό που έχει, όμως, σημασία, αυτό για το οποίο πρέπει όλοι να δουλέψουμε έξω από κρατικές λογικές ή επενδύσεις στο θυμικό που εξυπηρετούν ιδιοτέλειες, είναι το αίτημα για αναγνώριση ενός συχνά αποσιωπημένου εγκλήματος.

Οφείλουμε να γίνουμε η φωνή αυτών που δεν μπορούν να μιλήσουν. Και αν έχει αξία η αναγνώριση αυτής της ημέρας, ως ημέρας μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων Ποντίων από το δικό μας Κοινοβούλιο, είναι γιατί προωθεί την αποτροπή και άλ-

λων παρόμοιων εγκλημάτων κατά την ανθρωπότητα.

Δεν θα μπορούσα να το θέσω καλύτερα από τους Αμερικανούς συναδέλφους μας, οι οποίοι στο σχέδιο ψηφίσματος για το θέμα της Γενοκτονίας των Αρμενίων, αναγνώριζαν ότι η σχετική απόφαση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Αμερικανικής Βουλής των Αντιπροσώπων ήταν μια νίκη της ιστορικής αλήθειας έναντι της πολιτικής και των συμφερόντων, σημειώνοντας παράλληλα πως «η αδυναμία των εθνικών και διεθνών αρχών να τιμωρήσουν τους υπεύθυνους για τη Γενοκτονία των Αρμενίων είναι και ένας από τους λόγους για τους οποίους έχουν έκτοτε γίνει δεκάδες άλλες γενοκτονίες».

Και στο πλαίσιο αυτό, σιγά-σιγά, τόσο οι πνευματικές ελίτ όσο και το πολιτικό σύστημα της Τουρκίας θα πρέπει να αναστοχαστούν και να αναγνωρίσουν την πραγματικότητα των γενοκτονιών που έχουν διαπραχθεί, χωρίς πια να τις αρνούνται.

Θα ήταν πραγματικά πράξη θάρρους η αναγνώριση των εγκλημάτων και αυτό αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την οικοδόμηση της πραγματικής φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο λαών. Εξάλλου τα παραδείγματα άλλων λαών, που προέβησαν στην αναγνώριση παρομοίων εγκλημάτων, δείχνουν τον δρόμο.

Ιστορία, όμως, είναι και οι μικρές προσωπικές ιστορίες του καθενός από εμάς. Είναι η αφήγηση των γιαιδιών, το τραγούδι των παππούδων, οι χοροί στις γιορτές μας, η ιδιαίτερη κουζίνα μας, όλα αυτά που συνιστούν τον κατά τόπους πολιτισμό μας. Συνιστούν τη συλλογική μνήμη που οφείλουμε να διατηρούμε ζωντανή.

Δεν μπορώ, σ' αυτό το σημείο, να αντισταθώ στον πειρασμό της προσωπικής διαφοράς. Τη διαφορετικότητα των Ποντίων με την τόσο συνεκτική ταυτότητα, που τέσσερις γενιές μετά τον ξεριζωμό κρατούν ακόμη τόσο ισχυρά στα πέρατα του κόσμου, τη γνώρισα όταν έγινα και εγώ Πόντιος εξ αγχιστείας, μπαίνοντας στην ευρύτερη οικογένειά τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα οι μνήμες των χαμένων πατρίδων δεν δικαιώνονται με την επικλινότητα και εξαιρετικά προωθημένη ψευδαίσθηση της ανακατάληψής τους. Δικαιώνονται με την αναγνώριση των θυσιών, της φρίκης των απάνθρωπων διωγμών αλλά και της αναγνώρισης της μεθοδολογίας των γενοκτονιών ως ανεξίτηλων στιγμάτων στην εξέλιξη του ανθρώπινου πολιτισμού. Για εμένα ο ορισμός της πατρίδας είναι ότι «home is where your heart is», ότι ο τόπος σου, η εστία σου, η πατρίδα σου είναι εκεί που είναι η καρδιά σου.

Κυνηγούμενοι Πόντιοι και Πόντιες, ερχόμενοι εδώ, ομολογουμένως βρέθηκαν σε φιλόξενη περιοχή, παρά το ότι ήρθαν στην Ελλάδα. Παρ' όλα αυτά, ξαναέστησαν τις ζωές τους, τα νοικοκυριά τους, πρόκοψαν όσο λίγοι επαγγελματικά, ακαδημαϊκά, κοινωνικά και οικονομικά, ένωσαν γηγενείς στις νέες τους πατρίδες, χωρίς ποτέ όμως να αποχωριστούν τον νόστο που τους κατάτρεχε και τους κατατρέπει. Εξακολουθούν να κρατούν ζωντανές όχι μόνο τις μνήμες και τις διηγήσεις αλλά και τα ιδιαίτερα στοιχεία του πολιτισμού τους, προσφέροντας ανεκτίμητο πλούτο στον ελληνικό πολιτισμό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Και εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των θυμάτων της Γενοκτονίας των Ποντίων.

(Στο σημείο αυτό όρθιοι οι Βουλευτές τηρούν ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των θυμάτων της Γενοκτονίας των Ποντίων)

Αιώνια τους η μνήμη!

(Χειροκροτήματα)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η ειδική συνεδρίαση για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Στο σημείο αυτό παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον Γραμματέα της Βουλής κ. Μάριο Κάτση, Βουλευτή Θεσπρωτίας, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Εσωτερικών, Υγείας

1893) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Εργαζόμενοι του Κέντρου Πρόληψης Χίου εκφράζουν τη διαμαρτυρία τους για τη μη έγκαιρη καταβολή της χρηματοδότησης των κέντρων πρόληψης από τα υπουργεία Εσωτερικών και Υγείας, με συνέπεια να μένουν απλήρωτες οι ασφαλιστικές, φορολογικές και μισθοδοτικές τους υποχρεώσεις και αιτούνται την καταβολή των παρακρατηθέντων χρημάτων στα κέντρα πρόληψης από τον Οργανισμό κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), την τήρηση των όσων ορίζει η σύμβαση μεταξύ υπουργείων, ΟΚΑΝΑ και κέντρων πρόληψης, αλλά και τη διασφάλιση σταθερής και διαρκούς χρηματοδότησης.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1894) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ και Αττικής κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΕΥΗ) ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών και Περιχώρων εκφράζει την διαμαρτυρία του για την καθυστέρηση της καταβολής του εφάπαξ βοηθήματος στους δικαιούχους ασφαλισμένους της Δ' Περιφερειακής Διεύθυνσης Ασφάλισης Παροχών του Ταμείου Συντάξεως εφημεριδοπωλών και υπαλλήλων πρακτορείων (ΤΣΕΥΠ) του ενιαίου φορέα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ), που συνταξιοδοτήθηκαν από το Σεπτέμβριο του 2013 και μετά και αιτείται την άμεση απόδοση του εφάπαξ στους συνταξιούχους του ταμείου, υπολογιζόμενου με τον ίδιο τρόπο που υπολογίστηκε και για όσους συνταξιοδοτήθηκαν πριν το Σεπτέμβριο του 2013.

Υποδομών και Μεταφορών

1895) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα των Κατοίκων Καστελλόκαμπου Πατρών ενημερώνει για τη δρομολογούμενη πορεία της νέας σιδηροδρομικής γραμμής Αθηνών - Πατρών υψηλής ταχύτητας προς το κέντρο της πόλης και το λιμάνι της Πάτρας, γεγονός που αποτελεί ένα έργο ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού για την περιοχή και αιτείται η υλοποίηση του

συγκεκριμένου έργου να επιτευχθεί με τρόπο συμβατό προς τη μορφή της πόλης, αλλά και τεχνικά επαρκή και ασφαλή για τους κατοίκους της.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1896) Οι Βουλευτές Αττικής κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΕΥΗ) ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ και Δράμας κ. ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Παραπληγικών με υπόμνημά του εκφράζει τη διαμαρτυρία του για τις συνεχιζόμενες σε βάρος των Ατόμων με Αναπηρία (ΑΜΕΑ) περικοπές μισθών, συντάξεων, επιδομάτων και παροχών με επιπτώσεις στη διαβίωση και την καθημερινότητα αυτών των ευπαθών ομάδων και αιτείται την αναστολή των μειώσεων κύριων και επικουρικών συντάξεων, την κατάργηση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) σε όσους έχουν ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω και τη διατήρηση των φοροαπαλλαγών σε μισθούς και συντάξεις.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1897) Οι Βουλευτές Αιτωλοακαρνανίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ και Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι φορείς των Δήμων Ναυπακτίας και Δωρίδας καλούν τη διοίκηση του ενιαίου φορέα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και το Υπουργείο Εργασίας να μην υποβαθμίσουν το Υποκατάστημα του ΙΚΑ της περιοχής σε γραφείο Κοινωνικής Ασφάλισης και αιτούνται τη δημιουργία τριών Διευθύνσεων στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας, προκειμένου η μία εξ' αυτών να τοποθετηθεί στη Ναύπακτο.

Εσωτερικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1898) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Βρεφονηπιοκόμων Ελλάδας εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την εξαγγελία περί ένταξης των νηπίων ηλικίας τεσσάρων έως έξι ετών στη δομή της υποχρεωτικής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, γεγονός που -όπως υποστηρίζει- παραβιάζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των Βρεφονηπιοκόμων και τάσσεται υπέρ μιας μεταρρύθμισης που θα θεσπίζει τη δίχρονη υποχρεωτική προσχολική αγωγή με λειτουργία νηπιακών και

προνηπιακών τμημάτων και που δεν θα υποβαθμίζει τα επιστημονικά και εργασιακά δικαιώματα της εν λόγω ειδικότητας.

Μεταναστευτικής Πολιτικής

1899) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΜΕΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Νοτίου Αιγαίου εκφράζει τη διαμαρτυρία της σχετικά με τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ακριτικά αιγαιοπελαγίτικα νησιά εξαιτίας των μεταναστευτικών προσφυγικών ροών στην ελληνική επικράτεια και αιτείται την επίλυσή τους.

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1900) Η Βουλευτής Σερρών κ. ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΑΜΠΟΥΛΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συνδρόμου Dawn Σερρών "Ανοιχτή Αγκαλιά" παραθέτει τις θέσεις του επί του άρθρου 48 του Νόμου 4415/2016 της ειδικής αγωγής και αιτείται τον ανακαθορισμό του πλαισίου ένταξης των παιδιών Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) στην εκπαίδευση.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1901) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ, Αττικής κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ, Α' Αθηνών κ. ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ (ΛΙΑΝΑ) ΚΑΝΕΛΛΗ και Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος των κατοίκων του Ηλιακού Χωριού παραθέτει απαντήσεις σε αναφορές εγγράφου του Υπουργείου Εργασίας για το ενεργειακό πρόβλημα των κατοικιών του Ηλιακού Χωριού και αιτείται από τους αρμόδιους να εγκαταστήσουν αυτόνομα νέα ενεργειακά συστήματα φυσικού αερίου για την επίλυση του ζητήματος.

Υγείας

1902) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σύμφωνα με το οποίο εγείρονται σοβαρές ενστάσεις για τον τρόπο αξιοποίησης των δεκαοκτώ μεταχειρισμένων ειδικών ασθενοφόρων που δώρισε στην Ελλάδα η Ολλανδία, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου

Προσαρμογής, για την ενδυνάμωση των επιχειρησιακών της δυνατοτήτων, και τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των επισκεπτών υγείας στα "hot spot" και όχι ανάλογα με τις δυνατότητες που διαθέτουν για την ενίσχυση των μονάδων πρωτοβάθμιας υγείας και των μέσων της πολιτικής προστασίας.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1903) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών και Περιχώρων ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών και Περιχώρων εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την καθυστέρηση της καταβολής του εφάπαξ βοηθήματος στους δικαιούχους ασφαλισμένους της Δ' Περιφερειακής Διεύθυνσης Ασφάλισης Παροχών του Ταμείου Συντάξεως εφημεριδοπωλών και υπαλλήλων πρακτορείων (ΤΣΕΥΠ) του ενιαίου φορέα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ), που συνταξιοδοτήθηκαν από το Σεπτέμβριο του 2013 και μετά και αιτείται την άμεση απόδοση του εφάπαξ στους συνταξιούχους του ταμείου, υπολογιζόμενου με τον ίδιο τρόπο που υπολογίστηκε και για όσους συνταξιοδοτήθηκαν πριν το Σεπτέμβριο του 2013.

Εξωτερικών

1904) Ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡΕΓΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία τέσσερα μέλη της ελληνικής κοινότητας στο Ηνωμένο Βασίλειο με επιστολή τους ενημερώνουν για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο απόδημος Ελληνισμός στο Ηνωμένο Βασίλειο, το μέγεθος των ελλείψεων και την ανάγκη για αλλαγές και αιτείται τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Προξενικού γραφείου του Λονδίνου, καθώς και την αναθεώρηση των διαδικασιών διεκπεραίωσης των αιτημάτων των Ελλήνων.

Υγείας

1905) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Νεφροπαθών του Νομού Μαγνησίας "Οι Άγιοι Ανάργυροι" εκφράζει τη διαμαρτυρία του για τις πολιτικές της

κυβέρνησης υποστηρίζοντας ότι απειλούνται οι πολιτικές προστασίας, που αφορούν στις συντάξεις, στα επιδόματα αλλά και στις φοροαπαλλαγές των ατόμων με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου, με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80%, ενώ παράλληλα επισημαίνει ότι εκλείπει ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο για τις μεταμοσχεύσεις και καλεί τις αρμόδιες αρχές να μεριμνήσουν έτσι ώστε να υπάρξει οικονομική και κοινωνική προστασία, αλλά και ενίσχυση των νεφροπαθών τελικού σταδίου, προκειμένου να αποφευχθεί η οικονομική εξαθλίωση και περιθωριοποίηση των ατόμων αυτών.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1906) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ (ΜΑΚΗΣ) ΒΟΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μαρκοπούλου Μεσογαίας εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την ένταξη των ασφαλισμένων του Δήμου Μαρκόπουλου, στην Ε΄ Τοπική Διεύθυνση του ενιαίου φορέα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ) της Περιφερειακής Ενότητας της Ανατολικής Αττικής με έδρα το Λαύριο στο πλαίσιο του νέου Σχεδίου Οργανωτικής Δομής του ΕΦΚΑ, με αποτέλεσμα οι πολίτες του δήμου να διανύουν πολλά χιλιόμετρα από το Μαρκόπουλο και από το Πόρτο Ράφτη προκειμένου να εξυπηρετηθούν στο Λαύριο και αιτείται την άρση αυτής της απόφασης για τη διευκόλυνση των πολιτών του εν λόγω δήμου.

Μεταναστευτικής Πολιτικής

1907) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Χίου επισημαίνει την αναγκαιότητα προώθησης του πρακτικού της επιτροπής καταγραφής και αποτίμησης ζημιών στην περιοχή της Σούδας και της Τοπικής Κοινότητας Χαλκειούς συνεπεία του προσφυγικού προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία αποζημίωσης των κατοίκων των συγκεκριμένων περιοχών και καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

1908) Η Βουλευτής Α΄ Αθηνών κ. ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται σε δήλωση της Υπουργού Πολιτισμού για τη χρονολόγηση του μνημείου της Αμφίπολης.

Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1909) Οι Βουλευτές Β΄ Αθηνών κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ, Αττικής κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ, Α΄ Αθηνών κ. ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ (ΛΙΑΝΑ) ΚΑΝΕΛΛΗ και Β΄ Πειραιώς κ. ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών αιτείται την άμεση επαναλειτουργία του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ), τον ορισμό Διοίκησης και την καταβολή της μισθοδοσίας του προσωπικού, καθώς και την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων (αποζημιώσεις, χρηματοδότηση έργων, προσλήψεις) προειδοποιώντας ότι θα κλιμακώσουν τον αγώνα τους, αξιοποιώντας κάθε μορφή πάλης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

1910) Οι Βουλευτές Β΄ Θεσσαλονίκης κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ και Α΄ Θεσσαλονίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Έβρου "Η ΕΝΟΤΗΤΑ" ενημερώνει για τις καταστροφές στα χωριά Νέου Χειμωνίου, Θουρίου, Σοφικού, Πυθίου, Θυρέας, Ποιμενικού, Ασπρονερίου, Ευγενικού, Γιατράδων Παλιουρίου και Ελαφοχωρίου μετά από έντονα καιρικά φαινόμενα στις 9-5-2017 και αιτείται τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, ώστε να γίνουν άμεσα οι εκτιμήσεις για το σύνολο των ζημιών από την πρόσφατη χαλαζόπτωση στην περιοχή και να αποζημιωθούν οι αγρότες δίκαια και έγκαιρα.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

1911) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Διπλωματούχων και Αποφοίτων ΙΕΚ Πύργου ειδικότητας "Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων" αιτείται την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζόμενους με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου (ΙΔΟΧ), όπως ανταμείβονται οι μόνιμοι

και αορίστου χρόνου συνάδελφοί τους επισημαίνοντας ότι προσφέρουν την ίδια εργασία, στους ίδιους χώρους, με την ίδια επικινδυνότητα και με ανθυγιεινές συνθήκες.

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Υποδομών και Μεταφορών

1912) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Τμήματος Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου επισημαίνει την ανάγκη ίδρυσης Πολυτεχνικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, προκειμένου να υπαχθούν σε αυτήν τα τρία λειτουργούντα τμήματα μηχανικών, γεγονός που –όπως υποστηρίζει- η υλοποίηση αυτής της θεσμικής τακτοποίησης δεν διαταράσσει την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του συγκεκριμένου ή αλλού ιδρύματος, αλλά αντιθέτως, το αναβαθμίζει με ελάχιστο κόστος και αιτείται την ανταπόκριση των αρμόδιων φορέων.

Εσωτερικών

1914) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων του Νομού Ηρακλείου εκφράζει τη διαμαρτυρία της για το ενδεχόμενο αιφνιδιαστικής νομοθετικής ρύθμισης που θα αφορά στο Ειδικό Μισθολόγιο των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ενόπλων Δυνάμεων, χωρίς να έχει προηγηθεί διαβούλευση με τους άμεσα ενδιαφερόμενους και εφόσον αυτό προκύψει αιτείται την άμεση απόσυρση ή την καταψήφισή της.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1915) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μαρκοπούλου Μεσογαίας εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την ένταξη των ασφαλισμένων του Δήμου Μαρκόπουλου στην Ε΄ Τοπική Διεύθυνση του ενιαίου φορέα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ) της Περιφερειακής Ενότητας της Ανατολικής Αττικής με έδρα το Λαύριο στο πλαίσιο του νέου Σχεδίου Οργανωτικής Δομής του ΕΦΚΑ, με αποτέλεσμα οι πολίτες του δήμου να διανύουν πολλά χιλιόμετρα από το Μαρκόπουλο και από το Πόρτο Ράφτη

προκειμένου να εξυπηρετηθούν στο Λαύριο και αιτείται την άρση αυτής της απόφασης για τη διευκόλυνση των πολιτών του εν λόγω δήμου.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1916) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μαρκοπούλου Μεσογαίας εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την ένταξη των ασφαλισμένων του Δήμου Μαρκόπουλου στην Ε΄ Τοπική Διεύθυνση του ενιαίου φορέα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ) της Περιφερειακής Ενότητας της Ανατολικής Αττικής με έδρα το Λαύριο στο πλαίσιο του νέου Σχεδίου Οργανωτικής Δομής του ΕΦΚΑ, με αποτέλεσμα οι πολίτες του δήμου να διανύουν πολλά χιλιόμετρα από το Μαρκόπουλο και από το Πόρτο Ράφτη προκειμένου να εξυπηρετηθούν στο Λαύριο και αιτείται την άρση αυτής της απόφασης για τη διευκόλυνση των πολιτών του εν λόγω δήμου.

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1917) Οι Βουλευτές Β΄ Θεσσαλονίκης κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ και Α΄ Θεσσαλονίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Εκπαιδευτική Κοινότητα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Περιφερειακής Ενότητας Σερρών υποβάλλει αίτημα - υπόμνημα με τις θέσεις της επί της αναγκαιότητας λειτουργίας Δημόσιου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) Ειδικής Αγωγής στις Σέρρες, εκφράζοντας τόσο τη βούληση της εκπαιδευτικής κοινότητας της συγκεκριμένης περιφέρειας όσο και τις εκπαιδευτικές ανάγκες της κοινωνίας της.

Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

1918) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Κοινότητα Χαλκειούς της Δημοτικής Ενότητας Καμποχώρων του Δήμου Χίου εκφράζει τη διαμαρτυρία της για τη διακοπή από τα τέλη Μαρτίου της λειτουργίας του πρακτορείου ΕΛΤΑ στην περιοχή και αιτείται, για τη μερική αποκατάσταση του εν λόγω προβλήματος, την τοποθέτηση θυρίδων ΕΛΤΑ σε συγκεκριμένα σημεία της κοινότητας, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή και ασφαλή παράδοση της αλληλογραφίας στους δημότες.

Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης

1919) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Μαγνησίας διατυπώνει τα παράπονα ελεύθερων επαγγελματιών του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου του Νομού Μαγνησίας και της ευρύτερης περιοχής του Πηλίου, που αναφέρονται σε αδυναμία τοποθέτησης τερματικών μηχανημάτων αποδοχής καρτών (σύστημα POS) λόγω έλλειψης ή ανεπάρκειας τεχνικής τηλεπικοινωνιακής υποδομής και αιτείται τη θέσπιση ειδικής νομοθετικής ρύθμισης που να εξαιρεί αυτές τις επιχειρήσεις από την υποχρέωση εγκατάστασης τερματικών μηχανημάτων αποδοχής καρτών έως την εγκατάσταση επαρκούς τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή την εξεύρεση τεχνολογικά εναλλακτικής λύσης.

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1920) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Διευθυντής του Δημόσιου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) Χίου αιτείται τον ορισμό του Δημόσιου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) Χίου ως εξεταστικού κέντρου για τις επικείμενες εξετάσεις πιστοποίησης των αποφοίτων του ΔΙΕΚ, δεδομένου ότι πληροί όλες τις προϋποθέσεις και παράλληλα θα απαλλάξει τους συμμετέχοντες στις εξετάσεις από το κόστος και την ταλαιπωρία της μετακίνησης, λόγω της οικονομικής κρίσης και των συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί στο νησί από το προσφυγικό ζήτημα.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1921) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ιωάννης Σλαβάκης εκφράζει τη διαμαρτυρία του για προσωπικό του ζήτημα που αφορά στην χορήγηση της σύνταξης του και αιτείται από το αρμόδιο Υπουργείο να κινήσει άμεσα τη διαδικασία υλοποίησης του "Νόμου Κατρούγκαλου", τουλάχιστον για την εξαγορά της στρατιωτικής του θητείας και για τη χορήγηση προσωρινής σύνταξης, δεδομένου ότι αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης.

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1922) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Αναπληρωτές Εκπαιδευτικοί Ειδικής Αγωγής του Νομού Χίου εκφράζουν την διαμαρτυρία τους για τον τρόπο πρόσληψης των Αναπληρωτών στις δομές της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, καθώς –όπως υποστηρίζουν- καταργεί την προτεραιότητα του βασικού τίτλου προπτυχιακών σπουδών στην Ειδική Αγωγή Εκπαιδευτικών (ΕΑΕ) και τον εξισώνει με μεταπτυχιακές ή και διδακτορικές σπουδές στην ΕΑΕ, γεγονός που συνεπάγεται απαξίωση των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων που απορρέουν από το βασικό πτυχίο και αιτούνται την απόσυρση της σχετικής απόφασης.

Υγείας

1923) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας - ΕΚΑΒ Χίου εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την υποστελέχωση του τομέα ΕΚΑΒ Χίου, γεγονός που επιδρά στην επιχειρησιακή του αποτελεσματικότητα και επικαλούμενο ελλείψεις και επιβαρυντικούς παράγοντες, όπως την απουσία ιατρικού προσωπικού σε 24ωρη βάση στους χώρους φιλοξενίας προσφύγων, αιτείται την ενίσχυση των δομών του ΕΚΑΒ του νησιού και την επίλυση μιας σειράς διαχειριστικών ζητημάτων που θα διευκολύνουν το έργο του ΕΚΑΒ στην ευρύτερη περιοχή.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1924) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δημοτικός Οργανισμός Προσχολικής Αγωγής Φροντίδας και Μαζικής Άθλησης Ηρακλείου Κρήτης (ΔΟΠΑΦΜΑΗ) γνωστοποιεί ότι από τους είκοσι δύο Παιδικούς Σταθμούς που υπάρχουν στο Δήμο Ηρακλείου Κρήτης μόνο οι τρεις έχουν τις υποδομές για τη φιλοξενία παιδιών με ειδικές ανάγκες "ΆμεΑ", οι οποίοι όμως στερούνται της σχετικής άδειας λειτουργίας και αιτείται την άμεση αδειοδότησή τους προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις αυξημένες ανάγκες των πολιτών της περιοχής.

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1925) Ο Βουλευτής Έβρου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Αλέξιος Αγιαννιτόπουλος εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την κατάργηση της προστασίας του πολύτεκνου εκπαιδευτικού από την υποχρεωτική μετακίνηση στην περίπτωση που η οργανική του θέση χαρακτηριστεί ως υπεράριθμη και αιτείται την επάνοδο σε ένα καθεστώς που σέβεται και στηρίζει τον πολύτεκνο εκπαιδευτικό.

Εσωτερικών

1926) Ο Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΑΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ελλήνων Ποντίων Τσάλκας "Άγιος Χαράλαμπος" εκφράζει τη διαμαρτυρία του για τις καθυστερήσεις στη διαδικασία απόδοσης της ελληνικής ιθαγένειας στους Έλληνες του Πόντου, καθώς σύμφωνα με την υπάρχουσα σχετική νομοθεσία τα τέκνα των ομογενών του Πόντου αποκτούν πλέον την ελληνική ιθαγένεια κατόπιν υποβολής αιτήματος και απόφασης από αρμόδια επιτροπή και αιτείται την κατάργηση της διάταξης αυτής.

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1927) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΣΥΜΕΩΝ ΜΠΑΛΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Νομού Μαγνησίας εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την εξαγγελία περί υποχρεωτικής ένταξης των νηπίων ηλικίας τεσσάρων έως έξι ετών στη δομή της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, γεγονός που -όπως υποστηρίζει- θα οδηγήσει σε κλείσιμο των δημοτικών παιδικών σταθμών και σε απολύσεις χιλιάδων εργαζομένων και υποβάλει μια σειρά αιτημάτων για την ενίσχυση των δημοτικών παιδικών σταθμών και τη μη τροποποίηση του πρότυπου κανονισμού λειτουργίας τους.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1928) Ο Βουλευτής Αργολίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Άργους ενημερώνει για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος των εμπόρων λόγω της οικονομικής κρίσης, γεγονός που έχει δημιουργήσει οφειλές προς πάσα κατεύθυνση και καταγγέλλοντας την πολιτική που εφαρμόζει η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) προς τους οφειλέτες εμπόρους, αιτείται την προώθηση ευνοϊκών ρυθμίσεων για βιώσιμο διακανονισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών των καταναλωτών πελατών της, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχιση της λειτουργίας των καταστημάτων τους.

Εθνικής Άμυνας

1929) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Ένωσης Στρατιωτικών Περιφέρειας Θεσσαλίας αιτείται την θεσμοθέτηση νέου ειδικού μισθολογίου στρατιωτικών.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

1930) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ενιαίος Σύλλογος Εργαζομένων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης εκφράζει την ανησυχία του για την παρουσία ινών χρυσοτίλου (αμιάντου) σε ακίνητο ιδιοκτησίας Ελληνικού Δημοσίου εντός σχεδίου πόλεως Ηρακλείου (περιοχή "Καμίνια Ηρακλείου") σύμφωνα με έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους που επισημαίνει ότι εγκυμονούν σοβαρά προβλήματα καθημερινά για την υγεία των κατοίκων της περιοχής και των εργαζομένων αφού σε κτήρια εντός του ακινήτου στεγάζονται τρεις υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και παράλληλα αιτείται την παραχώρηση του ακινήτου σε έναν εκ των εμπλεκομένων φορέων επισημαίνοντας την ανάγκη να ξεκινήσουν άμεσα οι εργασίες αφαίρεσης του αμιάντου από το εν λόγω ακίνητο.

Υγείας, Μεταναστευτικής Πολιτικής

1931) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας Χίου παρουσιάζει τα ευρήματα που προέκυψαν

από αυτοψία, αναφορικά με την υγιεινή που σχετίζεται με την παροχέτευση και την αποχέτευση υδάτων στον καταυλισμό προσφύγων - μεταναστών της Σούδας, σύμφωνα με τα οποία δημιουργούνται εστίες μόλυνσης επικίνδυνες για την υγεία των διαμενόντων σε αυτόν και αιτείται την άμεση αποκατάσταση της ορθής λειτουργικότητας των σχετικών εγκαταστάσεων.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών

1932) Οι Βουλευτές Αιτωλοακαρνανίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ και Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία έντεκα πολίτες εκφράζουν τη διαμαρτυρία τους για τη λειτουργία Μονάδας Υδροηλεκτρικής Ενέργειας στη θέση Δαφνοζωνάρα του Αχελώου και για τη συνεχή παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων από την εταιρεία "ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕΒΕΤΕ" και αιτούνται την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εν λόγω εταιρείας.

Μεταναστευτικής Πολιτικής, Εσωτερικών

1933) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Περιφερειακή Ενότητα Χίου και η Πυροσβεστική Υπηρεσία Χίου ενημερώνουν, με έγγραφά τους, για την ανάγκη ανάληψης συγκεκριμένων προληπτικών μέτρων ενόψει της αντιτυρικής περιόδου 2017 στο νησί και προβαίνουν σε ιδιαίτερη μνεία, ως προς την ανάγκη λήψης αυξημένων μέτρων πυροπροστασίας στο χώρο ΚΥΤ ΒΙΑΛ όπου λειτουργεί κέντρο φιλοξενίας προσφύγων - μεταναστών.

Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1934) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Οικολογική Κίνηση Κοζάνης καταγγέλλει την απόρριψη λυμάτων στον Αλιάκμονα από το Δήμο Άργους Ορεστικού, αντί της δρομολόγησής τους στο βιολογικό καθαρισμό, ενώ επισημαίνει ότι αυτές οι πρακτικές έχουν διαπιστωθεί από τοπικές υπηρεσίες και επιθεωρητές περιβάλλοντος και έχουν επιβληθεί πρόστιμα.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Στην με αριθμό 1263/17/11/2016 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώταρου Ηλία δόθηκε με το υπ' αριθμό 1256/21-12-2016 έγγραφο από τον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

21 ΔΕΚ. 2313

Σελίδες απάντησης: 2
 Σελίδες συνημμένων:
 Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 9/12/2016
 Αριθμ. Πρωτ.: 1256

Προς:
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
 ✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς»

ΕΚΕΤ: Η Ερώτηση 1263/17-11-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. Παναγιώταρος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, σημειώνεται ότι στις ισχύουσες νομικές διατάξεις οι Δήμοι έχουν την ευθύνη για την περισυλλογή και διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Νόμου 4039/2012 (Α' 15) «για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει:

- Κάθε Δήμος ή όμοροι ή συνεργαζόμενοι Δήμοι ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία και καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς, επιτρεπόμενης της συνεργασίας με ενδιαφερόμενα φιλόζωικά σωματεία ή εθελοντές φιλόζωους.
- Σε κάθε Δήμο συγκροτείται, με απόφαση του Δημάρχου, πενταμελής επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.
- Για την περισυλλογή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς συγκροτούνται συνεργεία από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς.
- Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς που περισυλλέγονται, οδηγούνται στα υπάρχοντα καταφύγια, στα δημοτικά κτηνιατρεία ή σε ιδιωτικά κτηνιατρεία που διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή και υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, εξετάζονται ορολογικά για τη λεισμανίαση, στερώνονται, εμβολιάζονται, αποπαρασιτώνονται, σημαίνονται ηλεκτρονικά και υποβάλλονται σε θεραπευτική αγωγή εάν χρειάζεται.
- Αδέσποτα ζώα συντροφιάς που δεν έχουν υιοθετηθεί, εφόσον είναι υγιή και είναι μεγαλύτερα των 5 μηνών, επανεπιδόονται στο φυσικό τους περιβάλλον, αφού, προηγουμένως, εμβολιασθούν, αποπαρασιτωθούν, στερωθούν, σημανθούν ηλεκτρονικά και καταγραφούν.
- Οι στερώσεις σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς και η σήμανσή τους δύναται να πραγματοποιούνται δωρεάν από εθελοντές κτηνιάτρους ακόμα και αλλοδαπούς, οι οποίοι συγκεντρώνουν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Συνεπώς, είναι εμφανές ότι η διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς αποτελεί αρμοδιότητα των Δήμων, οι οποίοι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, πραγματοποιούν υποχρεωτικά στείρωση των αδέσποτων ζώων.

Επίσης, είναι σαφές ότι τα αδέσποτα ζώα που περισυλλέγονται, παραμένουν στα καταφύγια για ορισμένο χρονικό διάστημα, έως ότου ολοκληρωθεί η αποθεραπεία τους ή η διαχείρισή τους από κτηνιατρικής απόψεως (εμβολιασμός, στείρωση, αποπαρασίτωση, ηλεκτρονική σήμανση) και δεν επιτρέπεται η μόνιμη διαβίωσή τους εντός των καταφυγίων. Κατά συνέπεια, τα καταφύγια δεν πρέπει να γεμίζουν από ζώα που μένουν μόνιμα μέσα σε αυτά, αλλά να εξυπηρετούν περισσότερα ζώα, ακολουθώντας ένα κυκλικό σύστημα εισόδου - εξόδου των ζώων.

Στην προσπάθεια να αποτραπεί η αύξηση του αριθμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς μέσω της εγκατάλειψης των δεσποζόμενων ζώων από τους ιδιοκτήτες τους, έχει θεσπιστεί με τον Νόμο 4039/2012 (Α' 15), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η υποχρεωτική ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των ζώων συντροφιάς με διοικητικό πρόστιμο 300€ σε περίπτωση μη εφαρμογής της, καθώς και διοικητικό πρόστιμο 300€ και ποινικές κυρώσεις [ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ], σε περίπτωση εγκατάλειψης του δεσποζόμενου ζώου.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Η. Παναγιώταρο

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Γ. Μενιάλος

Στην με αριθμό 1541/28/11/2016 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριαζίδη Δημητρίου δόθηκε με το υπ' αριθμό 217820/Φ1 204073/21-12-2017 εισ. έγγραφο από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ		Βαθμός Ασφαλείας: Να διατηρηθεί μέχρι: Βαθμός Προτεραιότητας:
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ		Μαρούσι, 20 - 12 - 2016 Αρ.Πρωτ.: 217820/Φ1 204073 εισ.
Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37 Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr Τηλέφωνο : 210-344 23 20 FAX : 210-344 32 45 Ν		
ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου Τμήμα Ερωτήσεων		
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. - Δημήτρη Κυριαζίδη (Δια της Βουλής των Ελλήνων)		
ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμό 1541 /28-11-2016»		
Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 1541/28-11-2016, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Κυριαζίδης σχετικά με το Μουσικό Σχολείο Δράμας, σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα: Η λειτουργία των Μουσικών Σχολείων διέπεται από τις διατάξεις της υπ' αριθμ. Γ2/3850/16.06.1998 Υ.Α (Β' 658) «Λειτουργία Μουσικών Σχολείων», όπως τροποποιήθηκε με την με αριθμ. πρωτ. 60235/Γ7/26.05.2011 Υ.Α (Β' 1012), την με αριθμ. πρωτ. 118786/Γ7/14.10.2011 Υ.Α (Β' 2478) και την με αριθμ. πρωτ. 43878/Γ7/01.04.2013 Υ.Α (Β' 752). Για τον αριθμό των μαθητών ανά τμήμα ή ανά τάξη στα Μουσικά Σχολεία ισχύει η με αρ. 98850/Δ2/15-06-2016 Υ.Α. Ο αριθμός των μαθητών στα Μουσικά Σχολεία είναι 24 αντί 27 που ισχύει για τα Γυμνάσια και ΓΕΛ της χώρας σύμφωνα με την με αρ. 129818/Γ2/16-09-2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 2451). Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 3699/2008, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 28 του Ν. 4186/2013, προβλέπεται ότι : «Στα τμήματα που φοιτούν μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και στα οποία έχει συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός μαθητών, ο αριθμός αυτός μειώνεται σε αναλογία, για κάθε μαθητή με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κατά τρεις μαθητές λιγότερους και οι μαθητές κατανέμονται εξίσου στα τμήματα της ίδιας τάξης κατόπιν απόφασης του συλλόγου διδασκόντων της σχολικής μονάδας και έγκρισης του αρμόδιου Σχολικού Συμβούλου.»		

Όπως προκύπτει, τόσο από το γράμμα όσο και από το πνεύμα της διάταξης, βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης είναι η συμπλήρωση του ανώτατου φυσικού αριθμού μαθητών τόσο στο συγκεκριμένο τμήμα όσο και στα υπόλοιπα τμήματα της ίδιας τάξης. Άλλωστε, σύμφωνα με τους θεμελιώδεις δικαίους κανόνες περί ερμηνείας των νομοθετικών διατάξεων, μία διάταξη που εισάγει εξαίρεση από τα γενικώς ισχύοντα, όπως η συγκεκριμένη, θα πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται στενά, όχι διασταλτικά, ώστε να μην καταστρατηγείται το γράμμα και ο σκοπός της.

Εν προκειμένω, τίθεται σοβαρό ζήτημα εφαρμογής της συγκεκριμένης νομοθετικής διάταξης σε έναν ειδικό τύπο σχολείων (μουσικό σχολείο), για τον οποίο προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις και καθεστώς λειτουργίας, και συγκεκριμένα μειωμένος ήδη αριθμός μαθητών, και μάλιστα κατά τρεις μαθητές ανά τμήμα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (24 αντί 27).

Επιπλέον, πρέπει να τονισθεί ότι η Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του ΥΠΠΕΘ έχει γίνει δέκτης πολλών ερωτημάτων/αναφορών για τον τρόπο εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης του ν.4186/13 περί μείωσης του αριθμού των μαθητών. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκαν φαινόμενα καταχρηστικής εφαρμογής της διάταξης και μη σύννομης μείωσης αριθμού μαθητών σε τμήματα, δηλαδή μείωσης χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 28 του ν.4186/13 δυνάμει πλασματικών και όχι πραγματικών εκπαιδευτικών αναγκών.

Γι' αυτό το λόγο κρίθηκε αναγκαίο να υπάρξει μια διευκρινιστική εγκύκλιος, η οποία να καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις εφαρμογής της συγκεκριμένης διάταξης. Στο πλαίσιο αυτό ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠ.Π.Ε.Θ. εξέδωσε την υπ' αρ. πρωτ. 167965/ΓΔ4 11-10-2016 εγκύκλιο με θέμα «Διευκρινήσεις ως προς την εφαρμογή του άρθρου 28, του Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α'193)» εξορθολογίζοντας τη χρήση της συγκεκριμένης διάταξης.

Κατόπιν των ανωτέρω, το ΥΠ.Π.Ε.Θ. θα προβεί σε νομοθετική ρύθμιση προκειμένου να υπάρξει ορθολογική χρήση της διάταξης, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα καταστρατήγησης και καταχρηστικής εφαρμογής, τα οποία προκύπτουν κατόπιν διασταλτικής ερμηνείας.

Ωστόσο, εξετάζοντας τις πραγματικές ανάγκες του σχολείου, σχετικά με το πλήθος των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών, όπως εμφανίζονται κατά την πρόσφατη ενημέρωση της Δ/σης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του ΥΠΠΕΘ και όχι από την ενημέρωση που η ίδια Διεύθυνση είχε κατά την εξέταση του αιτήματος ίδρυσης Τμήματος Ένταξης στο μουσικό σχολείο Δράμας κατά την οποία το σχολείο εμφάνισε ελάχιστο αριθμό μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σας ενημερώνουμε πως θα ακολουθήσει διερευνητική διαδικασία των εκπαιδευτικών αναγκών αναφορικά με την ίδρυση νέων Τ.Ε.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Δ.Ε.
3. Δ/ση Ειδικής Αγωγής & Εκπ/σης
4. Περιφ/κή Δ/ση Α/θμιας & Β/θμιας Εκπ/σης Αν.Μακεδονίας-Θράκης
5. Τ.Κ.Ε.

Στην με αριθμό 1599/29/11/2016 ερώτηση του Βουλευτή κ. Λαγού Ιωάννη δόθηκε με το υπ' αριθμό 22/30.11.2016/21-12-2016 έγγραφο από την Υπουργό Τουρισμού η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αμαλίας 12
Τ.Κ. 105 57 - Αθήνα
Πληρ.: Βασίλης Λεβαντίδης
Τηλ.: 210 3736026
FAX : 210 3229558
Email: koinovouleytikos@mintour.gr

21 ΔΕΚ. 2016

Αθήνα, 21.12.2016

Α.Π. Τ.Κ.Ε. : 22/30.11.2016

Προς: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Κοιν.: Βουλευτή κ. Ιωάννη Λαγό

Θέμα: «Τουρισμός. Αντί εμπρός, βήματα προς τα πίσω...».
Σχετ.: Η με Α.Π. 1599/29-11-2016 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ι. Λαγός, σας γνωρίζουμε ότι στις βασικές κατευθύνσεις της νέας Εθνικής Στρατηγικής Τουριστικής Ανάπτυξης που σχεδίασε και υλοποιεί το Υπουργείο Τουρισμού περιλαμβάνεται η στήριξη και ενίσχυση της τουριστικής επιχειρηματικότητας και η ανταγωνιστικότητα του εθνικού τουριστικού προϊόντος με προσέλκυση νέων επενδύσεων μέσα από την εφαρμογή ευέλικτου θεσμικού πλαισίου απλοποιημένων αδειοδοτικών διαδικασιών, το οποίο να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της τουριστικής αγοράς.

Στο ως άνω πλαίσιο και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 45 του ν.4442 «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 230/Α'/07.12.2016) τροποποιήθηκε το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4276/2014 ώστε τα ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια να δύνανται προαιρετικά, να καταταχθούν σε κατηγορίες κλειδιών, παρέχοντας μεγαλύτερη ευελιξία στις εν λόγω τουριστικές επιχειρήσεις.

Η αναφερόμενη διάταξη εμπεριέχεται σε έναν ευρύτερο σχεδιασμό απλούστευσης των διαδικασιών αδειοδότησης και λειτουργίας των τουριστικών καταλυμάτων με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε ιδιαίτερα κρίσιμους τομείς της οικονομίας τόσο για την αύξηση του ΑΕΠ όσο και της απασχόλησης.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Τουρισμού, συνεργάζεται με συναρμόδια Υπουργεία, τους τουριστικούς φορείς και τον ιδιωτικό τομέα και καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες με προτεραιότητα τη διασφάλιση ομαλών συνθηκών λειτουργίας και ανταγωνιστικότητας των πάσης φύσεως τουριστικών επιχειρήσεων.

Ακριβές Αντίγραφο
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Σουζάνα Σαμίου
Προϊσταμένη Τμήματος

Η Υπουργός Τουρισμού

Έλενα Κουντουρά

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
Σελίδες απάντησης: (1),
Σελίδες συνημμένων: (0)
Σύνολο Σελίδων: (1)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Δευτέρας 22 Μαΐου 2017.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 837/15-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Δράμας της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημητρίου Κυριαζίδη προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με τη σύσταση Ογκολογικής Κλινικής στο Γενικό Νοσοκομείο Δράμας.

2. Η με αριθμό 826/9-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Τάσσο προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τα σοβαρά προβλήματα στην καθαριότητα στις εγκαταστάσεις του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας στα Ψαχνά Ευβοίας.

3. Η με αριθμό 842/16-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Τάσσο προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τα σοβαρά προβλήματα στην καθαριότητα στις εγκαταστάσεις του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας στα Ψαχνά Ευβοίας.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 838/15-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μαγνησίας της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρήστου Μπουκώρου προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.

2. Η με αριθμό 827/11-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Θεόδωρου Παπαθεοδώρου προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την αυθαίρετη και παράνομη διακριτική μεταχείριση υποψηφίων μελών Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) σε προκηρύξεις του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ).

3. Η με αριθμό 807/8-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λασιθίου της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Πλακιωτάκη προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σχετικά με την πλήρη αποδυνάμωση του ελληνικού νηολογίου.

4. Η με αριθμό 824/9-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Τάσσο προς τον Υπουργό Εσωτερικών, σχετικά με τον καθαρισμό της κοίτης των ποταμών Τσικνιά, Μυλοπόταμου και Γκαγκαδέλλη στη Λέσβο.

5. Η με αριθμό 808/8-5-2017 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Άννας – Μισέλ Ασημακοπούλου προς τον Υπουργό Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, σχετικά με το τηλεοπτικό σήμα σε απομακρυσμένες περιοχές.

6. Η με αριθμό 825/9-5-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με την ακύ-

ρωση των πιστοποιητικών των ατόμων με χρόνιες παθήσεις από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ).

7. Η με αριθμό 723/11-4-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σάκη Βαρδαλή προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με την απώλεια ζωής εξαιτίας των τραγικών ελλείψεων στην επείγουσα ιατρική στην Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής.

8. Η με αριθμό 698/5-4-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Πέλλας του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Ιωάννη Σαχινίδη προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τη «ραγδαία αύξηση της ανεργίας στην Καστοριά επί Κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ».

9. Η με αριθμό 682/3-4-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αργολίδας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Ιωάννη Μανιάτη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με την ενεργοποίηση της απόφασης για την πιλοτική μελέτη της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) του Άργους.

10. Η με αριθμό 643/21-3-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Δημητρίου Κωνσταντόπουλου προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την στήριξη και την αναβάθμιση του ΤΕΙ Μεσολογγίου.

11. Η με αριθμό 504/20-2-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Επικρατείας του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Χρήστου Παππά προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με «την εκπλήρωση του τάματος του έθνους».

12. Η με αριθμό 602/14-3-2017 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις άδειες των αναπληρωτών εκπαιδευτικών.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 3826/1-3-2017 ερώτηση του Βουλευτή Ηλείας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Ιωάννη Κουτσούκου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «να χυθεί άπλετο φως στα έργα και τις ημέρες του κ. Καλογρίτσα με τη χρηματοδότησή του από την «Attica Bank» και την ανάληψη έργων οδοποιίας του τμήματος Πατρών - Πύργου».

2. Η με αριθμό 4605/29-3-2017 ερώτηση του Βουλευτή Αργολίδας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Ιωάννη Μανιάτη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, σχετικά με την οικονομική ασφυξία στις Δημόσιες Αστικές Συγκοινωνίες.

3. Η με αριθμό 1775/6-12-2016 ερώτηση της Βουλευτού Αττικής της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Παρασκευής (Εύης) Χριστοφιλοπούλου προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με την «αδιαφορία του Υπουργείου Υγείας για το Νοσοκομείο Ζακύνθου».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ξεκινούμε τη συζήτηση με την τρίτη με αριθμό 3614/21-2-2017 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Ανεξάρτητου Βουλευτή Β' Αθηνών κ. Θεοχάρη Θεοχάρη προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με τα υψηλά ποσοστά μη ενδεδειγμένων ιατρικά καισαρικών τομών.

Κύριε Θεοχάρη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, που είχατε την καλοσύνη να έλθετε να συζητήσουμε αυτή την ερώτηση.

Επανερχομαι σε μια αναπάντητη ερώτηση και γι' αυτό την κάνω επίκαιρη, στο ζήτημα των υψηλών ποσοστών μη ενδεδειγμένων ιατρικά καισαρικών τομών που πραγματοποιούνται στη χώρα μας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με έκθεση της Επιτροπής του ΟΗΕ, τα ποσοστά των καισαρικών τομών που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα χωρίς ιατρική αιτιολόγηση προσεγγίζουν το 40% σε δημόσια και το 65% σε ιδιωτικά νοσηλευτικά ιδρύματα, ξεπερνώντας παρασάγγας το ποσοστό του 15% που θεωρείται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως ικανό να καλύπτει τις ιατρικές ανάγκες.

Σύμφωνα με συμπεράσματα του έτους 2013 της επιτροπής, η ελληνική

αντιπροσωπεία όφειλε να συντάξει την όγδοη τακτική της έκθεση τον Μάρτιο του 2017, προβαίνοντας σε απολογισμό των μέτρων που έλαβε για τη μείωση των καταχρηστικών καισαρικών.

Επίσης τα επίσημα στοιχεία του ΕΟΠΥΥ είναι αποκαλυπτικά. Το 2015, από τις τριάντα έξι χιλιάδες τετρακόσιους σαράντα πέντε τοκετούς ασφαλισμένων στον φορέα σε δημόσια και ιδιωτικά μαιευτήρια το 58% έγινε με καισαρική τομή και αντίστοιχα στους πρώτους εννιά μήνες του 2016 σε σαράντα μία χιλιάδες έξι γεννήσεις οι είκοσι τρεις χιλιάδες εξακόσιες δύο πραγματοποιήθηκαν με καισαρική τομή πάλι 58% περίπου.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το κόστος της καισαρικής τομής για το δημόσιο ταμείο είναι διπλάσιο. Χίλια διακόσια ευρώ στο δημόσιο νοσοκομείο, σε σχέση με τα 600 ευρώ του φυσιολογικού τοκετού.

Συνεπώς ρωτώ:

Ποια τα μέτρα τα οποία ελήφθησαν από το Υπουργείο για τη μείωση των καταχρηστικών καισαρικών τομών, συμμορφούμενο προς τις συστάσεις του έτους 2013 της επιτροπής του ΟΗΕ για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών;

Προτίθεστε να δημοσιοποιείτε ανά τακτικά χρονικά διαστήματα σε ειδική ιστοσελίδα τα στατιστικά στοιχεία τόσο των καισαρικών όσο και των φυσιολογικών τοκετών σε εθνικό επίπεδο και κατά γεωγραφική περιοχή, ώστε να μπορεί να γίνει αντικειμενική καταγραφή και αξιολόγηση;

Ποια η πρόβλεψη για παρακολούθηση, εκπαίδευση ή επανεκπαίδευση του προσωπικού στην περίπτωση που συγκεκριμένες περιοχές ή κλινικές εμφανίζουν αυξημένα ποσοστά μη ιατρικά ενδεδειγμένων καισαρικών τομών;

Τέλος, ποιος ο προγραμματισμός είτε για την έκδοση σχετικής εγκυκλίου είτε για νομοθετική ρύθμιση που να καθιστά υποχρεωτική την ιατρική αιτιολόγηση προ της διεξαγωγής της καισαρικής τομής;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Αγαπητέ συνάδελφε, ευχαριστώ για την ερώτηση.

Η αλήθεια είναι ότι έχουμε συζητήσει άλλες δύο φορές στην Ολομέλεια επίκαιρη ερώτηση πολύ πρόσφατα, και του συναδέλφου κ. Δημαρά και της συναδέλφου κ. Μεγαλοοικονόμου, ακριβώς για το ίδιο θέμα. Όμως θεωρώ ότι έχει αξία να συζητούμε και να αναζητούμε τρόπους αλλαγής πολιτικής και κυρίως αλλαγής στην πράξη και από την πλευρά των επαγγελματιών υγείας, αλλαγής κουλτούρας δηλαδή, αλλά και από την πλευρά των γυναικών.

ναικών.

Είναι ένα φαινόμενο, όπως πολύ σωστά επισημαίνετε, πολύ ανησυχητικό. Αυτά τα ποσοστά τα οποία καταγράφονται, τα απέδειξε και μια πρόσφατη έρευνα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, η οποία έγινε στη χώρα μας σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας. Υπάρχει ένα πολύ καλό και τεκμηριωμένο report, που δείχνει, πραγματικά, ότι το ποσοστό αυτό και εκθέτει τη χώρα μας και εκθέτει την επιστημονική κοινότητα της πατρίδας μας και εκθέτει γυναίκες εγκύους στον αυξημένο κίνδυνο μιας χειρουργικής πράξης και φυσικά επιβαρύνει το σύστημα υγείας με υπηρεσίες που ενδεχομένως δεν είναι επιβεβλημένες από ιατρική άποψη και έχουν μεγαλύτερο οικονομικό κόστος.

Άρα το θέμα ότι πρέπει να βρούμε ένα πλαίσιο παρεμβάσεων και αλλαγών που θα τροποποιούν τη σημερινή κατάσταση, νομίζω ότι είναι αυταπόδεικτο.

Η παρέμβαση που πρέπει να γίνει, νομίζω ότι επικεντρώνεται σε ορισμένα βασικά πεδία.

Το πρώτο είναι ότι πρέπει να υπάρξει ένα σύστημα πολύ καλής τεκμηρίωσης και εφαρμογής συγκεκριμένων θεραπευτικών πρωτοκόλλων.

Η Επιστημονική Εταιρεία των Μαιευτήρων-Γυναικολόγων έχει εκδώσει ένα τέτοιο πλαίσιο κατευθυντήριων οδηγιών, έχει εγκριθεί από το ΚΕΣΥ και γίνεται μια προσπάθεια αυτόν τον καιρό, να δοθεί ως κατεύθυνση σε όλες τις γυναικολογικές κλινικές της χώρας είτε του δημόσιου είτε του ιδιωτικού τομέα, έτσι ώστε τουλάχιστον να είναι σαφές το πλαίσιο και να πειστούν και οι γυναικολόγοι ότι τηρώντας αυτές τις κατευθυντήριες οδηγίες, μπορούν να διενεργούν τον φυσιολογικό τοκετό με ασφάλεια και να μπορούν να πείσουν, κυρίως, τις γυναίκες για το ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να καταφεύγουν σε μια, κατά την άποψή τους και κατά την κοινώς εδραιωθείσα, ας πούμε, αντίληψη, πιο εύκολη επιλογή όπως θεωρείται η επιλογή της καισαρικής τομής.

Το πρώτο θέμα, λοιπόν, είναι το θέμα των πρωτοκόλλων.

Το ζήτημα, προφανώς, της εκπαίδευσης είναι πολύ σημαντικό και το ιατρικό προσωπικό και του παραϊατρικού προσωπικού, των μαϊών, της αναβάθμισης του ρόλου των μαϊών. Νομίζουμε ότι θα παίξει πάρα πολύ σημαντικό ρόλο η ενδυνάμωση της παρουσίας της μαίας ιδιαίτερα στην πρωτοβάθμια φροντίδα, στην προγεννητική παρακολούθηση των εγκύων κ.λπ. και μπορεί να ενισχύσει την απόφαση, να επιλεγεί ο φυσιολογικός τοκετός ως μια ασφαλής εξέλιξη στη διαδικασία της κύησης.

Το ζήτημα, λοιπόν, της ενημέρωσης της κοινωνίας και ιδιαίτερα των νέων κοριτσιών, των γυναικών που είναι σε ηλικία προς τεκνοποίηση, είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Το ζήτημα της υποχρεωτικής αιτιολόγησης από την πλευρά των μαιευτήρων-γυναικολόγων για κάθε διενέργεια καισαρικής τομής της αιτιολόγησης με βάση συγκεκριμένες ιατρικές ενδείξεις επίσης είναι πάρα πολύ σημαντικό και αυτό έχουμε σκοπό τώρα να το υλοποιήσουμε αρχικά στο σύστημα υγείας αλλά νομίζω και ευρύτερα και στον ιδιωτικό τομέα.

Βεβαίως πρέπει να καταγράφονται και τα στοιχεία. Αυτό το έχουμε προβλέψει στο Σύστημα Επιχειρηματικής Ευφυΐας του Υπουργείου Υγείας, που παίρνει τα δεδομένα από τα πληροφοριακά συστήματα των νοσοκομείων και τα μεταφέρει στο Υπουργείο. Εκεί θα καταγράφονται οι ήδη διενεργηθείσες καισαρικές τομές και θα μπορούμε να έχουμε μια καλή εικόνα της κατανομής τους στις διάφορες δημόσιες δομές.

Σίγουρα χρειάζεται συνολικά μια προσπάθεια, να υπάρξουν αντικίνητρα σε αυτό το οποίο σήμερα φαίνεται ότι είναι η κυρίαρχη επιλογή. Το 60% περίπου των γυναικών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Αφήστε και κάτι για τη δευτερολογία σας, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Άρα θεωρώ ότι υπάρχουν πολλοί λόγοι –και έχουν αναλυθεί αυτοί– που αιτιολογούν κατά κάποιον τρόπο τη σημερινή κατάσταση. Το θέμα δεν είναι να τη δικαιολογήσουμε αλλά να υπάρξει μια συνεκτική παρέμβαση, η οποία σιγά σιγά να αρχίσει να τροποποιεί συμπεριφορές, να αλλάξει την κοινωνική κουλτούρα γύρω από αυτό το θέμα και να προσαρμόζει τη χώρα μας σε αυτά τα οποία ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης.

Είναι υποδιπλάσιο το ποσοστό των καισαρικών τομών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά μέσο όρο. Βεβαίως και σε αυτές το ποσοστό είναι πολύ πάνω από το όριο που θέτει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, που είναι το 15%. Σε εμάς είναι το 60% και ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι το 25% με 30%.

Νομίζω, λοιπόν, ότι έχουν γίνει μερικά πρώτα βήματα. Χρειάζεται από εδώ και πέρα συνέπεια και, κυρίως, προσπάθεια συνεργειών με την επιστημονική κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Ωραία.

Ορίστε, κύριε Θεοχάρη, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Χαίρομαι, κύριε Υπουργέ, που κατ' αρχάς άκουσα στην απάντησή σας κάποια ψήγματα στρατηγικής. Άκουσα τα ζητήματα της καταγραφής, τα ζητήματα της αιτιολόγησης, θέματα που σας είχα θέσει και στην ερώτησή μου.

Είναι προφανές ότι όταν έχουμε τετραπλάσιες καισαρικές, υπάρχει ένα ζήτημα νοοτροπίας είτε γιατί οι γυναicolόγοι θέλουν να έχουν έλεγχο στο ωράριό τους, να πηγαίνουν με ραντεβού στους τοκετούς και να μην τους έχουν όποτε αυτοί συμβούν είτε γιατί οι γυναίκες οι οποίες γεννούν, θέλουν ή έχουν πειστεί ότι υπάρχει μια ευκολία, σε μια ώρα μπορούν να ξεμπερδέψουν σε σχέση με τις έξι έως τριάντα έξι ώρες που μπορεί να διαρκέσει ένας τοκετός. Άρα τα ζητήματα της νοοτροπίας είναι, πράγματι, σημαντικά.

Μιλήσατε για πρωτόκολλα. Μιλήσατε για εκπαίδευση. Μιλήσατε για τις μαίες, την αιτιολόγηση και την καταγραφή. Δεν είδα να μιλάτε για χρονοδιαγράμματα. Δεν είδα να μιλάτε για ενέργειες και δράσεις.

Δεν καταλαβαίνω για ποιον λόγο δεν προχωράμε στα birth centers, όπως προτείνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας αλλά και ο Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών Μαιευτών Αθήνας, ο ΣΕΜΑ, που θα μπορούσαν να αλλάξουν, πραγματικά, άρδην τα δεδομένα και να δώσουν σωστές συμβουλές στις γυναίκες, οι οποίες ας μην ξεχνάμε ότι είναι ευάλωτες σε μία τέτοια κατάσταση, έχουν ενδεχομένως φόβο, δεν ξέρουν πώς να πάρουν αποφάσεις. Συνεπώς η σωστή ενημέρωση είναι πάρα πολύ σημαντική. Ιδρύστε έστω πιλοτικά ένα birth center. Πηγαίνετε σε ένα μαιευτήριο, σε ένα νοσοκομείο, φτιάξτε ένα birth center, για να δούμε, πράγματι, τα αποτελέσματα να αρχίσουν να λειτουργούν.

Το ΚΕΣΥ, όπως είπατε και εσείς, είναι ένα συμβουλευτικό όργανο του Υπουργείου Υγείας σε θέματα δομής και λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Έχει ήδη από το 2014 εκδώσει την οδηγία με αριθμό 12 σε σχέση με την καισαρική τομή. Την καταθέτω στα Πρακτικά για να την γνωρίζει και ο ελληνικός λαός.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Θεοχάρης (Χάρης) Θεοχάρης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Συνεπώς δεν είμαι σίγουρος για ποιον λόγο από το 2014 έως σήμερα, δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε αυτή την κατευθυντήρια οδηγία του ΚΕΣΥ και για ποιον λόγο δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε μία μαιοκεντρική περιγεννητική παρακολούθηση. Δεν υπάρχει καμμία δυνατότητα σήμερα στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας για μαιοκεντρική παρακολούθηση. Αυτό πρέπει να αλλάξει.

Επίσης όσον αφορά την πρόοδο για την επιδημιολογική βάση δεδομένων, μάς είπατε ότι έχει προβλεφθεί στις προδιαγραφές του συστήματος. Δεν άκουσα πότε θα μπορούμε να μαζέψουμε αυτά τα δεδομένα και, κυρίως, να τα κάνουμε δημοσίως διαθέσιμα.

Συνεπώς αυτή η κουλτούρα της καταχρηστικής καισαρικής μόνον με δραστικές δράσεις από το Υπουργείο Υγείας και από εσάς, κύριε Υπουργέ, μπορεί να αλλάξει. Αυτό περιμένουμε να δούμε τουλάχιστον κάποια υλοποίηση και όχι μόνον ζητήματα στρατηγικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Συμφωνώ ότι πάρε τις διαπιστώσεις μέχρι την αλλαγή της κατάστασης, πάντα παραμεβάζεται ένα πολύ μεγάλο διάστημα και χρειάζεται πολύ συστηματική προσπάθεια για να έχουμε μετρήσιμα αποτελέσματα.

Οφείλετε να αναγνωρίσετε ότι με δική μας πρωτοβουλία άνοιξε αυτή η συζήτηση. Σε συνεργασία με το τοπικό γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στην Ελλάδα και με εμπειρογνώμονες που έφερε ο Παγκόσμιος Οργανισμός από το εξωτερικό, έγινε μια πολύ συστηματική καταγραφή και ανάλυση του φαινομένου και, κυρίως, υπήρξαν προτάσεις πολιτικής. Αυτές τις προτάσεις πολιτικής θα προσπαθήσουμε σιγά σιγά, κυρίως, θέλοντας να πείσουμε και το προσωπικό, τους επαγγελματίες υγείας, το προσωπικό του ΕΣΥ, τους γιατρούς που εμπλέκονται και στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα αλλά κυρίως την κοινωνία, τις γυναίκες ότι δεν είναι αυτή η εύκολη επιλογή και ότι ο φυσιολογικός τοκετός μπορεί να γίνει με ασφάλεια και με αξιοπρέπεια σήμερα και στο δημόσιο νοσοκομείο αλλά και στην ιδιωτική κλινική, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο προφανώς ούτε η γυναίκα ούτε το νεογέννητο ούτε να υπάρχουν προβλήματα αμυντικής ιατρικής. Γιατί ένα επιχείρημα που προβάλλουν καμιά φορά οι γυναικολόγοι, είναι ότι σε ένα ενδεχόμενο αρνητικό σύμβαμα κατά την εξέλιξη του τοκετού, υπάρχουν στη συνέχεια θέματα αστικής ευθύνης, διώξεων κ.λπ. και με αυτή την έννοια η καισαρική τομή «προφυλάσσει» από τέτοιους κινδύνους.

Νομίζω, λοιπόν, ότι χρειάζεται μια συνολική ενόχωση όλου του πλαισίου και να πειστούν και οι γιατροί ότι όταν τηρούνται συγκεκριμένα πρωτόκολλα, αυτή η επιλογή είναι ασφαλής.

Είναι ενδιαφέρον ότι σε ορισμένες κλινικές του ΕΣΥ που έχουν τηρηθεί όσο είναι δυνατόν ή τέλος πάντων με πρωτοβουλία των διοικήσεων και των ανθρώπων του συστήματος υγείας έχει γίνει προσπάθεια να τηρηθούν τα πρωτόκολλα αυτά, τα ποσοστά των καισαρικών τομών είναι στατιστικά πολύ χαμηλότερα σε σχέση με τον μέσο όρο.

Η προσπάθεια μας, λοιπόν, θα είναι αυτή. Θα προσπαθήσουμε να είναι και ένας δείκτης αξιολόγησης της ποιότητας της φροντίδας στα δημόσια νοσοκομεία και άρα και αξιολόγησης και των διοικήσεων των νοσοκομείων και θα είναι κι ένας στόχος, να υπάρξει μια αισθητή μείωση σε αυτά τα ποσοστά.

Τώρα αναπτύσσεται και ολοκληρώνεται αυτό το σύστημα της διασύνδεσης των διάσπαρτων πληροφοριακών συστημάτων που είχαν τα δημόσια νοσοκομεία μέσω του Βι με το Υπουργείο. Εκεί θα είναι προσβάσιμα τα δεδομένα αυτά και θα γίνει μια προσπάθεια όσο γίνεται καλύτερης αξιοποίησής τους.

Δεν θέλω να λέω μεγάλα λόγια. Θεωρώ ότι είναι σημαντική αυτή η προτεραιότητα. Και στο νομοσχέδιο το οποίο έχουμε βγάλει σε δημόσια διαβούλευση για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, έχουμε βάλει ένα ειδικό άρθρο, το οποίο αναφέρεται συγκεκριμένα στην αναβάθμιση του ρόλου των μαιών ιδιαίτερα στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας με τα δίκτυα μαιευτικής φροντίδας, που νομίζουμε ότι πάει σιγά σιγά να προωθηθεί μια άλλη κουλτούρα λιγότερο ιατροκεντρική, που μπορεί να προωθηθεί αυτή την ιδέα.

Η ιδέα των birth centers είναι προς συζήτηση και νομίζω ότι πρέπει να κρατήσουμε την πρότασή σας για μια πιλοτική εφαρμογή, ώστε να το δούμε πιο συγκεκριμένα αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ενημερώνουμε ότι δεν θα συζητηθούν λόγω απουσίας των αρμόδιων Υπουργών στο εξωτερικό η πρώτη με αριθμό 829/12-5-2017 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου (Α') του Βουλευτή Φλώρινας της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Αντωνιάδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με τη συνολική και όχι τμηματική μετεγκατάσταση της κοινότητας Αγλάδας Νομού Φλώρινας, όπως επίσης και η τέταρτη με αριθμό 841/16-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Β') του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατσώτη προς τον Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, σχετικά με τη λειτουργία του κέντρου υποδοχής προσφύγων στο Λαύριο.

Αμέσως τώρα σειρά έχει η τέταρτη με αριθμό 833/15-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Α') του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λάρισας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την παράταση υποβολής

δηλώσεων σε αγρότες που υπέστησαν ζημιές από τον παγετό στον Δήμο Αγιάς του Νομού Λάρισας.

Κύριε Λαμπρούλη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η ερώτηση αφορά, όπως είπατε κι εσείς κύριε Πρόεδρε, τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν σε δενδροκαλλιέργειες στον Δήμο Αγιάς του Νομού Λάρισας από τον παγετό κατά τη χειμερινή περίοδο, με αποτέλεσμα την καταστροφή σε μερικές περιπτώσεις μέρους καλλιεργήσιμης γης αλλά και σε ορισμένες άλλες περιοχές στον Δήμο Αγιάς υπήρξαν εκτεταμένες καταστροφές στα χωράφια κ.λπ..

Ενώ ο παγετός ανηγγέλθη από τον ΕΛΓΑ και οι αγρότες κλήθηκαν να καταθέσουν δηλώσεις ζημίας, λόγω των διακοπών του Πάσχα αλλά και της υπολειπουμένης των υπηρεσιών, δεν κατέστη εφικτό όλοι οι παραγωγοί που υπέστησαν ζημιές να υποβάλουν έγκαιρα τη δήλωση στον ΕΛΓΑ.

Έτσι, με βάση αυτή την εξέλιξη, οι παραγωγοί ζήτησαν να δοθεί παράταση από τον ΕΛΓΑ, ώστε και να υποβάλουν, βεβαίως, τις δηλώσεις ζημίας, αλλά και από εκεί και πέρα να ξεκινήσει η διαδικασία των εκτιμήσεων και κατ' επέκταση των αποζημιώσεων.

Γίνεται κατανοητό ότι υπάρχει κίνδυνος να μείνουν παραγωγοί εκτός αποζημίωσης με ενδεχόμενη μη ικανοποίηση του αιτήματός για παράταση της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων ζημίας, αλλά και παράλληλα, όπως προείπα, να υπάρξουν και καθυστερήσεις στην εκτίμηση και για τις αποζημιώσεις.

Τα ερωτήματα στον Υπουργό, κύριε Πρόεδρε, είναι αν θα δοθεί όντως αυτή η παράταση στους αγρότες της περιοχής της Αγιάς, προκειμένου να γίνουν δεκτές όλες οι δηλώσεις ζημιάς από όλους τους παραγωγούς, αλλά και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας τόσο της εκτίμησης όσο και των αποζημιώσεων που θα ακολουθήσουν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε συνάδελφε, απαντώ κατευθείαν στο ερώτημά σας, που ουσιαστικά αφορά την παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων, πέραν των δεκαπέντε ημερών που προβλέπονται από τον σχετικό κανονισμό.

Υπάρχει δυνατότητα, εφόσον συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, οι οποίοι βεβαίως αποδεικνύονται με στοιχεία, να μπορεί να δοθεί η δυνατότητα αυτή.

Όμως, τέτοιες περιπτώσεις δεν υπάρχουν. Αυτό που εξετάστηκε από την αρμόδια υπηρεσία ήταν να δοθεί αυτή η δυνατότητα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΓΑ.

Χθες, λοιπόν, συνεδρίασε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΛΓΑ και στην απόφασή του καταλήγει ότι γίνονται δεκτές οι εκπρόθεσμες παρατάσεις των δηλώσεων. Επιπλέον, επειδή υπάρχουν μη-λοπαραγωγοί, ιδιαίτερα στην Αγιά, που δεν έκαναν χρήση του δεκαπενθημέρου των παρατάσεων, δίνουμε λοιπόν και σε αυτούς τη δυνατότητα μέσα σε τρεις εργάσιμες μέρες, ξεκινώντας από σήμερα και τελειώνοντας την Τρίτη, να προσέλθουν στα υποκαταστήματα του ΕΛΓΑ για να υποβάλουν τις σχετικές δηλώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κύριε Λαμπρούλη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Υπουργέ, προφανώς είναι μια θετική εξέλιξη σε ό,τι αφορά αυτό που μόλις είπατε και όντως έτσι ήταν. Δεν είναι θέμα τώρα να διαφωνήσουμε σε αυτό. Απαιτούνταν η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΓΑ, προκειμένου να δοθεί παράταση κ.λπ..

Θα ήθελα να βάλω ένα ερωτηματικό. Δεν ξέρω αν είναι επαρκές το διάστημα των τριών ημερών, όπως είπατε, αν άκουσα καλά. Με ποια λογική; Ανακοινώνετε να προσέλθουν οι αγρότες σε τρεις μέρες. Διατηρώ μια επιφύλαξη. Είναι θετικό, δεν έχουμε κανέναν λόγο να μην το παραδεχθούμε -αλίμονο- αλλά βάζω ένα ερωτηματικό ως προς το διάστημα. Το κλείνω εδώ αυτό.

Επιμένουμε και θα ήθελα να σας ακούσω και στη δευτερολογία σας, επειδή μπαίνει και ως δεύτερο ερώτημα στην ερώτηση, για το χρονοδιάγραμμα. Υπάρχει ένας σχεδιασμός πάντα. Δεν μπορεί ο ΕΛΓΑ να μη γνωρίζει έστω κάποια χρονοδιαγράμματα σε ό,τι αφορά και το ζήτημα των εκτιμήσεων και τότε αυτές είτε θα ξεκινήσουν και ενδεχομένως να ολοκληρωθούν, με βάση και την εκεί περιοχή, αλλά και το ζήτημα των αποζημιώσεων.

Διότι η ίδια περιοχή που επλήγη φέτος, ο Δήμος Αγιάς, επλήγη και πέρσι από τον παγετό, δηλαδή το 2016 και όχι μόνο εκεί, αλλά και ο Τύρναβος και άλλες ενδεχομένως περιοχές στη χώρα. Όμως, δεν πήραν αποζημιώσεις και δεν πήραν αποζημιώσεις -θα το εξηγήσω- διότι δεν αναγνωρίστηκε ως ζημιόγONO αίτιο ο παγετός. Ο παγετός, δηλαδή, μπήκε στη δεύτερη ή στην τρίτη κατηγορία ζημιόγONων αιτιών με βάση τις εκτιμήσεις. Εκτιμήθηκαν, λοιπόν, άλλα ζητήματα.

Γι' αυτό επιμένουμε πολλές φορές και σε άλλες ερωτήσεις, όπως νομίζω και άλλοι Βουλευτές, στο ζήτημα των αποζημιώσεων -και το τονίζω αυτό- που έχει να κάνει βεβαίως με το εισόδημα των αγροτών, την αγωνία που βιώνει αυτήν τη στιγμή αυτή η κατηγορία των δενδροκαλλιεργητών στην περιοχή της Αγιάς, αλλά και άλλοι αγρότες που απασχολούνται σε διάφορες καλλιέργειες, στο τι συμβαίνει στο σύνολο με τη λειτουργία του ΕΛΓΑ, που αφορά όχι μόνο τις εκτιμήσεις, την έγκαιρη -να το πω έτσι- διαδικασία των εκτιμήσεων, αλλά και των αποζημιώσεων, με βάση βεβαίως τις εκτιμήσεις στο 100% των ζημιών, στο σύνολο της ζημιάς, αλλά και για το σύνολο των ζημιόγONων αιτιών, τα οποία ο ΕΛΓΑ δεν καλύπτει και το γνωρίζετε αυτό.

Είναι ένα ζήτημα που το αναδεικνύουν και το διεκδικούν και οι αγρότες, τι ΕΛΓΑ χρειάζονται. Εμείς, ως Κομμουνιστικό Κόμμα, λέμε ότι χρειάζονται έναν οργανισμό κρατικό, με την ανάλογη στελέχωση σε επιστημονικό προσωπικό, εξειδικευμένο ενδεχομένως, που απαιτείται πολύ δε περισσότερο με κρατική χρηματοδότηση που θα αποζημιώνει τους αγρότες.

Διότι, δείτε, δεν είναι και ό,τι καλύτερο αυτή την περίοδο και το γνωρίζετε καλά, όλοι το γνωρίζουμε σε αυτή την Αίθουσα και πολύ περισσότερο αυτοί που το βιώνουν, ότι και οι αγρότες ειδικά αν θέλετε και της περιοχής αυτής, γιατί δεν είναι μεγάλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις, είναι μικροί κλήροι -να το πω έτσι- η περιοχή της Αγιάς. Πληττονται από τη συνολικότερη πολιτική, με τις φορολογίες, με τα χαράτσια που πληρώνουν.

Επίσης, δείτε για τον ΕΛΓΑ. Ως προς τον ΕΛΓΑ, από το 2011 -αν κάνω λάθος, από το 2012- έχει ανασταλεί, έχει σταματήσει, να το πω έτσι, η κρατική χρηματοδότηση. Ως προς το μέρος που αναλογεί στο Ταμείο, να το πω έτσι, στη χρηματοδότηση του ΕΛΓΑ, το κράτος δεν έχει δώσει ούτε 1 ευρώ. Είναι έτσι ή δεν είναι; Οι αγρότες συνεχίζουν και πληρώνουν, βεβαίως.

Αυξήθηκαν κίOλας οι εισφορές τους. Πώς θα λυθούν αυτά τα ζητήματα;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αντιπροέδρου)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος.

Ανοίξαμε την κουβέντα με αφορμή και άλλες επίκαιρες ερωτήσεις, κύριε Υπουργέ, από το 2015 και εντεύθεν. Για παράδειγμα, για τον ΕΛΓΑ είχατε πει: «Σκεφτόμαστε να αναπροσαρμόσουμε, να δούμε, θα αλλάξουμε το καθεστώς, θα αλλάξουμε τον κανονισμό, θα τον ενισχύσουμε, ή, τέλος πάντων, θα βάλουμε μέσα καινούργια ζημιόγONα αίτια, αίτια τα οποία δεν αποζημιώνουν τώρα τους αγρότες από τις καταστροφές στην παραγωγή τους.»

Έτσι, λοιπόν, αναδεικνύονται μια σειρά από ζητήματα. Οι αγρότες, βεβαίως, είναι σε απόγνωση με όλη την κατάσταση την οικονομική που βιώνουν. Κοιτάξτε! Δάνεια τρέχουν. Υποχρεώσεις τρέχουν. Δεν χρειάζεται να τα λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Άρα, ίσως θα πρέπει το Υπουργείο, η πολιτική ηγεσία, η Κυβέρνηση να δει και τέτοια ζητήματα διευκόλυνσης αύριο, μεθαύριο, από τη στιγμή που δεν θα αποζημιωθούν από τον ΕΛΓΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Βέβαια, κύριε συνάδελφε, βρήκατε την ευκαιρία να κάνετε έναν γενικότερο κοινοβουλευτικό έλεγχο και στη λειτουργία του ΕΛΓΑ και στα προβλήματα του αγροτικού χώρου.

Η ερώτησή σας ήταν συγκεκριμένη: παράταση. Από την ώρα, λοιπόν, που έγινε η αναγγελία των συγκεκριμένων ζημιών, έγιναν οι επισημάνσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες και κατέληξαν στο ότι στη συγκεκριμένη περιοχή τη συγκεκριμένη περίοδο υπήρξε ζημία από τον παγετό.

Άρα, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες έπρεπε -και το ξέρουν και ενημερώθηκαν- να υποβάλουν τις σχετικές δηλώσεις. Μεσολάβησαν και αυτά που λέτε εσείς και άλλα γεγονότα, τα οποία δεν τους επέτρεψαν να υποβάλουν τις δηλώσεις, τις συγκεκριμένες δεκαπέντε ημέρες. Μπορούσαν, σύμφωνα με τον κανονισμό του ΕΛΓΑ, άλλες δεκαπέντε ημέρες αργότερα -το ήξεραν αυτό, τους το είχαν πει οι εκτιμητές- και υπέβαλαν τις δηλώσεις.

Εμείς, λοιπόν, με την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, καλύψαμε και τις δεκαπέντε ημέρες και πήγαμε και πιο πέρα, γνωρίζοντας ότι υπάρχουν μερικές περιπτώσεις, ιδιαίτερα στην Αγιά, μηλοπαραγωγών. Μη μου λέτε τώρα ότι δεν μπορούν οι μηλοπαραγωγοί Αγιάς μέσα σε δύο, σε τρεις ημέρες να πάνε να κάνουν τη δήλωσή τους. Να πάνε και νομίζω πως θα καλυφθούν όλοι.

Τώρα, από εκεί και πέρα, στα θέματα πληρωμών που βάλατε, πως πληρώνονται και τα λοιπά, εγώ θα σας πω ένα πράγμα. Ο ΕΛΓΑ είναι ένα ταμείο το οποίο λειτουργεί ανταποδοτικά. Άρα, όσοι είναι ασφαλισμένοι θα πάρουν τις αντίστοιχες αποζημιώσεις που προβλέπονται, με βάση τον ασφαλιστικό κίνδυνο.

Έχουμε επιταχύνει πάρα πολύ τις διαδικασίες. Εκεί που οι προηγούμενες κυβερνήσεις παλαιότερα πλήρωναν σε δώδεκα και δεκατρείς μήνες, έχουμε φτάσει στο εξάμηνο, στο επτάμηνο. Είναι μερικές διαδικασίες που όσο και να τις συντομεύσουμε, πρέπει να γίνουν και έχουν έναν συγκεκριμένο χρόνο.

Άρα, όσοι είναι ασφαλισμένοι θα πληρωθούν μέσα από αυτή τη διαδικασία. Όσοι δεν είναι ασφαλισμένοι, αν οφείλουν ασφάλιστρο, θα το δούμε με μια ρύθμιση εντός της καλλιεργητικής περιόδου που διανύουμε, για να τους καλύψουμε. Αν και πάλι δεν καλυφθούν από αυτή τη διαδικασία, το μόνο που μένει στους αγρότες είναι το γνωστό, είναι ο φάκελος ΠΣΕΑ, τον οποίο συντάσσουμε σε όλες αυτές τις περιπτώσεις. Έχει τους χρόνους τους, διότι απαιτεί και τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και ταυτόχρονα τη δυνατότητα από πλευράς του κρατικού προϋπολογισμού να καλύψει τα συγκεκριμένα ποσά.

Να είχαμε τον χρόνο να κουβεντιάζαμε όση ώρα θέλατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Ευχαριστούμε.

Η τρίτη με αριθμό 832/15-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Α') του Βουλευτή Ηρακλείου της Δημοκρατικής Συμπαρατάξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «στον αέρα εκατοντάδες έργα δήμων και περιφερειών όλης της χώρας λόγω ασάφειας του ν.4412/16», δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητάς.

Ήρθε η ώρα να συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 836/15-5-2017 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου (Β') της Βουλευτού Σερρών της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινής Αραμπατζή προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τα προβλήματα μη ομαλής καρποφορίας οπωροφόρων δέντρων σε περιοχές της βόρειας Ελλάδας.

Κυρία Αραμπατζή, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, όπως γνωρίζετε, οι απότομες αλλαγές στα καιρικά φαινόμενα στην Ελλάδα, με τις ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες το φθινόπωρο του 2016 και τις ιδιαίτερα χαμηλές τον Ιανουάριο του 2017, επέδρασαν αρνητικά στον ετήσιο βιολογικό κύκλο τόσο των δενδρώδων καλλιεργειών όσο βεβαίως, και των χειμερινών καλλιεργειών, όπως σιτηρά, ελαιοκράμβη.

Ειδικότερα στις δενδρώδεις καλλιέργειες, αμυγδαλιές και ελιές, λόγω της παγωνιάς, προκλήθηκαν μεγάλα προβλήματα στο στάδιο μεταξύ ανθοφορίας και της καρποδέσης, με αποτέλεσμα οι παραγωγοί να βρίσκονται μπροστά σε ένα δυσεξήγητο φαινόμενο ανθρώπινης και ανθρώπινης την ίδια στιγμή και μη σχημα-

τισμένων ή μάλλον μικροσχηματισμένων καρπιδίων και, βεβαίως, να διαπιστώνουν με λύπη τους ότι η παραγωγή τους αναμένεται να είναι δραματικά μειωμένη.

Στις χειμερινές δε καλλιέργειες και στην ελαιοκράμβη πρωτοφανή σε πολλές περιοχές χειμερινή ανομβρία είχε ως αποτέλεσμα το πολύ, βεβαίως, όψιμο φύτρωμα των συγκεκριμένων σιτηρών, πρόβλημα που επιδεινώθηκε από την εκτεταμένη ξηρασία του Απριλίου, που άφησε τα φυτά καχεκτικά και πρόωρα ξεσταχασμένα. Αποτέλεσμα η σημερινή εικόνα των καλλιεργειών να είναι εντελώς απογοητευτική.

Για «μαύρα γραμμένα» κάνουν λόγο οι παραγωγοί, κύριε Υπουργέ, με ζημιές τόσο για τον Νομό Σερρών, της τάξης του 70% σε ό,τι αφορά τις δενδρώδεις καλλιέργειες και της τάξης το 50% σε ό,τι αφορά τα σιτηρά. Βεβαίως, παρόμοια, δυστυχώς, δραματική κατάσταση σημειώνεται και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας: Ορεστιάδα, Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική, βεβαίως Λάρισα, Αιτωλοακαρνανία, Γρεβενά, Εύβοια, καθιστώντας ασύμφορο τον αλωνισμό στην πλειοψηφία των χωραφιών, όταν χρειάζονται 15 ευρώ το στρέμμα, το κόστος αλωνισμού για να βγάλουν μόλις πενήντα κιλά ανά στρέμμα. Κύριε Υπουργέ, δεν είναι λίγοι οι παραγωγοί που στην απελπισία τους αλωνίζουν χλωρά τα στάρια τους.

Οι μέχρι τώρα διαπιστώσεις των εκτιμητών του ΕΛΓΑ, κύριε Υπουργέ, αναγνωρίζουν ότι η ζημία δεν οφείλεται, βεβαίως, σε κάποια αστοχία των παραγωγών, αλλά είναι όντως αποτέλεσμα των καιρικών μεταβολών, οι οποίες ανέτρεψαν τον ομαλό κύκλο των καλλιεργειών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΥΚΟΥΔΗΣ**)

Με δεδομένο, λοιπόν, ότι εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής τέτοια δυσμενή φαινόμενα γίνονται όλο και εντονότερα και επηρεάζουν δραματικά την απόδοση ή οδηγούν και στην πλήρη απομείωση ολόκληρης σοδειάς, που δεν αποζημιώνονται με τη συμβατική διαδικασία του ΕΛΓΑ, γιατί παρατηρούνται εκτός ασφαλιστικής περιόδου κάλυψης του κινδύνου, ερωτώ, κύριε Υπουργέ: Θα συγκροτήσει το Υπουργείο σας, σύμφωνα με το άρθρο 71 του ν.4235/14, το οποίο ορίζει τα σχετικά με τις αποζημιώσεις για ακαρπία ή καρπόπτωση, την ειδική επιστημονική αυτή επιτροπή του άρθρου, προκειμένου να τεκμηριώσει ότι το ζημιόγονο φαινόμενο οφείλεται στις ιδιαίτερες αυτές δυσμενείς καιρικές συνθήκες κατά την καρπόδεση, ώστε οι πληγέντες να λάβουν ενίσχυση σύννομα, βεβαίως, με τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κυρία Αραμπατζή, έχετε και δεύτερολογία.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Έχω τελειώσει, κύριε Πρόεδρε.

Επίσης, ερωτάσθε εάν διερευνάτε, εν πάση περιπτώσει, τη δυνατότητα για κάποια άλλη στοχευμένη ενίσχυση από de minimis ή κάποια άλλα μέτρα για την απώλεια εισοδήματος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κυρία συνάδελφε, όπως και εσείς γνωρίζετε το φαινόμενο της ακαρπίας, δηλαδή αυτό που λέμε «κακή καρπόδεση», που μπορεί να οφείλεται σε ένα σωρό δυσμενών καιρικών φαινομένων, φυσιολογίας του δέντρου, μη σωστής γονιμοποίησης, είναι μια ζημία, η οποία δεν μπορεί να αποζημιωθεί από τον ΕΛΓΑ, γιατί δεν είναι ενταγμένη στον κανονισμό ασφάλισης του ΕΛΓΑ. Άρα, λοιπόν, για να ενταχθεί ένας κίνδυνος στον ΕΛΓΑ, το ξέρετε ότι χρειάζεται να διενεργηθεί μια επιστημονική μελέτη, μια αναλογιστική, να γίνει μια επιτροπή, να εκδοθεί μια κοινή απόφαση, διαδικασίες οι οποίες τουλάχιστον αυτή την ώρα δεν μπορούν να ολοκληρωθούν για να καλύψουν τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Εμείς, επιπλέον αναφέρατε και εσείς πριν από λίγο ότι, εάν κάנוμε αυτή την επιτροπή κ.λπ., πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ένα πράγμα, ότι αυτή η επιτροπή μπορεί να συσταθεί, αφού έχει υπάρξει προηγούμενα σχετική αναλογιστική μελέτη για να μπορέσει να εφαρμοστεί η συγκεκριμένη περίπτωση. Και το ξέρετε ότι μέχρι χτες, προχθές, δεν υπήρχε καμία κίνηση προς την κατεύθυνση συγκρότησης της συγκεκριμένης επιτροπής, για να κα-

ταλήξει. Αντίθετα, εμείς ήδη έχουμε συγκροτήσει επιτροπή η οποία έχει ξεκινήσει τη διαδικασία ανάδειξης της συγκεκριμένης αναλογιστικής μελέτης. Άρα, λοιπόν, αυτές οι ζημιές μπορούν να ενταχθούν σήμερα μόνο μέσα στη διαδικασία τη γνωστή ως ΠΣΕΑ -είναι κρατικές ενισχύσεις με τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής- μια διαδικασία η οποία και σε αυτή την περίπτωση θα γίνει.

Επειδή αναφερθήκατε σε ένα θέμα, που πραγματικά απασχολεί και την Ευρωπαϊκή Ένωση και εμάς, τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής πάνω σε τέτοια φαινόμενα, θέλω να σας αναφέρω ότι έχει ήδη διεξαχθεί πολλές φορές σχετική συζήτηση σε επίπεδο Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας για τις επιπτώσεις που υπάρχουν. Όμως, καταλαβαίνετε ότι μέχρι να ολοκληρωθεί μια διαδικασία, η οποία θα καταλήξει και σε ενισχύσεις από τις συγκεκριμένες ζημιές, οι χρόνοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη λειτουργία τέτοιων περιπτώσεων δεν είναι πάρα πολύ γρήγοροι. Αποτελεί ανάγκη αυτή την ώρα στο σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υπάρξει μια τέτοια προσέγγιση.

Στα υπόλοιπα θα αναφερθώ στη δευτερολογία μου, ιδιαίτερα για το μέτρο 5.1 στο οποίο αναφέρατε. Πραγματικά επιχειρήσατε να κάνετε κάτι, αλλά κρεμάσατε έναν χώρο χωρίς να τελειώσετε μια διαδικασία, η οποία όμως δεν είναι καθόλου απίθανο να οδηγούσε και τη γεωργική ασφάλιση στον ιδιωτικό τομέα. Στη δευτερολογία μου θα σας πω περισσότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρία Αραμπατζή, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι η καρπόπτωση, η ακαρπία, δεν είναι ενταγμένη στο ισχύον ασφαλιστικό καθεστώς του ΕΛΓΑ. Παρ' όλα αυτά θα γνωρίζετε, βεβαίως, ότι με τον ν.4235/2014, άρθρο 71, προβλέφθηκαν αυτά για την αποζημίωση των παραγωγών, οι οποίοι υφίστανται αυτές τις απώλειες εισοδήματος λόγω ακαρπίας, λόγω κλιματικής αλλαγής, λόγω όλων αυτών των επισυμβαινόντων.

Επειδή αναφερθήκατε στην αναλογιστική μελέτη, να σας πω ότι σύμφωνα με απάντηση του τότε Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, στις 25 Απριλίου 2014, κύριε Υπουργέ, αμέσως μετά τη σχετική ψήφιση της εν λόγω τροπολογίας, βλέπω και διαβάζω -θα το καταθέσω στα Πρακτικά- ότι με απόφαση του ΕΛΓΑ τότε, τον Απρίλιο του 2014, διενεργείται ήδη από το 2014 διαγωνισμός για την εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης, στην οποία περιλαμβάνεται η δυνατότητα, κ.λπ.. Και αναρωτιέμαι: Από το 2014, με ψηφισμένο και έτοιμο νομοθετικό καθεστώς, ακόμη αυτή η αναλογιστική μελέτη μένει στα συρτάρια, με αποτέλεσμα οι παραγωγοί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο το οποίο θα είχαν στα χέρια τους να μην μπορούν να το αξιοποιήσουν;

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Φωτεινή Αραμπατζή καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίσης, κύριε Υπουργέ, σας ρώτησα στην πρωτολογία μου, εκτός από τη δυνατότητα συγκρότησης της εν λόγω επιτροπής για την ακαρπία ή για τις κρατικές οικονομικές ενισχύσεις που, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, και αν ακόμα τεκμηριωθεί, θα πρέπει, βεβαίως, μετά να υπάρχει ο αναγκαίος εθνικός προϋπολογισμός για να αποζημιωθούν οι συγκεκριμένοι άνθρωποι, σας ρώτησα αν υπάρχει άλλη δυνατότητα αποζημίωσής τους, για παράδειγμα, οι αποζημιώσεις ήσσονος σημασίας de minimis. Δεν μου απαντήσατε.

Και το ρωτώ, κύριε Υπουργέ, γιατί με χαρά διαπίστωσα ότι στις 22-2-2017 βγάλατε απόφαση για τους κτηνοτρόφους της Κύμης Ευβοίας, οι οποίοι υπέστησαν εκεί μια φοβερή καταστροφή λόγω των παγετών, ύψους 220.000 ευρώ. Για την Κύμη Ευβοίας που συμπτωματικά -και δεν υπονοώ, βεβαίως, τίποτα- είναι η εκλογική σας περιφέρεια, ούτε ένα μήνα μετά από την επίσκεψή σας και τις σχετικές σας δηλώσεις στις 19 Ιανουαρίου, αμέσως στις 22 Φεβρουαρίου βγάλατε την απόφαση για 220.000 ευρώ, για την αποζημίωση αυτών των ανθρώπων.

Και επειδή αναφερθήκατε, κύριε Υπουργέ, στα διαλαμβανόμενα

σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήθελα να ρωτήσω: Το Συμβούλιο Υπουργών του Λουξεμβούργου συνεδριάζει τον επόμενο μήνα, με δεδομένο ότι και άλλα κράτη-μέλη υφίστανται ανάλογα προβλήματα -η Γαλλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία- για την ξηρασία των σιτηρών, εννοώ. Έχετε αποφασίσει να κάνετε κάποια συντονισμένη και συντεταγμένη προσπάθεια, προκειμένου να διεκδικήσετε από κοινοτικούς πόρους χρήματα για την απώλεια εισοδήματος αυτών των ανθρώπων, για παράδειγμα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλληλεγγύης, κύριε Υπουργέ; Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, όταν υπάρχουν επιχειρηματολογημένοι και με στοιχεία φάκελοι από πλευράς κράτους-μέλους, δίνουν τη δυνατότητα αντιμετώπισης τέτοιων κρίσεων, όπως έγινε πρόσφατα.

Σας θυμίζω -έχω κάνει και σχετική ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων και δεν μου έχετε απαντήσει από τον Απρίλιο του συγκεκριμένου έτους- ότι μόλις στις 3 Απριλίου του 2017 το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε εκταμίευση 71 εκατομμυρίων ευρώ για τέτοιες καταστροφές, που υπέστησαν χώρες, όπως η Μεγάλη Βρετανία, η Κύπρος και η Πορτογαλία και δυστυχώς, η χώρα μας, κύριε Υπουργέ, είναι κι εδώ απ' έξω. Θα σας θυμίσω τις μεγάλες καταστροφές που είχαν υποστεί και στη δική μου περιφέρεια -την είχατε επισκεφτεί τότε, κύριε Υπουργέ- από τις πλημμύρες και τις καταστροφές και θα μπορούσαν τέτοια κοινοτικά χρηματοδοτικά εργαλεία να λειτουργήσουν ανακουφιστικά.

Σας ρωτώ, λοιπόν, αν θα υπάρξει κάποια συντονισμένη προσπάθειά σας στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιουνίου, σε συνδυασμό με τα άλλα κράτη-μέλη, που αντιμετωπίζουν, επαναλαμβάνω, ανάλογα προβλήματα.

Μιας και αναφερθήκατε στα μέτρα 5 και 17, θέλω να μου πείτε τι γίνεται με την προκήρυξη των συγκεκριμένων μέτρων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κυρία συνάδελφε, εδώ δεν μπορούμε να πούμε ότι στις περιπτώσεις αυτών των ζημιών έχουμε τουλάχιστον 30% και πάνω, για να μπορέσουμε να τις εντάξουμε και εσείς τώρα μου λέτε να τις εντάξουμε στο Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου χρειάζονται, όχι μόνο διαδικασίες, αλλά κυρίως και ζημιές, οι οποίες ξεπερνάν το 3% του ΑΕΠ. Δεν υπάρχει καμμία δυνατότητα, όπως το αντιλαμβάνεστε, να τεκμηριώσουμε τέτοιες ζημιές, εξαιτίας της ακαρπίας, που συνέβη στη συγκεκριμένη περιοχή.

Επειδή όμως, κάνατε...

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Σε όλη την Ελλάδα έχει σιτηρά, δεν είναι μόνο στη συγκεκριμένη περιοχή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας παρακαλώ.

Κάνετε μια απορία, θα την πω. Δεν θέλω να πω περισσότερα. Το περσινό καλοκαίρι η κτηνοτροφία της χώρας μας υπέστη ζημιές, εξαιτίας των πυρκαγιών σε όλη την Ελλάδα. Και τι κάναμε; Καταφέραμε να διασφαλίσουμε ένα ποσό 220.000 ευρώ, για να δώσουμε στους κτηνοτρόφους να πάρουν ζωτοτροφές...

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Και ορθώς, σας είπα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): γιατί δεν είχαν για τα κοπάδια τους.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Μπράβο, σας είπα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Και ξέρετε, από αυτά, ανάθεμα κι αν πήγαν 3.000-4.000-5.000 σε πέντε κτηνοτρόφους στην Εύβοια!

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Πολύ καλά κάνατε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Και έρχεστε εδώ τώρα και ανάγετε ένα τέτοιο θέμα σε μείζον ζήτημα. Πραγματικά, δεν έχω να πω τίποτα άλλο.

Σας λέω, πέραν αυτών, ότι πάλι ετοιμαζόμαστε να ενισχύσουμε τους κτηνοτρόφους, οι οποίοι τον χειμώνα, που μας πέρασε, είχαν μεγάλη καταστροφή, αποκλείστηκαν κοπάδια, είχαν απώλειες. Δεν είναι στην ίδια κατάσταση η συγκεκριμένη περίπτωση, με τις ζημιές από ακαρπία. Η ακαρπία είναι ένα φαινόμενο, που υπάρχει, στη χώρα μας ιδιαίτερα. Δεν είναι μόνο οι συγκεκριμέ-

νες δενδρώδεις καλλιέργειες. Η ελαιοκαλλιέργεια υποφέρει κάθε χρόνο, αλλά είναι ένα θέμα το οποίο, βεβαίως, από κρατικές ενισχύσεις δεν μπορούμε να το καλύψουμε. Δεν γνωρίζετε ποια είναι η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας; Όλοι το γνωρίζουμε. Γι' αυτό, βλέπετε κάνουμε διαδικασίες, σπρώχνουμε τα πράγματα. Και ποιος σας είπε εσάς ότι από αυτά τα χρήματα, που εγκρίθηκαν δεν πήραμε κι εμείς 1,7 –τόσο μας αντιστοιχούσε- και το δώσαμε πάλι στους κτηνοτρόφους των κυκλαδτικών νησιών;

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Αυτά ήταν για την κρίση της αγοράς γάλακτος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, μη νομίζετε ότι μας ξεφεύγει οποιαδήποτε διαδικασία γίνεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απλώς λειτούργουμε κι εμείς μέσα από υποχρεώσεις, που απορρέουν, εξαιτίας της συμμετοχής μας. Υπάρχει η Κοινή Αγροτική Πολιτική, υπάρχουν κανονισμοί. Δεν μπορούμε να τους παραβιάσουμε. Ακόμα και να είχαμε χρήματα να δώσουμε, ξεχνάτε ότι η χώρα είχε κληθεί να πληρώσει τα πακέτα Χατζηγάκη, τα πακέτα των συνεταιρισμών και όλα αυτά τα πρόστιμα και τους καταλογισμούς και δεν θα μπορούσε σε μια τέτοια διαδικασία ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Δεν το συνηθίζουμε αυτό.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Για ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, για να μη δοθούν στρεβλές εντυπώσεις.

Είπατε για μία –φεύγει ο Υπουργός, δεν πειράζει, εγώ θέλω να καταγραφεί στα Πρακτικά- απορία. Επαναλαμβάνω ότι είπα, ορθώς έκανε και έδωσε de minimis στη συγκεκριμένη περιοχή και χρησιμοποιήστε αυτό το παράδειγμα ως οδοδείκτη, για ανάλογες πολιτικές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε πολύ.

Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 846/16-5-2017 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου (Β') του Ανεξάρτητου Βουλευτή Αχαΐας κ. Νικολάου Νικολόπουλου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με θέμα τροπολογία σκάνδαλο για τους τραπεζίτες.

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υπουργός κ. Σταύρος Κοντονής.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι ειλικρινά, γιατί σήμερα είναι εδώ ο Υπουργός, παρ'ότι μόλις χθες ψηφίστηκε το άρθρο, για το οποίο πολλά ακούστηκαν μέσα στην Αίθουσα, αλλά και έξω από την Αίθουσα, βαρύτατοι χαρακτηρισμοί από την Ένωση Εισαγγελέων, αλλά και από τους απλούς πολίτες. Χαίρομαι, λέω, και τον ευχαριστώ. Τιμά και εκείνον και κατόπιν τη διαδικασία ότι είναι σήμερα εδώ.

Κύριε Υπουργέ, βέβαια τούτο δεν σας απαλλάσσει από ό,τι μπορεί να προκύψει –μακάρι να μην προκύψει- από τούδε και στο εξής, μετά την ψήφιση αυτού. Είχα την τύχη να είμαι μέλος της εξεταστικής επιτροπής. Μα, προπαντός είχα την τύχη να βρίσκομαι σε αυτήν την Αίθουσα το 1989, με την ψήφο των Αchaίων και να έχω καταθέσει πλήθος ερωτήσεων, όπως το ίδιο κάνω και σε σας, γύρω από πολλά ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, που διαλάθουν, ενδεχομένως, της προσοχής της δικαιοσύνης ή ακόμα και παραδικαστικών κυκλωμάτων –αν δείτε αυτή, που σήμερα σας κατέθεσα- που άλλωστε πολλές φορές –η δίκη Γιοσάκη τώρα διενεργείται- υπήρχαν, υπάρχουν και μακάρι το κακό να περιοριστεί.

Αντί εμείς να γίνουμε αυστηρότεροι, ήλθαμε χθες –εγώ δεν ψηφισα, παρά μόνον τα αντίμετρα και τα αφορούντα τους αγρότες και την μη φορολογική απαλλαγή των Βουλευτών- να ψηφίσουμε ένα άρθρο, που εγείρει πολύ σοβαρά ηθικά, ίσως και νομικά, ζητήματα, κύριε Υπουργέ. Είμαι σίγουρος ότι έχετε ακούσει την επιχειρηματολογία. Δεν είμαι σίγουρος κατά πόσον πιστεύετε βαθιά μέσα σας ότι θα υπηρετηθεί αυτό, που είπε χθες ο Πρωθυπουργός από το Βήμα της Βουλής, αλλά και πάλιν και πολλάκις το έχει πει, αυτό δηλαδή που θέλει ο ελληνικός λαός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομι-

λίας του κυρίου Βουλευτή)

Ποιο; Όσοι «έβαλαν το χέρι στο μέλι» και κυρίως –άκου τώρα- ασυλία ή ειδική μεταχείριση στους τραπεζίτες! Θεέ και Κύριε! Λέει, λοιπόν, ότι αν κατά τον εξωδικαστικό συμβιβασμό υπήρξαν καταγγελίες, βγάζει μάτι εις την αναδιάρθρωση.

Στην εξεταστική επιτροπή, κύριε Πρόεδρε, θα θυμάστε, είδαμε τις αναδιարθρώσεις, που έγιναν στους νταβατζήδες της ενημέρωσης, οι οποίοι τώρα δικάζονται. Τώρα, τώρα, τώρα! Γιατί, με όρους –που και η πλειοψηφία έλεγε- που μόνο στα θαλασσοδάνεια κανέναν συναντά, αυτοί που έχουν τα λεφτά τους έξω, στους φορολογικούς παραδείσους, δεν γυρίζουν τώρα πίσω τα λεφτά. Λέει «Α, όχι. Από εδώ και πέρα, θα πρέπει να ρωτήσουμε και τον κ. Στουρνάρα. Θα πρέπει να ρωτήσουμε την Τράπεζα της Ελλάδος. Θα κάνουμε κι ένα όργανο τέτοιο και ένα άλλο». Άκου τώρα! Γιατί; Γιατί υπάρχει, λέει, ενδεχόμενο να έχουμε αυθαίρετες διώξεις. Και ποιους πρέπει να προστατέψουμε; Τους ταπεινούς; Τους απλούς; Όχι. Πιθανόν τον κ. Πανταλάκη. Τρεις φορές υπόδικος ο κ. Πανταλάκης, αλλά είναι εκλεκτός του κ. Στουρνάρα και μένει Διοικητής της Τράπεζας της Αττικής.

Προχτές, κύριε Πρόεδρε, πούλησε τα κόκκινα δάνεια, τα επιχειρηματικά, της Τράπεζας της Αττικής, κύριε Υπουργέ μου, 1 δισεκατομμύριο 600 εκατομμύρια. Πούλαγε 100 εκατομμύρια και έπαιρνε 8 εκατομμύρια 600 χιλιάδες. Ωραία, δεν μας τα δίνει και εμάς να τα αγοράσουμε έτσι; Το δάνειο το δικό μας; Αυτοί, λοιπόν, τέρμα τώρα. Το κάνουν για το καλό, λέει. Και αφού το κάνουν για το καλό μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτά κύριε Πρόεδρε. Δεν θα σας φέρω σε δύσκολη θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε Νικολόπουλε. Ο κύριος Υπουργός, έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κύριος Υπουργός, λοιπόν, είναι έγκριτος νομικός. Τι καλείται να κάνει τώρα; Να ξεψηφίσουμε; Όχι. Να μας δώσει περισσότερες εξηγήσεις. Τον ευχαριστώ και πάλι, που είναι σήμερα εδώ, αλλά δεν παρακαλώ πάρα πολύ. Μπορεί εδώ να μην είμαστε όλοι δικηγόροι, όπως ο ομλών, κύριε Υπουργέ. Άλλωστε μπορεί κάποιος να γίνει Βουλευτής και να μην έχει τελειώσει το δημοτικό σχολείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Νικολόπουλε, είστε στα πέντε λεπτά. Σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Έχω λόγο.

Κύριε Υπουργέ, ελπίζω η σημερινή σας απάντηση να μην είναι σαν ορισμένες, που ενδεχομένως ούτε καν βλέπετε. Γιατί, λέει, ρωτάτε αυτό; Ρωτάμε, κύριε Υπουργέ, γιατί νομίζουμε ότι το να διαβιβάζετε στην εισαγγελία τέτοιες περιπτώσεις, σαν τη σημερινή ερώτηση που καταθέτω, σαν την προχθεσινή, ότι υπήρχε, λέει, διπλός πάτος και δίναμε λεφτά σε Υπουργούς και έλεγε όνομα ο μάρτυρας στη δίκη του Καρούζου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μου λέγανε «εμείς δεν επεμβαίνουμε».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Μάλιστα. Εντάξει, κύριε συνάδελφε. Διατυπώθηκε η ερώτησή σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αλλά, να το στείλετε στον εισαγγελέα εσείς και να το πείτε. Γιατί εκείνος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Υπουργέ, πάρτε τον λόγο, γιατί πρέπει να ολοκληρώσουμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τώρα έρχομαι από τον εισαγγελέα για τον κ. Ράντο, κύριε Υπουργέ. Τώρα, πριν δέκα λεπτά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Και δεν μου απαντήσατε. Τι είπε το πόρισμα του Συμβουλίου της Επικρατείας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε συνάδελφε, είμαστε στα έξι λεπτά. Τα ακούσαμε!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έπρεπε να καλέσει εσάς, όχι εμένα. Εγώ εσάς ρώτησα. Αλλά ο εισαγγελέας κάλεσε εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Υπουργέ, εάν δεν ξεκινήσετε, δεν θα σταματήσουμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας

και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Θα μείνω στο πλαίσιο της ερώτησης. Ζητήματα, τα οποία ανέφερε ο κ. Νικολόπουλος, άσχετα με την ερώτηση, είμαι στη διάθεσή μου ανά πάσα ώρα και στιγμή να του απαντήσω. Θέλω να σας ευχαριστήσω και εγώ για την ερώτηση που κάνατε σήμερα, διότι στο στενό πλαίσιο του χρόνου, που είχα στη διάθεσή μου, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου που ψηφίσαμε χθες, έδωσα βεβαίως, εκείνες τις απαραίτητες διευκρινίσεις, αλλά νομίζω ότι σήμερα μπορούν να διευκρινιστούν τα ζητήματα ακόμα περισσότερο.

Κύριε συνάδελφε, δεν υπάρχει κανένα ακαταδίωκτο. Ξέρετε ότι το Σύνταγμα μας στο άρθρο 20 προβλέπει τη διαδικασία της έννομης προστασίας του δικαιώματος του κάθε πολίτη να προσφύγει ενώπιον της δικαιοσύνης, προσθέτοντας τη φράση «όπως ο νόμος ορίζει». Πάνω σε αυτήν τη φράση, εξειδικεύεται και στους κώδικες, ιδίως στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στην κείμενη νομοθεσία, η διαδικασία άσκησης ποινικής δίωξης. Πάρα πολλοί νόμοι υπάρχουν, που προβλέπουν προηγούμενη αίτηση της αρχής για την κίνηση της ποινικής δίωξης ως αυτό που λέμε εμείς οι νομικοί «εξωτερικό όρο του αξιόποινου».

Δεν θα αναφερθώ στις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, που άπτονται της διεθνούς θέσεως της χώρας. Αναφέρομαι σε τρεις νόμους, τους οποίους γνωρίζετε πολύ καλά ως έμπειρος κοινοβουλευτικός. Υπάρχει νόμος, ο οποίος προβλέπει ότι για φορολογικές υποθέσεις πρέπει να υπάρχει αίτηση του προϊσταμένου της ΔΟΥ προς τον αρμόδιο εισαγγελέα, για να κινηθεί η ποινική διαδικασία. Υπάρχει η νομοθετική ρύθμιση, που λέει ότι πρέπει να υπάρχει αίτηση του επόπτη εργασίας για αδικήματα σχετικά με την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας για την κίνηση της ποινικής δίωξης. Υπάρχει νόμος, που επίσης αναφέρει ότι πρέπει να υπάρχει αίτηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προς τον εισαγγελέα για την άσκηση ποινικής δίωξης για αντίστοιχα ζητήματα. Επομένως, η κείμενη νομοθεσία έχει πάρα πολλά τέτοια παραδείγματα.

Αντιλαμβάνομαι την αγωνία Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και συναδέλφων Βουλευτών γι' αυτήν τη ρύθμιση. Πρώτον, θέλω να σας πω ότι δεν υπάρχει κανένα ακαταδίωκτο εδώ. Αντιθέτως, η θέση της εισαγγελικής αρχής είναι πρωτεύουσα και κυρίαρχη σε αυτήν τη ρύθμιση του νόμου.

Επίσης, θέλω να σας πω ότι αυτό το ζήτημα τού αν με αυτήν τη διάταξη του Συντάγματος φαλκιδεύεται ή αναίρεται το έννομο δικαίωμα, έχει απασχολήσει και φαντάζομαι θα απασχολεί για πολλά χρόνια τη θεωρία, αλλά και η θεωρία και οι εφαρμοστές του δικαίου έχουν καταλήξει, με συντριπτική πλειοψηφία - για να μην πω με ομοφωνία - ότι έτσι έχουν τα πράγματα και σωστά δεν περιορίζεται η νομοθετική εξουσία, για το πώς θα νομοθετεί για συγκεκριμένες κατηγορίες αδικημάτων.

Το δεύτερο που ήθελα να σας πω, κύριε συνάδελφε, είναι ότι δεν αφορά τραπεζίτες η διάταξη. Δεν αφορά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Όχι, δεν αφορά τραπεζίτες. Αναφέρεται στους υπαλλήλους του δημοσίου και στους υπαλλήλους των τραπεζών, οι οποίοι θα εμπλακούν στην αναδιάρθρωση των κόκκινων δανείων.

Στο νόμο που ψηφίσαμε χθες, στο συγκεκριμένο άρθρο, διαλαμβάνονται εκείνοι οι όροι και οι προϋποθέσεις με τις οποίες κάποιος υπάλληλος είτε δημόσιος λειτουργός είτε υπάλληλος της τράπεζας, θα βρεθεί ενώπιον των ευθυνών του, εάν δεν πράξει το καθήκον του.

Σε αυτές, λοιπόν, τις περιπτώσεις, θέλω να σας πω ότι υπολογίζουμε ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι πάνω από τρεις χιλιάδες θα είναι οι εμπλεκόμενοι υπάλληλοι στην αναδιάρθρωση των κόκκινων δανείων. Τι θέλει να προστατέψει η διάταξη; Η διάταξη, κύριοι συνάδελφοι, δεν θέλει να προστατέψει την κακόβουλη ποινική δίωξη. Δεν υπάρχει κακόβουλη ποινική δίωξη.

Υπάρχει κακόβουλη καταγγελία όμως. Διότι μπορεί να υπάρχουν εδώ κακόβουλες καταγγελίες κατά ανθρώπων οι οποίοι κάνουν τη δουλειά τους όπως πρέπει και με βάση τον κανονισμό, τα καταστατικά και τις οδηγίες που παίρνουν κι αυτοί οι άνθρωποι με το παραμικρό να βρίσκονται στο μάτι του κυκλώνα και να υπάρχει κίνδυνος όχι μόνο για τους ίδιους να εμπλακούν σε μια

διαδικασία η οποία θα είναι πολύ άδικη και χρονοβόρα με βάση την κατάσταση που επικρατεί, αλλά θα έλεγα ότι υπάρχει και κίνδυνος να καταρρεύσει όλη η διαδικασία της αναδιάρθρωσης των κόκκινων δανείων υπό τον φόβο κακόβουλων καταγγελιών και εμπλοκής σε ποινικές ευθύνες ανθρώπων που δεν έχουν ευθύνη.

Τι λέμε όμως εδώ; Εδώ πρέπει να εξισορροπήσουμε δυο πράγματα. Από τη μια, αυτό που σας λέω, από την άλλη τον έλεγχο για το τι γίνεται και το τι πρέπει να γίνει.

Θέλω να σας τονίσω, λοιπόν, ότι η διάταξη, ιδίως ως προς τους εργαζομένους των τραπεζών, οι οποίοι θα εμπλακούν σ' αυτή τη διαδικασία είναι ιδιαίτερα αυστηρή, διότι περιγράφει τις προϋποθέσεις και επίσης αναφέρει ότι την αίτηση προς τον εισαγγελέα θα την ασκήσει ένα τριμελές όργανο το οποίο θα αποτελείται, κύριε συνάδελφε, από τρεις εφέτες, που θα κρίνουν μετά από γνωμοδότηση της Τράπεζας της Ελλάδας - η οποία δεν δεσμεύει, είναι απλή γνώμη - την πορεία της υπόθεσης. Αν κρίνει αυτό το συμβούλιο ότι υπάρχουν σοβαρά ζητήματα, τα οποία πρέπει να ελεγχθούν από την εισαγγελική αρχή, θα προχωρήσει η διαδικασία κανονικά στην κατεύθυνση της άσκησης ποινικής δίωξης ή της ποινικής διερεύνησης σε πρώτο στάδιο αυτής της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Υπουργέ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Έχω περάσει τον χρόνο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Τον περάσαμε πολύ τον χρόνο. Στη δευτερολογία σας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Αυτή η διαδικασία ξεκίνησε από τον Ιούνιο του 2016. Ήταν μια διαδικασία η οποία άλλαζε συνεχώς προτάσεις και ρυθμίσεις μέχρι να καταλήξουμε στην τελική την οποία ψήφισε το Κοινοβούλιο χθες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Νικολόπουλε, προσοχή στον χρόνο. Παρακαλώ πολύ. Οι πρωτολογίες έπρεπε να είναι έξι λεπτά και έγιναν δέκα τέσσερα λεπτά. Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι προφανές πάντως ότι το κάνατε γιατί αντιλαμβάνεστε κι εσείς ότι όσοι μας ακούν, με ενδιαφέρον παρακολουθούν αυτή τη συζήτηση και έχουν πέσει τα μαλλιά όσων έχουν.

Τι είπαμε λοιπόν, για όσους δεν το άκουσαν χθες; Ότι ανησυχούμε μήπως οι τραπεζίτες ή οι τραπεζικοί, γιατί υπάλληλοι είναι όλοι - ξέρετε εσείς στα διοικητικά συμβούλια κανέναν μέτοχο; - ταλαιπωρηθούν οι καφεροί.

Κύριε Υπουργέ, εσείς το ξέρετε ότι οι πρώην Υπουργοί Δικαιοσύνης είναι τώρα δικηγόροι αυτών των τραπεζιτών. Εκτός κι αν κι εσείς... Δεν σας το εύχομαι καθόλου, δεν θα ήθελα να το δω. Εύχομαι να μην σας δω εκεί. Χίλιες φορές στην Ζάκυνθο και την Πάτρα που ερχόσασταν και ήσασταν σπουδαίος. Όχι εκεί. Χρόνια τώρα οι εντιμότετοι και κυρίως του εκσυγχρονιστικού μπλοκ... Και να δείτε τι αποδοχές... Σιγά, λοιπόν, τώρα μην ταλαιπωρηθούν αυτοί.

Το διαβάσατε φαντάζομαι, το μάθατε. «DOCUMENTO» διαβάζετε; Άρα λοιπόν, όλοι αυτοί, όλες οι αποκαλύψεις... Μάλιστα. Άσε τον Βαξεβάνη να λέει, άσε τους άλλους να λένε. Ε, και τι έγινε; Εδώ θα είναι μια επιτροπή που θα εποπτεύει τους εισαγγελείς. «Καλέ τι πας να κάνεις εκεί; Όχι, όχι, άσ' το».

Ποιοι το ζήτησαν, κύριε Πρόεδρε; Μπορεί να το ζήτησαν οι απλοί πολίτες που θέλουν να γυρίσουν πίσω τα λεφτά; Διοικητικό συμβούλιο τράπεζας έδωσε διόμισι και τρία εκατομμύρια στον καθένα απ' αυτούς που είναι υπάλληλοι και μετά ήρθε και πήρε απόφαση και λέει: «Διαγράφεται το δάνειο που σας δώσαμε για να αγοράσετε τις μετοχές γιατί σας το κάνουμε μπόνους». Θα κάτσουν αυτοί στο σκαμνί; Όχι, καμήνε. Σώπα τώρα. Όπως οι άλλοι που είναι στο σκαμνί τώρα. Θα έρθουν, λοιπόν, λένε οι ομότεχνοί σας με το άρθρο 2 του Ποινικού Κώδικα που λέει ότι αν από την τέλεση της πράξης ως την αμετάκλητη απόφασή της ισχύουν δύο ή περισσότεροι νόμοι, εφαρμόζεται αυτός που περιέχει τις ευμενέστερες για τον κατηγορούμενο διατάξεις. Μου είπατε και χθες το βράδυ ότι στο τέλος - και όντως στο τέλος - αφού εφαρμόζονται οι σχετικές, από δω και πέρα για τις ανα-

διαρθρώσεις.

Τώρα, λοιπόν, θα ζήσουμε αυτό το τρίτο γιουρούσι των τραπεζιτών. Δεν είναι για τους υπαλλήλους. Ξέρετε πόσοι έχουν διωχθεί; Ρώτησα τον κ. Μαντζούνη που ήρθε στην Εξεταστική. Κύριε Μαντζούνη, λέω, αν κάποιος είναι υπόδικος, όπως είστε εσείς τώρα κατηγορούμενος, διευθυντής τράπεζας στη Ζάκυνθο –είχατε κι εσείς μία υπάλληλο της Τράπεζας Πειραιώς εκεί πέρα διευθύντρια- θα έμενε μέχρι να φτάσει στον Άρειο Πάγο να δικαστεί ή θα έφευγε την ίδια μέρα; Την ίδια μέρα! Ο προϊστάμενος χορηγήσεων; Ο διευθυντής, που του είπαν ότι απαγγέλλθηκαν κατηγορίες; Φεύγει την ίδια μέρα.

Αυτοί μένουν εκεί κατσεικωμένοι. Και το ξέρετε! Τους ξέρετε όλους, είναι μικρός ο τόπος. Μας σώσανε με την πρώτη ανακεφαλοποίηση, μας σώσανε με τη δεύτερη, μας σώσανε με την τρίτη και τώρα είναι το τέταρτο γιουρούσι, όπου θα διαβάσουμε ότι καλέσανε για τα δάνεια του «ΜΕΓΑ», για τα δάνεια του άλλου, του άλλου, του άλλου και τους είπαν «δώστε 8 ευρώ ανά 100 ευρώ που δώσαμε». Στον δρόμο που άνοιξε ο Πανταλάκης.

Φοβάμαι ότι γι' αυτό γίνεται, κύριε Υπουργέ. Και οι πληροφορίες που έχουν γραφτεί λένε ότι αυτοί πίεσαν και πιάσανε μαζί και οι ξένοι δανειστές. Γιατί και οι ξένοι δανειστές παίρνουν το κάτι τι τους. Δεν είναι τζάμπα εδώ για τον ήλιο και τη θάλασσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυνάμει θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα έξι μαθήτριες και μαθητές και πέντε εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 6^ο Δημοτικό Σχολείο Ναυπάκτου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Σταύρος Κοντονής.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα απαντήσω αναλυτικά σε αυτά που ανέφερε ο κ. Νικολόπουλος.

Δεν συνηθίζω να περιαιολογώ, κύριε Νικολόπουλε, σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, αλλά επειδή κάνετε μία αναφορά...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τα λέμε εμείς για σας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Σας ευχαριστώ.

Θέλω να σας πω ότι ακόμα και όταν ήμουν νέος δικηγόρος και είχα την ανάγκη να εργαστώ, δεν επέλεξα ποτέ, ενώ μου είχαν παρουσιαστεί δυνατότητες στον τόπο μου, την Ζάκυνθο, να είμαι δικηγόρος τραπεζών. Επομένως, πράγματα τα οποία απέφυγα στη νεότητά μου δεν θα τα κάνω τώρα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι συνάδελφοι δικηγόροι που ασκούν ευόρκως τα καθήκοντά τους, πράττουν κακώς, αλλά εγώ δεν μπορούσα να το κάνω αυτό. Δεν μου πήγαινε. Απομένως, μην ανησυχείτε, ούτε στο παρελθόν το έκανα ούτε στο μέλλον -πολύ περισσότερο, εκμεταλλευόμενος μάλιστα τη σημερινή θέση μου- πρόκειται να κάνω κάτι τέτοιο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είδατε ότι ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ενώ απαγορεύεται, ήδη πήρε πελάτες αυτούς τους εξήντα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Λοιπόν, θέλω να σας πω ότι η διάταξη αυτή που ψηφίσαμε, πέρασε από πάρα πολλές τροποποιήσεις. Δύο από αυτές -στις οποίες, μάλιστα, συνήρghσα άμεσα εγώ- ήταν να μην έχει καμμία αναδρομική ισχύ. Και όπως ξέρετε, δικονομικές διατάξεις δεν μπορούν να έχουν αναδρομική ισχύ. Επομένως παλαιότερες υποθέσεις στις οποίες αναφερθήκατε δεν εμπίπτουν σ' αυτόν τον νόμο καθώς ρητά διαλαμβάνεται ότι αυτός ο νόμος δεν έχει αναδρομική ισχύ.

Σας το έθεσα υπ' όψιν χθες το βράδυ και με χαρά άκουσα ότι το αναφέρατε κι εσείς. Μην κάνουμε, λοιπόν, αναφορές σε προηγούμενες αναδιρθρώσεις, διότι η διαδικασία η οποία είναι μπροστά μας είναι η αναδιάρθρωση των κόκκινων δανείων και όχι ο τρόπος με τον οποίο έγιναν οι αναδιρθρώσεις από τις ίδιες

τις διοικήσεις των τραπεζών για θαλασσοδάνεια που οι ίδιοι έδιναν και που η προηγούμενη κυβέρνηση, αν θυμάστε καλά, με μια τροπολογία τριών Βουλευτών, οι οποίοι δεν επανεκλέχθηκαν έκτοτε, τους είχε θέσει στο απυρόβλητο, όσον αφορά τις ποινικές ευθύνες. Ουδεμία σχέση έχει η συγκεκριμένη διάταξη με αυτό το ζήτημα.

Επίσης, θα είδατε στον νόμο ότι εδώ υπάρχει και ευθύνη αυτών οι οποίοι δεν θα πράξουν τα νόμιμα, δηλαδή ενώ θα έπρεπε να αιτηθούν την άσκηση ποινικής δίωξης, δεν θα το κάνουν. Θα υπάρχει άμεση ευθύνη, χωρίς διαμεσολάβηση. Άμεση δυνατότητα, δηλαδή, του εισαγγελέα να ασκήσει ποινική δίωξη, διότι δεν εκτέλεσαν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τον νόμο.

Επομένως, κύριε συνάδελφε, καμμία σκιά δεν υπάρχει σε αυτήν τη διαδικασία και σε αυτήν τη διάταξη. Θέλω να σας πω ότι, πράγματι, απ' ό,τι πληροφορήθηκα, από τον Ιούνιο του 2016 που ξεκίνησε αυτή η διαδικασία για να οριστικοποιηθεί το νομοθετικό κείμενο, περάσαμε από πολλά.

Μάλιστα, στην αρχή είχε προταθεί το ακαταδίωκτο, δηλαδή να μην υπάρχει καμμία ποινική ευθύνη. Η ελληνική Κυβέρνηση, και με τον προηγούμενο Υπουργό κ. Παρασκευόπουλο και με εμένα, ακριβώς λειτουργήσαμε προς την αντίθετη κατεύθυνση, να υπάρχει δηλαδή έλεγχος και διαφάνεια και ξέρετε πολύ καλά ότι μέχρι του πέρατος αυτής της διαδικασίας ήμασταν σε συνεννόηση και με τους θεσμούς για να βρούμε τον καλύτερο τρόπο για να υπάρχει ασφάλεια και κυρίως οι πολίτες, όπως πολύ καλά κάνετε και το αναφέρατε, να είναι βέβαιοι ότι εδώ δεν θα υπάρχει καμμία σκιά.

Σας ερωτώ, κύριε συνάδελφε: Είναι δυνατόν, υπό αυτές τις δι- κλίδες που σας ανέφερα, να υποψιάζεται κάποιος ότι θα χαριστούν τρεις εφέτες με τη γνωμοδότηση της Τράπεζας της Ελλάδος, ενδεχομένως και με άλλες καταγγελίες που θα συγκροτήσουν τον φάκελο της υπόθεσης, σε κάποιον ο οποίος δεν έκανε καλά τη δουλειά του ή που δολίως λειτούργησε φалκιδεύοντας και τα συμφέροντα της τράπεζας που εκπροσωπεί, αλλά και του ελληνικού λαού που έχει πληρώσει την ανακεφαλοποίηση των τραπεζών;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Οι εισαγγελείς δεν είναι ικανοί;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Προσέξτε, απολύτως ικανοί είναι, γι' αυτό παίζουν κεντρικό ρόλο σε αυτήν την υπόθεση. Όμως κύριοι συνάδελφοι, για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο κακόβουλων καταγγελιών -το ξέρετε ότι υπάρχουν- για ανθρώπους οι οποίοι εκτελούν προσηκόντως τα καθήκοντά τους, προκρίναμε αυτήν τη νομοθετική ρύθμιση η οποία συνάδει και με το Σύνταγμα και με την κείμενη νομοθεσία, το άρθρο 20 του Συντάγματος και το άρθρο 41 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Θέλω, λοιπόν, να σας πω ότι δεν πρέπει να φοβάστε αυτήν τη διαδικασία. Οι εισαγγελείς θα κάνουν τη δουλειά τους και θα την κάνουν όπως πολύ καλά ξέρουν από τη στιγμή που θα υπάρξει η συγκεκριμένη αίτηση και μάλιστα από μία τριάδα εφετών του Εφετερίου Αθηνών και δεν υπάρχει κανένας φόβος να διαφύγει κάποιος ευθυνών, οι οποίες ευθύνες προκύπτουν τεκμηριωμένα και αδιασίστα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 830/12-5-2017 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου (Α') του Βουλευτή Λαρίσης της Δημοκρατικής Συμπράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ κ. Κωνσταντίνου Μπαργιώτα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα «διαστάσεις παίρνει το αντιεμβολιαστικό κίνημα και στην Ελλάδα». Απαντά ο Υπουργός Υγείας κ. Ανδρέας Ξανθός.

Κύριε Μπαργιώτα, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για την πρωτολογία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Κύριε Υπουργέ, να σας ευχαριστήσω που είστε εδώ με τόση υπομονή όση μεσολάβησε από την πρώτη ερώτηση μέχρι τώρα.

Αντιεμβολιαστικό κίνημα, λοιπόν, ένα καινούριο φρούτο θα έλεγα στη διεθνή σκηνή και στην Ελλάδα σιγά-σιγά. Ιστορικά από το 1998 μια μελέτη με δώδεκα μόλις περιστατικά, η οποία αποδείχθηκε ότι ήταν και χαλκευμένη, συνέδεσε ή προσπάθησε να

συνδέσει το τριπλό εμβόλιο με τον αυτισμό. Αποδείχθηκε ότι δεν είχε καμμία σχέση.

Όλη αυτήν τη δεκαετία που πέρασε, όμως, αναπτύσσεται δυστυχώς ένα αντιεπιστημονικό κίνημα, θα έλεγε κανείς, που αμφισβητεί την αξία των εμβολίων, ακόμα και άλλα πράγματα, όπως τη χημειοθεραπεία. Μιλάει για αστοιχειώτες μη στοιχειοθετημένες καρκινογενέσεις, κινδύνους καρκινογένεσεων κ.λπ.. Είναι ένα κίνημα πραγματικά επικίνδυνο και είναι επικίνδυνο και πέρα από κάθε λογική, γιατί τα εμβόλια –και πολύ λίγα θα πω– είναι αποδεδειγμένα και σύμφωνα και με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας η σημαντικότερη ίσως υγειονομική παρέμβαση στην εποχή μας, η οποία έχει σώσει εκατομμύρια ανθρώπους από θανάτους και από άλλα προβλήματα.

Οι εφαρμογές των στρατηγικών του εμβολιασμού τα προηγούμενα τριάντα χρόνια εκρίζωσαν πραγματικά δύσκολες ασθένειες, όπως η ευλογιά, η οποία έχει σχεδόν εξαφανιστεί από τον πλανήτη. Το 2002 η Ευρώπη κηρύχθηκε «ήπιος ελεύθερη πολιομυελίτιδας». Είναι άπειρα τα αποτελέσματα και είναι συντριπτικά τα στοιχεία υπέρ των εμβολιασμών.

Δυστυχώς, όπως είπα, αναπτύσσεται αυτό το περίεργο κίνημα του αντιεμβολιασμού, το οποίο έχει και την ιδιαιτερότητα ότι τις αποφάσεις τις παίρνουν οι γονείς για τα παιδιά τους τα οποία είναι ανίκανα να έχουν άποψη εκείνη την εποχή. Είναι ένα πρόσθετο στοιχείο.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι μέσα σε αυτό το πλαίσιο ήδη οι πρώτες παρενέργειες –αν μου επιτρέψετε– εμφανίζονται. Φέτος τον χειμώνα επισήμως μιλάμε πλέον για επιδημία ιλαράς στην Ευρώπη, αν και τα μισά περίπου κρούσματα αναφέρονται στη Ρουμανία όπου υπάρχουν προβλήματα εμβολιαστικής κάλυψης του πληθυσμού άλλης φύσης, όχι άρνησης εμβολιασμών. Φαίνεται, όμως, ότι σε ανεπτυγμένες χώρες με πολύ καλή συμμόρφωση, όπως είναι η Ιταλία και η Βρετανία, υπάρχει έξαρση η οποία συνδέεται και με το φαινόμενο του αντιεμβολιασμού, για να είμαστε σοβαροί και ακριβείς.

Στην Ελλάδα φαίνεται ότι το πρόβλημα δεν είναι μεγάλο, είναι μικρό. Όμως και οι παιδίατροι, αλλά και οι επαγγελματίες υγείας σαν τον ομιλούντα, έρχονται όλο και περισσότερο σε επαφή με ανθρώπους, οι οποίοι προβληματίζονται, έχουν δεύτερες σκέψεις, ανησυχούν και ούτω καθ' εξής.

Η Ομότιμη Καθηγήτρια κ. Θεοδωρίδου λέει ότι ενδεχομένως από τον ένα στους εκατό γονείς που δεν ήθελε να εμβολιαστεί το παιδί του το 2012, που έγινε η σχετική έρευνα, μάλλον ανεβαίνει το ποσοστό. Υπάρχουν τα περίφημα «hoaxes», οι ψευδείς ειδήσεις στο διαδίκτυο, οι οποίες κυριαρχούν, αλλά υπάρχει και το κίνημα που είπαμε. Και το πρώτο ερώτημα και το σημαντικότερο είναι αν το ΚΕΕΛΠΝΟ προγραμματίζει δράσεις διαφωτισμού –διότι αυτό νομίζω είναι το πρώτο ζήτημα– κι αν έχει στο σχέδιό του την εφαρμογή κάποιου σχεδίου αντιμετώπισης όλου αυτού του κινήματος, του αντιεμβολιαστικού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συναδέλφε.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Υγείας κ. Ανδρέας Ξανθός.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Αγαπητέ συνάδελφε, Κώστα Μπαργιώτα, νομίζω ότι αυτή είναι όντως μια καλή ερώτηση και οφείλω να αναγνωρίσω ότι οι ερωτήσεις αυτού του τύπου που αναδεικνύουν βαθύτερες δυσλειτουργίες, στρεβλώσεις και παθολογίες του συστήματος υγείας σπανίζουν λίγο σε αυτήν την Αίθουσα.

Υπάρχει πρόβλημα και έχει συζητηθεί πρόσφατα στο Συμβούλιο Υπουργών κατά τη διάρκεια της Σλοβακικής Προεδρίας, στην Μπρατισλάβα, τον Οκτώβριο του 2016. Πρόκειται για μια αυξανόμενη απειλή για τη δημόσια υγεία σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη χώρα μας για πολλούς λόγους, φαντάζομαι κυρίως επειδή είναι πολύ ισχυρό το ιατροκεντρικό και πατερναλιστικό πρότυπο που υπάρχει στο σύστημα υγείας μας, δεν έχει αποκτήσει χαρακτηριστικά κινήματος. Προφανώς, είναι μεμονωμένες οι συμπεριφορές γονιών που υιοθετούν μια εναλλακτική κουλτούρα, υποτίθεται, στην προσέγγιση αυτών των θεμάτων.

Τα εμβόλια είναι πολύ κρίσιμο εργαλείο προστασίας της δη-

μόσιας υγείας και πρόληψης διεθνώς. Η συμβολή τους είναι τεράστια στην αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης των ανθρώπων και της αντιμετώπισης μεταδοτικών νοσημάτων που στο παρελθόν είχαν τρομερά θύματα σε όλον τον κόσμο.

Νομίζω ότι αυτό που χρειάζεται είναι με σοβαρότητα η πολιτεία να ενισχύσει την κουλτούρα της πρόληψης. Και θεωρώ ότι η προσπάθεια που θα κάνουμε στο επόμενο διάστημα για να ενισχύσουμε την πρωτοβάθμια φροντίδα –που εμπεριέχει την πρόληψη στην αγωγή υγείας του πληθυσμού, αλλά και τη λογική του οικογενειακού παιδιάρου, ο οποίος έχει την ευθύνη και φροντίζει για την πρόληψη σε έναν συγκεκριμένο πληθυσμό, τους εμβολιασμούς, τους προσυμπτωματικούς ελέγχους κ.λπ.– συνιστά μια πάρα πολύ σημαντική κουλτούρα, η οποία έλειπε μέχρι τώρα.

Το βιβλιário υγείας του παιδιού, το πρόσφατο, που έχει αναδιοργανωθεί θα συνδεθεί με τον ηλεκτρονικό φάκελο υγείας στα πλαίσια της πρωτοβάθμιας φροντίδας κι εκεί θα διασυνδέεται, λοιπόν, η καταγραφή που υπάρχει για τα εμβόλια των παιδιών. Θα υπάρχει στον οικογενειακό φάκελο υγείας και θα μπορεί ο οικογενειακός γιατρός να ανατρέχει, να βλέπει, να παρακολουθεί και να κατευθύνει τους γονείς.

Υπάρχει μια σκέψη να είναι υποχρεωτικό ο γονιός που αρνείται να εμβολιαστεί το παιδί του να υπογράψει ένα έντυπο το οποίο θα καταχωρείται στο βιβλιário υγείας του παιδιού και άρα στον ηλεκτρονικό φάκελο. Έτσι, θα δίνεται η δυνατότητα να υπάρξουν παρεμβάσεις αλλαγής συνείδησης.

Και το κρίσιμο ζήτημα, νομίζω, είναι αυτό που είπατε, μια καμπάνια καθολικής ενημέρωσης που το ΚΕΕΛΠΝΟ έχει αποφασίσει να την προχωρήσει. Υπήρχε με την αφορμή μιας πρόσφατης, μιας ευρωπαϊκής εβδομάδας εμβολιασμού. Έχουν κυκλοφορήσει φυλλάδια και αφίσες ήδη στα νοσοκομεία και στα κέντρα υγείας. Υπάρχει ένα ενημερωτικό υλικό πολύ καλό και τεκμηριωμένο, ειδικά εστιασμένο σε αυτό το θέμα, στην ιστοσελίδα του ΚΕΕΛΠΝΟ. Και προετοιμάζεται, απ' ό,τι ενημερώθηκα, ένα ειδικό τηλεοπτικό σποτ, ένα φιλμάκι, το οποίο θα μπορεί να προβάλλεται και να υπάρχει η προσπάθεια ευαισθητοποίησης και των πολιτών και των επαγγελματιών υγείας.

Στο νομοσχέδιο για την πρωτοβάθμια υγεία ενισχύουμε και τον ρόλο του επισκέπτη υγείας, ο οποίος έχει την αρμοδιότητα και τη γνώση για να συνεισφέρει σε αυτήν την κατεύθυνση. Και θεωρώ ότι αυτό που χρειαζόμαστε τώρα –και είναι πολύ σημαντικό– είναι να μην θέσουμε σε κίνδυνο ένα πολύ καλό ποσοστό εμβολιαστικής κάλυψης του πληθυσμού που έχουμε πετύχει στην Ελλάδα, το οποίο είναι 97% στα κρίσιμα εμβόλια με βάση το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών.

Είναι σημαντικό ότι εξαιτίας αυτής της υγειονομικής ζώνης ασφαλείας που υπήρχε στον πληθυσμό, δεν είχαμε στη χώρα μας κρούσματα ιλαράς, όπως σε άλλες –γιατί υπήρξαν και στην Ιταλία– ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό ότι έχουμε κάνει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια και έχουμε καταφέρει σχεδόν πάνω από το 90% των παιδιών των προσφυγικών καταυλισμών και αυτό μας έχει βοηθήσει πάρα πολύ στο να μην έχουμε διασπορά κρουσμάτων, μεταδοτικών και λοιμωδών νοσημάτων όλα αυτά τα χρόνια που διαχειριζόμαστε αυτή τη μείζονα προσφυγική κρίση.

Πραγματικά το έχει αναγνωρίσει και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και έχει δώσει στη χώρα μας συγχαρητήρια. Έχουμε τριάντα έξι μήνες στη χώρα μας χωρίς κανένα κρούσμα ερυθράς και ιλαράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Μπαργιώτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Μου απαντήσατε ήδη και ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Όσον αφορά το προσφυγικό, ήταν ένα θέμα που θα ήθελα να θίξω, γιατί αποτελεί όντως έναν κίνδυνο. Δέχομαι αυτά που λέτε και σας ευχαριστώ. Παρ' όλο που είναι αλήθεια αυτό που είπατε, δηλαδή ότι το ποσοστό συμμόρφωσης στους εμβολιασμούς στην Ελλάδα είναι στο 97%, πολύ φοβάμαι ότι το κίνημα θα έρθει και εδώ. Και υπάρχουν πολλά προβλήματα. Χαίρομαι που ακούω ότι υπήρξε ήδη συζήτηση και συζητείται η επιμόρφωση, η διαφώτιση κλπ..

Θα ήθελα, όμως, να θίξω και το δεύτερο θέμα που έρχεται. Είναι το νομικό πλαίσιο που ισχύει, όπως ισχύει, στην Ελλάδα και η ενδεχόμενη τροποποίηση του. Προς Θεού δεν είμαι έτοιμος ούτε να προτείνω, ούτε να επιβάλλω λύσεις, ούτε να ζητήσω λύσεις, αν θέλετε. Νομίζω, όμως, ότι είναι μια συζήτηση που πρέπει να ανοίξει και πρέπει να ανοίξει και προς το πανεπιστήμιο και προς την κοινωνία και από τα όργανα και από τα κόμματα και από τους φορείς.

Η εικόνα σε όλη την Ευρώπη δεν είναι ομοιογενής. Υπάρχουν προαιρετικά, υποχρεωτικά και αναγκαστικά προγράμματα εμβολιασμών ανά την Ευρώπη. Υπάρχουν διάφορες τακτικές. Η Αυστραλία, για παράδειγμα, στο ένα άκρο έχει οικονομικά κίνητρα, δηλαδή, οι γονείς παίρνουν χρήματα όταν ολοκληρώνουν το εμβολιαστικό πρόγραμμα. Υπάρχουν χώρες όπως ο Καναδάς, όπου σε πολλές περιοχές η ολοκλήρωση των εμβολίων είναι προϋπόθεση για τη φοίτηση στο σχολείο.

Όμως, υπάρχουν και χώρες, όπως η Βραζιλία, οι οποίες έχουν ως κίνητρο, ως προϋπόθεση για τα κοινωνικά, προνοιακά προγράμματα, τα οικογενειακά επιδόματα κλπ., τον εμβολιασμό των παιδιών.

Και υπάρχει και η Σλοβενία –και έχει ενδιαφέρον αυτό– η οποία είναι η πρώτη χώρα απ' ό,τι γνωρίζω στον πλανήτη, η οποία έχει συνδέσει και ποινές στην αποτυχία εμβολιασμού των παιδιών. Η αποτυχία ολοκλήρωσης του προγράμματος εμβολιασμού των παιδιών συνεπάγεται πρόστιμο, σύμφωνα με τις τελευταίες νομολογίες της Σλοβενίας.

Επίσης σε κάποιες χώρες υπάρχουν δικαστικά αποτελέσματα μετά από πρωτοβουλία των αρχών εναντίον γονέων οι οποίοι είχαν ανεμβολίαστα τα παιδιά τους και είχαν προβλήματα. Και αυτά δημιουργούν δικαστικά προηγούμενα.

Στο δίκαιο στη χώρα, παρ' όλο που οι εγκύκλιοι του Υπουργείου μιλάνε για υποχρεωτικό εμβολιασμό –είναι λίγο σαν το κάπνισμα–, δεν υπάρχει ποινή και δεν υπάρχει έλεγχος. Λένε ότι είναι υποχρεωτικοί οι βασικοί εμβολιασμοί, όπως τους περιγράφει το ΚΕΕΑΠΝΟ, αλλά δεν υπάρχει κανένας έλεγχος για την εφαρμογή της υποχρεωτικότητας. Είναι κάτι που νομίζω ότι μπορούμε να το δούμε και θα έπρεπε να το δούμε. Υπάρχει νομοθεσία για την επιμέλεια και ποινές σε περίπτωση που αποδειχθεί πλημμέλημα ή πλημμελής επιμέλεια από τους γονείς των παιδιών. Αυτό εδώ, όμως, είναι ένα πράγμα το οποίο δεν είναι σαφές και δεν έχει αποσαφηνιστεί.

Είπα και προηγουμένως ότι δεν έχω έτοιμες λύσεις. Είναι –νομίζω– ένα πολύπλοκο ζήτημα φιλοσοφικά, ηθικά, κοινωνικά. Όλες οι χώρες που σας είπα έχουν ταυτοχρόνως και κανόνες και σέβονται τη διαφορετικότητα, τη θρησκεία, την κουλτούρα κλπ.. Είναι, λοιπόν, ένα πολύπλοκο ζήτημα το οποίο όμως πρέπει να συζητηθεί.

Νομίζω σε πρώτη φάση η δημιουργία ενός συστήματος κινήτρων και αντικινήτρων, και όχι ποινών, θα ήταν ίσως το ενδιάμεσο βήμα που θα μας οδηγούσε σε μια πιο συγκεκριμένη και πιο αυστηρή νομοθεσία.

Και με βάση αυτό που πιστεύω εγώ τουλάχιστον, αυτό είναι ένας επερχόμενος κίνδυνος, καθώς η δυσκολία με την οποία γίνεται η διαχείριση της παραπληρητικής πληροφορίας πλέον στο διαδίκτυο και στα μέσα δημιουργεί πάρα πολλές απάτες, οι οποίες με τον καιρό φουσκώνουν και γίνονται όλο και πιο επικίνδυνες. Θα ήταν ενδεχομένως καλό να αρχίσουμε τουλάχιστον να συζητάμε για την πιθανότητα της αλλαγής του νομικού καθεστώτος προς ένα καθεστώς πιο συγκεκριμένο, πιο σαφές και ενδεχομένως και λίγο πιο αυστηρό.

Θα ήθελα να ακούσω τη γνώμη σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ (Υπουργός Υγείας): Έχει ενδιαφέρον η συζήτηση. Όντως κι εμάς μας απασχολεί πάρα πολύ και μάλιστα όταν έχουμε πλέον αποδεδειγμένα την ευεργετική επίδραση μιας προσπάθειας αυξημένης κάλυψης του πληθυσμού, για παράδειγμα, για το εμβόλιο για την εποχική γρίπη, όπου φέτος, μετά από μια πολύ συστηματική προσπάθεια που κάναμε, καταφέραμε να διπλασιάσουμε το ποσοστό των επαγγελματιών υγείας που

εμβολιάστηκαν φέτος και να αυξήσουμε κατά εξακόσιες χιλιάδες τις δόσεις που έγιναν στον γενικό πληθυσμό, με αποτέλεσμα φέτος τα θανατηφόρα κρούσματα από τη γρίπη να είναι περίπου 50% κάτω σε σχέση με πέρυσι.

Βέβαια, ήταν διαφορετικό και το στέλεχος του ιού και προφανώς είχε άλλη λοιμογονικότητα κλπ., αλλά θεωρούμε ότι ο εμβολιασμός και η προσπάθεια που έγινε έπαιξαν έναν πολύ σημαντικό ρόλο.

Επίσης, να πω ότι γίνεται μια ευρύτερη συζήτηση και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι στην αντίθετη κατεύθυνση, σχετικά δηλαδή με το πώς θα μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε την οικονομική βιωσιμότητα των εθνικών προγραμμάτων εμβολιασμού. Γιατί και αυτό είναι ένα ζήτημα, μιας και υπάρχουν καινούρια εμβόλια τα οποία αναπτύσσονται, τα οποία είναι ακριβά, πρέπει να μπουν στα εθνικά προγράμματα υπό ορισμένες προϋποθέσεις, με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα κάθε χώρας κλπ..

Επίσης, υπάρχουν προβλήματα ελλείψεων, διότι πολλές φορές για διάφορους λόγους μειώνεται η παραγωγή και υπάρχει η τάση από τις φαρμακευτικές εταιρείες να κατευθύνουν τα εμβόλια μαζικά σε μεγάλες αγορές και να έχουν πρόβλημα ισόρροπης κατανομής τους. Γίνεται, λοιπόν, μια προσπάθεια διακρατικής συνεργασίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες. Αυτό είναι το θέμα που αφορά αυτόν καθ' αυτόν τον εμβολιασμό.

Εγώ θεωρώ ότι δεν πρέπει να πάμε, σε αυτήν τη φάση που ακόμα το πρόβλημα δεν είναι ιδιαίτερα αυξημένο στη χώρα μας, σε μια κατασταλτικού κατά κάποιον τρόπο ή τιμωρητικού χαρακτήρα παρέμβαση.

Νομίζω ότι η προσπάθεια που θα γίνει θα πρέπει να είναι στη λογική της ανάπτυξης της κουλτούρας της πρωτοβάθμιας φροντίδας και της πρόληψης, που εμπεριέχει τους εμβολιασμούς, της διεπαγγελματικής συνεργασίας και της υποχρέωσης των γιατρών –ιδιαίτερα των οικογενειακών γιατρών και των παιδίατρων– να τηρούν τα στάνταρ εμβολιαστικής κάλυψης του πληθυσμού –κάτι που θα πρέπει να ελέγχεται και να αξιολογείται από τις δημόσιες δομές– και γενικώς να ενισχύσουμε την κουλτούρα της τεκμηριωμένης φροντίδας και της τήρησης συγκεκριμένων πρωτοκόλλων.

Νομίζω ότι αν το κάνουμε αυτό, μπορούν και οι επαγγελματίες υγείας να επιμείνουν περισσότερο στην παρέμβασή τους και στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κόσμου, ώστε να αντιμετωπιστούν αυτά τα θέματα.

Όσον αφορά αυτό το πλέγμα των κινήτρων, θετικών και αντικινήτρων, από τα οποία υπάρχει μια εμπειρία σε άλλες χώρες, πολύ ευχαρίστως να το συζητήσουμε. Όμως, θεωρώ ότι σε αυτήν τη φάση αυτό πρέπει να είναι το στίγμα της παρέμβασής μας, δηλαδή έμφαση στην υποχρέωση του συστήματος υγείας και των ανθρώπων του να παρακολουθούν συστηματικά αυτό το θέμα και να ενημερώνουν τον πληθυσμό για τα ευεργετικά οφέλη και κυρίως να πείσουμε τους γονείς ότι η κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά είναι ο εμβολιασμός των παιδιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Θα κάνω μερικές ανακοινώσεις περί αδειών.

Ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Γιόγιακας ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό για το διάστημα από 9 Ιουνίου έως 14 Ιουνίου 2017. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Αντωνιάδης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό κατά τις ημερομηνίες 23, 24 και 25 Μαΐου 2017 για να συμμετάσχει σε ειδική εκδήλωση στη Βουλή των Λόρδων στο Λονδίνο σχετικά με τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Βουλευτής κ. Μάριος Γεωργιάδης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας από 22 Ιουνίου έως 29 Ιουνίου 2017 για προσωπικούς λόγους, καθώς και για τις 30 Ιουνίου 2017 για επαγγελματικούς

λόγους. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Μανιάτης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό για τις 22 Μαΐου 2017, γιατί θα συμμετάσχει ως εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης στο πλαίσιο του ECOFIN στο δείπνο των Υπουργών Οικονομικών των Ευρωσσοσιαλιστικών κυβερνήσεων και κομμάτων στις Βρυξέλλες. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ακολουθεί η πρώτη με αριθμό 839/16-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Β') της Βουλευτού Αιτωλοακαρνανίας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Μαρίας Τριανταφύλλου προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με την αναβάθμιση και την αξιοποίηση του αρχαιολογικού πολιτιστικού προϊόντος του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

Στην ερώτηση θα απαντήσει η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Λυδία Κονιόρδου.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλημέρα και στην κυρία Υπουργό και σε σας.

Η Αιτωλοακαρνανία είναι ένας νομός πολύ πλούσιος σε αρχαιολογικό και πολιτιστικό υλικό. Πολύ πρόσφατα επισκεφθήκατε το Μεσολόγγι και είχατε την ευκαιρία ιδίως όμμασι να παρακολουθήσετε την Έκθεση στον φιλόξενο χώρο της «Διεξόδου» με τα σημαντικά –σημαντικότερα, θα έλεγα– αρχαιολογικά ευρήματα, που ήρθαν στην επιφάνεια μέσα από τις ανασκαφές για την κατασκευή της Ιονίας Οδού, φυσικά με τη σημαντικότερη, την καθοριστικότερη συμβολή Εφορείας Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδος.

Εκεί είχαμε την ευκαιρία, και εσείς και εγώ και πάρα πολλοί άλλοι, να δούμε τους τάφους, τα ταφικά κτίσματα, τα λουτρά, τα εργαλεία, τα οικιακά σκεύη, ολόκληρους οικισμούς, που ανακαλύφθηκαν στην Αιτωλοακαρνανία σε συγκεκριμένα μέρη, αλλά σχεδόν από πάνω μέχρι κάτω, θα έλεγα εγώ.

Τα έξι θέατρα, που υπάρχουν στον Νομό, η Μακύνεια, η Καλυδών, η Πλευρώνα, οι Οινιάδες –το γνωρίζετε πολύ καλά από παλιά– η Στράτου, το πιο πρόσφατο σημαντικότερο εύρημα, το θέατρο στο Αμφιλοχικό Άργος, στα σύνορα του Δήμου Αμφιλοχίας με την Άρτα, μέσα όμως στην Αιτωλοακαρνανία. Και βέβαια, όπως προείπα, και οι αρχαίοι οικισμοί και οι αρχαίες πόλεις μαρτυρούν το γεγονός ότι η Αιτωλοακαρνανία ήταν από τις πιο πυκνοκατοικημένες στην επικράτεια του ιστορικού ελλαδικού χώρου.

Παράλληλα, η αστική εξέλιξη συνδεδεμένη με τα ιστορικά, μυθικά και γεωμορφολογικά στοιχεία, το ιδιαίτερο ανάγλυφο της ενδοχώρας με τις ποικίλες αντιθέσεις, η κληρονομιά της Αιτωλικής Συμπολιτείας, καθώς και η απaráμιλλη πολιτιστική και πνευματική συνεισφορά της Αιτωλοακαρνανίας στη σύγχρονη νεοελληνική ιστορία είναι στοιχεία που πρέπει να εξεταστούν και να αναδειχθούν με τον δέοντα σεβασμό.

Δίκαια η Αιτωλοακαρνανία έχει χαρακτηριστεί ως ένα «υπαίθριο μουσείο» και είναι ένας τόπος με παρθένα αρχέγονη κληρονομιά. Και θα έλεγα ότι μολοντί θα ήταν εύλογο το πολιτιστικό προϊόν του νομού να είναι αναπτυγμένο και να συμβάλλει στη γενικότερη πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, όπως συμβαίνει συνήθως σε μια πληθώρα άλλων νομών στην Ελλάδα, κάτι τέτοιο δεν ισχύει στην Αιτωλοακαρνανία.

Είναι δεκάδες οι αρχαιολογικοί θησαυροί που παραμένουν άγνωστοι στο ευρύ κοινό, ενώ ακόμα και στους υπάρχοντες αρχαιολογικούς θησαυρούς πολλές φορές η προσέλευση είναι σχεδόν αδύνατη.

Οι μεγάλες ελλείψεις σε λειτουργικό προσωπικό καθιστά μια σειρά από μνημεία μη επισκέψιμα και έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο μεγάλης σημασίας χώροι να είναι απροσπέλαστοι κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους. Στη δευτερολογία μου θα δώσω συγκεκριμένα παραδείγματα και στατιστικά στοιχεία.

Τα δύο ερωτήματα, λοιπόν, που τίθενται και στην επίκαιρη

ερώτηση που κατέθεσα είναι τα εξής: Πρώτον, ποιος ο σχεδιασμός του Υπουργείου, όσον αφορά στη συνολική αναβάθμιση του αρχαιολογικού πολιτιστικού προϊόντος στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας και, δεύτερον, ποιες πρωτοβουλίες και δράσεις αναμένονται στην κατεύθυνση αυτή και στην κατεύθυνση, βέβαια, της βιώσιμης αξιοποίησης των αρχαιολογικών θησαυρών του Νομού Αιτωλοακαρνανίας;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Τριανταφύλλου, πραγματικά πρόσφατα ήμουν στο Μεσολόγγι και εκεί είδα και θαύμασα τα μοναδικά ευρήματα, που βρέθηκαν κατά τη διάρκεια της διάνοιξης της Ιονίας Οδού, και κατάλαβα το πολύ σημαντικό και σπουδαίο ανασκαφικό έργο που έχει συντελεστεί εκεί από την Εφορεία Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδος.

Πραγματικά, ο νομός είναι πολύ μεγάλος με πάρα πολύ σπουδαία ευρήματα. Από τις πληροφορίες που έχω από την Εφορεία, είναι επισκέψιμοι οι αρχαιολογικοί χώροι της Καλυδώνας, των Οινιάδων, της Νέας Πλευρώνας, του Παλαίρου, Ρωμαϊκών Θερμών, Αγίου Θωμά Μεσολογγίου, Στράτου, Θέρμου. Της Μακύνειας είναι κλειστός, αλλά μπορεί κανείς να τον επισκεφθεί κατόπιν συνεννοήσεως.

Ακόμη υπάρχουν τα πολύ σημαντικά κάστρα της Ναυπάκτου, του Αντιρρίου, της Βόνιτσας και πλήθος άλλων μνημείων, όπως το Φετιχίε Τζαμί, ο Ιερός Ναός Επισκοπής Μάστρου, που επίσης, είναι προσβάσιμα και επισκέψιμα.

Υπάρχουν τα αρχαιολογικά μουσεία –πολύ σημαντικά– του Αγρινίου. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θέρμου, το οποίο άνοιξε τις πύλες του, μόλις προ ενός έτους και χρηματοδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ, όπως επίσης του Θυρρείου, το οποίο είναι και αυτό επισκέψιμο κατόπιν συνεννοήσεως.

Επίσης, όπως θα ξέρετε, έχουν χαρακτηριστεί εκατόν είκοσι τρία κτίρια ως μνημεία, καθώς και εννέα ιστορικοί τόποι, μεταξύ βεβαίως των οποίων το Μεσολόγγι κατέχει περίοπτη θέση, όπως και η Ναύπακτος και άλλοι εννέα τόποι ιστορικής μνήμης.

Για να καταστούν επισκέψιμοι όλοι αυτοί οι αρχαιολογικοί χώροι, έχουν δεχθεί σημαντικές παρεμβάσεις ανάδειξης και προστασίας τους μέσα από χρηματοδοτήσεις από το Β' και Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το πρόγραμμα «INTERREG» και το ΕΣΠΑ και αυτό έχει συνέχεια, καθώς οι υπηρεσίες του Υπουργείου καταβάλλουν συνεχώς κάθε προσπάθεια για τη συνεχή συντήρηση και προστασία των χώρων, των μνημείων και των μουσείων.

Έχει όλες τις εγκεκριμένες μελέτες και είδα αυτό το καταπληκτικό σχολείο, το Ξενοκράτειο, στην επίσκεψή μου. Εκεί θα ενταχθεί, σύμφωνα με τις εγκεκριμένες μελέτες στο ΕΣΠΑ, η μετατροπή του σχολικού κτιρίου σε μουσειακό χώρο και η οργάνωση μόνιμης έκθεσης των αρχαιολογικών συλλογών της Αιτωλοακαρνανίας στο Μεσολόγγι. Και αυτό σε συνεργασία της Εφορείας με τον Δήμο Μεσολογγίου.

Επίσης, έχει συναφθεί τον Οκτώβριο του 2016 προγραμματική σύμβαση με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για αποκαταστάσεις στα διατηρητέα ανατολικά γεφύρια στο Αιτωλικό Αιτωλοακαρνανίας.

Επίσης, θα εκτελεστεί από την Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας, με την εποπτεία των Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού η αποκατάσταση ζημιών του μνημείου Γέφυρας Αυλακίου και του μνημείου Γέφυρας Τέμπλας.

Ακόμα, έχει προγραμματιστεί η υλοποίηση έργων αποκατάστασης και ενίσχυσης στερέωσης από την Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων στον Τύμβο Ηρώων του Μεσολογγίου, στην Οικία Σωχωρίτη στον Δήμο Αγρινίου.

Επιπλέον, έχει ξεκινήσει ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα ανάδειξης των αρχαίων θεάτρων. Αυτό είναι με τη συνεργασία του μη κερδοσκοπικού Σωματείου «Διάζωμα», μέσω προγραμματικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί με τους αντίστοιχους δήμους.

Μέχρι σήμερα, στο πλαίσιο των προγραμματικών συμβάσεων

έχουν υλοποιηθεί εργασίες συμπληρωματικής έρευνας των μνημείων και έχουν εκπονηθεί μελέτες ανάδειξης και αποκατάστασης των θεάτρων της Μακύνειας, της Καλυδώνας, των Οινιάδων, της Πλευρώνας, οι οποίες είτε έχουν ήδη εγκριθεί από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, όπως είναι οι Οινιάδες και η Πλευρώνα, είτε βρίσκονται στη διαδικασία έγκρισής τους, όπως είναι η Μακύνεια και η Καλυδώνα, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η προγραμματική σύμβαση, που αφορά στο Αρχαίο Θέατρο Στράτου.

Επίσης είναι ώριμες και προς ένταξη συγκεκριμένες μελέτες. Τέτοιες είναι η στερέωση-αναστήλωση του Ιερού Ναού της Κοιμήσεως Θεοτόκου στο Βόνιτσα, η στερέωση-αποκατάσταση Καθολικού και αποκατάσταση κελιών της Ιεράς Μονής Μυρτιάς στον Θέρμο, η διαμόρφωση περιβάλλοντος διαδρομών και η δημιουργία μόνιμης αρχαιολογικής συλλογής στο Φρούριο Αντιρρίου. Ακόμα, η συντήρηση τοιχογραφιών στον Άγιο Ιωάννη Βομβοκούς, η συντήρηση και αποκατάσταση κτισμάτων των νέων πτερύγων στο οικοδομικό συγκρότημα Βομβοκούς. Αυτά είναι όλα μελέτες προς έγκριση βάσει της ιεράρχησης που θα κάνουν οι κεντρικές υπηρεσίες. Ωστόσο, είναι έτοιμα προς έγκριση και ένταξη.

Ακόμα ένα πολύ σημαντικό κομμάτι που νομίζω ότι γίνεται σε όλη την ελληνική επικράτεια, αλλά ιδιαιτέρως στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, είναι οι επιστημονικές εκδηλώσεις, εκδόσεις και δράσεις για το κοινό και προγράμματα εκπαιδευτικού χαρακτήρα. Όπως, ας πούμε στο Μουσείο Θέρμου, που πραγματοποιούνται προγράμματα σε ειδική αίθουσα που διαθέτει το Μουσείο για τον σκοπό αυτό.

Είναι μόνιμος ο στόχος της προβολής του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής και η εξοικείωση των πολιτών με τα μνημεία, τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους και η αύξηση της εν γένει επισκεψιμότητάς τους. Αυτό για εμάς είναι πάρα πολύ σημαντικό και γνωρίζουμε ότι αυτή η περιοχή στο παρελθόν δεν είχε την προβολή και την ανάδειξη που της άξιζε, αλλά θέλουμε να τονίσουμε και με μια δική μου επίσκεψη άμεσα, αλλά και με όλες αυτές τις προτάσεις, που είναι ώριμες και ήδη κάποιες απ' αυτές υλοποιούνται, ότι θα δώσουμε μια μεγάλη έμφαση στο πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου της κυρίας Υπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κυρία Υπουργέ, τα υπόλοιπα στη δευτερολογία σας.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ.

Πράγματι, ήταν αρκετά αναλυτική η κυρία Υπουργός. Βέβαια, θα δώσω και εγώ κάποια στοιχεία. Πρέπει να σας πω ότι έχω ζητήσει και με ΑΚΕ όλα αυτά τα στοιχεία, δηλαδή, ουσιαστικά όλα αυτά τα σχέδια που εντάσσονται μέσα στα συγκεκριμένα προγράμματα που μας είπατε. Οπότε, θα τα πάρω και εγώ. Τα ζητήσα και από την υπηρεσία, αλλά ίσως λόγω φόρτου εργασίας, δεν ξέρω γιατί, δεν μου έχουν δοθεί, παρ' όλο που έχουν περάσει κάποιοι μήνες που τα ζητήσα - ξαναλέω, όχι από εσάς - με ΑΚΕ.

Υπάρχουν αρχαία θέατρα, όσον αφορά στον κατάλογο τα οποία μου είπατε ποια είναι επισκέψιμα με προϋποθέσεις κ.λπ., ύστερα από συνεννόηση κ.λπ.. Υπάρχουν όμως και πολλοί αρχαιολογικοί θησαυροί που δεν έχουν αναδειχθεί και υπάρχουν ακόμα και αρχαία θέατρα και τοποθεσίες που δεν μπορούν να πάνε άνθρωποι. Έχω σημειώσει τα πάντα απ' όσα είπατε. Ενδεικτικά αναφέρω το αρχαίο θέατρο Στράτου, όπου πραγματικά κάποιος δεν μπορεί να πάει. Εάν δεν το ξέρει, δεν υπάρχει και η δυνατότητα να πάει εκεί κάποιος, παρ' όλο που κατά καιρούς μπορεί να γίνει κάποια συναυλία ή ίσως κάποια παράσταση. Στην περιοχή ξέρω καλά ότι υπάρχει υποβάθμιση.

Θα μπορούσα να πω και άλλα. Όμως, να διαβάσω κάποια στοιχεία, μιας και αναφερθήκατε στην επισκεψιμότητα. Υπήρξε τα προηγούμενα χρόνια και μέχρι πρόσφατα μικρή επισκεψιμότητα. Διαβάζω, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, για τους επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων της Αιτωλοακαρνανίας τι προκύπτει. Το 2013 επισκέφθηκαν τους αρχαιολογικούς χώρους του νομού τρεις χιλιάδες επτακόσιους εξήντα τρεις επισκέπτες. Το 2014 αυξήθηκαν στους τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιους ενε-

νήντα δύο. Το 2015 μειώθηκαν στους τρεις χιλιάδες οκτακόσιους δώδεκα. Το 2016, μέχρι τον Νοέμβριο, είχαμε σημαντική αύξηση και φθάσαμε στους δεκατρείς χιλιάδες πεντακόσιους έναν επισκέπτες. Αναλόγως το ίδιο συνέβη και στα μουσεία της Αιτωλοακαρνανίας. Το 2014 είχαμε τέσσερις χιλιάδες τριάντα τρεις επισκέπτες, το 2015 είχαμε δύο χιλιάδες επτακόσιους τριάντα έναν και το 2016 είχαμε αύξηση, περισσότεροι από έξι χιλιάδες άνθρωποι επισκέφθηκαν τα μουσεία του νομού.

Βεβαίως, θα πρέπει να πούμε ότι αυτά τα νούμερα είναι πάρα πολύ μικρά, εάν αναλογιστείς απ' ενός κάποιος τον πολιτιστικό πλούτο της περιοχής και απ' ετέρου την επισκεψιμότητα που απαντάται στους γειτονικούς νομούς. Έχει ένα ενδιαφέρον να το πούμε αυτό. Ενδεικτικά αναφέρω ότι το πρώτο εξάμηνο του 2016 ο Νομός Ιωνανίων - είναι βέβαια και άλλο μέγεθος, όχι βέβαια μέγεθος ως προς την έκταση, γιατί ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας είναι ο πιο μεγάλος νομός της χώρας - είχε είκοσι επτά χιλιάδες διακόσιους ογδόντα επτά επισκέπτες και ο Νομός Πρεβέζης είχε είκοσι τρεις χιλιάδες τριακόσιους εβδομήντα έξι επισκέπτες αρχαιολογικών χώρων. Είναι ενδεικτικά, αλλά και συντριπτικά τα στοιχεία.

Πράγματι, όπως αναφέρατε, υπάρχουν οι διεργασίες, όπως για παράδειγμα ότι προχωρά το αρχαιολογικό μουσείο στο Μεσολόγγι, υπάρχει το Μουσείο στο Θύρριο, υπάρχει το Κατράκειο στο Αιτωλικό. Πρόσφατα εγκαινιάστηκε το Μουσείο Θέρμου, το καλοκαίρι του 2016, με την παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας. Οι πολίτες αντιμετώπισαν με θετικό τρόπο την έναρξη της λειτουργίας και αυτού του μουσείου και όσοι ζουν σε περιοχές που παρουσιάζουν αρχαιολογικό ενδιαφέρον - και θα πρέπει να πούμε ότι σχεδόν όλοι οι καλλικρατικοί δήμοι στον νομό έχουν αρχαιολογικό ενδιαφέρον και ευρήματα - άρχισαν να αποκτούν ξανά μια εμπιστοσύνη για την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς στον νομό.

Θα πρέπει να πω, όμως, ότι παραμένει ζητούμενο για την πολιτιστική κληρονομιά του Νομού Αιτωλοακαρνανίας ένας συνολικός σχεδιασμός - βλέπω ότι αρχίζουμε και το κάνουμε αυτό που θα τα κάνει κατ' αρχάς γνωστά και επισκέψιμα και προσβάσιμα στο ευρύ κοινό. Γι' αυτό, βέβαια, χρειάζονται - και βλέπω ότι σιγά σιγά σχεδιάζονται - συνέργειες. Είπατε κάποια πράγματα. Αναβάθμιση, όμως, του οδικού δικτύου πρέπει να γίνει και θα έλεγα εγώ ότι χρειάζεται και ένταξη της προστασίας και της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας, επομένως και του νομού, στον ευρύτερο χωροταξικό σχεδιασμό, με στόχο βέβαια τη βιώσιμη ανάπτυξη που δεν θα ακυρώνει τον κοινωνικό χαρακτήρα του πολιτιστικού αγαθού.

Πρέπει να υπάρξει επίσης σύνδεση της πολιτιστικής κληρονομιάς με την εκπαιδευτική διαδικασία. Μπορούμε εδώ να πούμε πολλά. Βέβαια, θα πρέπει να πω το εξής. Θα βάλω κι ένα τελευταίο ζήτημα.

Υπάρχουν προτεραιότητες. Πρέπει να υπάρχουν ιεραρχήσεις. Υπάρχουν συγκεκριμένοι άνθρωποι κι επιστήμονες, αλλά και του Υπουργείου η πολιτική ηγεσία όλα αυτά θα τα ιεραρχήσει. Βέβαια, υπάρχουν προτεραιότητες και για τις εργασίες συντήρησης, ταξινόμησης, σχεδίασης, καταγραφής, μελέτης κάθε αρχαιολογικού ευρήματος που έρχεται στο φως.

Αφήνω όμως στο τέλος, αν και δεν είναι το λιγότερο σημαντικό, και τα εργασιακά. Νομίζω ότι θα πρέπει να υπάρξει ένα σαφές νομοθετικό πλαίσιο, ένας σαφής τρόπος και προσλήψεων και διάνοιξης νέων θέσεων μόνιμης εργασίας, αλλά και εποχικό δυναμικό. Εδώ, θα πρέπει να πω ότι χρειάζεται ένα σαφές πλαίσιο, με κριτήρια. Σε καμία περίπτωση τούτη η Κυβέρνηση δεν μπορεί να προάγει και να ενισχύει μια καινούρια επετηρίδα ρουσφετιών. Αυτό θα το πω, γιατί το γνωρίζετε κι εσείς καλά. Όπου υπάρχουν τέτοια έργα, υπάρχουν εποχικοί εργαζόμενοι. Πρέπει να υπάρχουν μόνιμοι εργαζόμενοι. Από εκεί και πέρα, τα κριτήρια είναι ένας ασφαλής οδικός δρόμος που θα πρέπει να βαδίσουμε για να ολοκληρώνονται τα έργα με συνέπεια και όπως πρέπει.

Θα ήθελα να κάνω κι ένα τελευταίο σχόλιο. Σε αυτόν τον πολιτιστικό ιμπεριαλισμό που ζούμε, όπου υπάρχει η προσπάθεια να επιβληθεί ένα ομογενοποιημένο γούστο και στιλ ζωής, νομίζω ότι η απάντηση είναι να μπει η πολιτιστική κληρονομιά στην καθημερινότητά μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα μπορούσα να μη συμφωνήσω με αυτά που είπατε. Άλλωστε, όλη πορεία μου και η βαθύτατή μου πίστη είναι ότι η πολιτιστική μας κληρονομιά, η διαχρονική, όχι μόνο η αρχαία, η υλική και η άυλη, είναι ο μεγάλος πλούτος και η μεγάλη αξία αυτού του τόπου. Και αυτό, πραγματικά, μας δίνει ένα συγκριτικό πλεονέκτημα. Χρειάζεται να δώσουμε πολύ μεγάλη έμφαση σήμερα πια που έχει κατανοηθεί πλήρως από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και από τους Έλληνες πολίτες πόσο σημαντικό είναι να έχουν ένα μνημείο στη γειτονιά τους και πόση αξία μπορεί να φέρει, πόσες δραστηριότητες μπορούν να συνδεθούν με αυτό το μνημείο. Και αυτή είναι η φιλοσοφία και η εμψύχωση που θέλουμε να δώσουμε σε όλες τις υπηρεσίες, να αποκτήσουν αυτήν τη διάθεση συνεργασίας και εξωστρέφειας.

Είναι πολύ σημαντικό να συνδεθούν οι χώροι μας με τον υψηλής ποιότητας πολιτιστικό τουρισμό. Πρόσφατα ήμουν στη Σάμο. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού, θελήσαμε να δώσουμε μια πολύ μεγάλη ανάδειξη και προβολή ενός σπουδαίου αρχαιολογικού ευρήματος, ανασκαφής και αναστήλωσης που υπάρχει στο Ευπαλίειο. Κάτι αντίστοιχο επιθυμούμε να γίνει σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και βεβαίως στην Αιτωλοακαρνανία. Γι' αυτό και επίκειται μια επίσκεψή μου στο άμεσο μέλλον στην περιοχή.

Επίσης, είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο η παρουσία των μουσείων όχι απλώς σαν μια ανάδειξη της αρχαίας κληρονομιάς, αλλά σαν ένας τόπος συνάντησης και σύνδεσης του αρχαίου με τις σύγχρονες μορφές τέχνης.

Έτσι, με τις συνεργασίες, που είναι ίσως το μοτίβο και η φιλοσοφία της εποχής, με τα ΔΗΠΕΘΕ, με τους πολιτιστικούς φορείς της ευρύτερης περιοχής, μπορούν να συμβούν πολλά πράγματα σε αυτούς τους χώρους, στα μουσεία, στους αρχαιολογικούς χώρους, εκεί όπου είναι συμβατά και επιτρέπεται η πρόσβαση, για να μην υπάρχει καταστροφή των μνημείων, έτσι ώστε να προσελκύσουν κυρίως τα νέα παιδιά και τη νέα γενιά και να νιώσουν αυτήν την καινούρια περιέργεια, το καινούριο ενδιαφέρον ότι συμβαίνει κάτι σύγχρονο μέσα σε αυτούς τους διαχρονικούς τόπους, που είναι τεράστιας σημασίας. Και δεν αναφέρομαι μόνο στους αρχαίους, αλλά και στους σύγχρονους.

Στο Μεσολόγγι, ας πούμε, οδεύοντας προς το 2021, είναι ένας τόπος, που χρειάζεται να αναδειχθούν τα σημεία που μας συνδέουν με τη διαχρονική έννοια της επανάστασης, της αντίστασης, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Επίσης, ένα πολύ σημαντικό κομμάτι αφορά τη σύνδεση με την ιδιαίτερη ομορφιά και το κάλλος της περιοχής, την ανάδειξή της, έτσι ακριβώς ώστε να μην είναι τα πράγματα ομογενοποιημένα και η κάθε περιοχή να έχει να δείξει τον ξεχωριστό της χαρακτήρα, αλλά και τα ξεχωριστά τοπικά της προϊόντα, ήθη και έθιμα.

Θα ήθελα να σας πω κάποια νούμερα στο τέλος, τα οποία μπορεί να είναι βαρετά, αλλά είναι πολύ σημαντικά και ενδεικτικά των προτεραιοτήτων που δίνει το Υπουργείο στα έργα στην περιοχή: Η προστασία του Ηρώου Καλυδώνας που έχει υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια με 250.000 ευρώ, η οργάνωση της μόνιμης έκθεσης του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Θέρμου προϋπολογισμού 812.046 ευρώ, η ανάδειξη και προστασία των μνημείων του Ιερού του Απόλλωνος στο Θέρμο, προϋπολογισμού 550.000 ευρώ, η επισκευή και ανάδειξη του Βυζαντινού Ναού Τιμίου Προδρόμου Επισκοπής Μάστρου προϋπολογισμού 200.000 ευρώ, η αποκατάσταση και στερέωση τμημάτων του Κάστρου Ναυπάκτου και η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου, προϋπολογισμού 300.000 ευρώ. Επιπλέον, το μεγάλο έργο ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου Πλευρώνας, με χρηματοδότηση από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και το ΕΣΠΑ, έχει υλοποιηθεί.

Είμαστε, πραγματικά, δίπλα σε αυτούς τους χώρους και πιστεύουμε ότι χρειάζεται πολύ μεγάλη δουλειά για να αναδειχθούν: από μία απλή ταμπέλα στον δρόμο που πρέπει να μπει για

να ξέρει ο πολίτης, και ο Έλληνας αλλά και ο επισκέπτης, πού βρίσκονται αυτοί οι χώροι, αλλά και με μία μεγάλη καμπάνια ανάδειξης αυτών των χώρων.

Εδώ θα ήθελα να πω και να το τονίσω ότι ήδη οι πολίτες σε όλη τη χώρα καταλαβαίνουν την αξία. Θέλουμε να τους έχουμε δίπλα μας, θέλουμε να στηρίξουν αυτήν την προσπάθεια, να ανταποκριθούν σε αυτόν τον διαχρονικό πλούτο έτσι όπως προσφέρεται από τα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους, γιατί η παρουσία τους θα τους δώσει ακόμη μεγαλύτερη ανάδειξη. Και εμείς από την πλευρά μας θα μπορέσουμε να ανταποκριθούμε και με επιπλέον φύλαξη που έχουμε ζητήσει, τετρακόσια επιπλέον άτομα, για να διανεμηθούν στους αρχαιολογικούς χώρους που δεν μπορέσαμε να τους καλύψουμε με τους προηγούμενους εποχικούς αρχαιοφύλακες. Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη και ευελπιστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Ορισμένες επίκαιρες ερωτήσεις δεν θα συζητηθούν λόγω κωλύματος των αρμοδίων Υπουργών και θα επαναπροσδιοριστούν για συζήτηση.

Συγκεκριμένα, η πρώτη με αριθμό 831/15-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Α') του Βουλευτή Γρεβενών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χρήστου Μπγιγάλα προς τον Υπουργό Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, σχετικά με τη μετάβαση στο ψηφιακό σήμα για μεγάλα τμήματα της επαρχίας, δεν θα συζητηθεί λόγω φόρτου εργασίας του Υπουργού κ. Νικολάου Παππά.

Η δεύτερη με αριθμό 828/12-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Α') του Βουλευτή Αττικής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαυρουδή Βορίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, σχετικά με τη χορήγηση επιδόματος σε πυροσβέστης πενταετούς υποχρέωσης, δεν θα συζητηθεί λόγω άσκησης δασικής πυρκαγιάς στην οποία μετέχει και ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών κ. Νικόλαος Τόσκας.

Η πρώτη με αριθμό 2710/19-1-2017 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ κ. Γεωργίου Αρβανιτίδη προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με τις εξαγγελίες για επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Άγιος Παύλος», δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας κ. Παύλου Πολάκη.

Η δεύτερη με αριθμό 3934/6-3-2017 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Ένωσης Κεντρώων κ. Ιωάννη Σαρίδη προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με την ιδιωτικοποίηση περιφερειακών αεροδρομίων, δεν θα συζητηθεί λόγω φόρτου εργασίας του κ. Ευκλείδη Τσακαλώτου.

Η δεύτερη με αριθμό 835/15-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Β') του Βουλευτή Άρτας της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Στύλιου προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με το δάνειο ύψους 138 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κατασκευή και ανακαίνιση κτηρίων και εγκαταστάσεων σε ΑΕΙ, δεν θα συζητηθεί λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων του Υπουργού κ. Κωνσταντίνου Γαβρόγλου.

Τέλος, δεν θα συζητηθεί η τρίτη με αριθμό 840/16-5-2017 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου (Β') του Βουλευτή Ηρακλείου της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «επιβεβλημένη η εφαρμογή της ρύθμισης των εκατόν είκοσι δόσεων για όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους δήμους», λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων του Υπουργού κ. Παναγιώτη Σκουρλέτη.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Δευτέρας 6 Μαρτίου 2017, της Τετάρτης 8 Μαρτίου 2017, της Πέμπτης 9 Μαρτίου 2017, της Παρασκευής 10 Μαρτίου 2017, της Δευτέρας 13 Μαρτίου 2017, της Τρίτης 14 Μαρτίου 2017, της Τετάρτης 15 Μαρτίου 2017, της Παρασκευής 17 Μαρτίου 2017, της Δευτέρας 20 Μαρτίου 2017, της Τετάρτης 22

Μαρτίου 2017, της Πέμπτης 23 Μαρτίου 2017 και της Παρασκευής 24 Μαρτίου 2017 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Δευτέρας 6 Μαρτίου 2017, της Τετάρτης 8 Μαρτίου 2017, της Πέμπτης 9 Μαρτίου 2017, της Παρασκευής 10 Μαρτίου 2017, της Δευτέρας 13 Μαρτίου 2017, της Τρίτης 14 Μαρτίου 2017, της Τετάρτης 15 Μαρτίου 2017, της Παρασκευής 17 Μαρτίου 2017, της Δευτέρας 20 Μαρτίου 2017, της Τετάρτης 22

Μαρτίου 2017, της Πέμπτης 23 Μαρτίου 2017 και της Παρασκευής 24 Μαρτίου 2017 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 13.50' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Δευτέρα 22 Μαΐου 2017 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ